

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK NOS B 966

HELSESTATISTIKK 1989

HEALTH STATISTICS 1989

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK B 966

HELSESTATISTIKK

1989

HEALTH STATISTICS

1989

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO-KONGSVINGER 1991

ISBN 82-537-3058-6
ISSN 0332-7906

EMNEGRUPPE
22 Helseforhold og helsetjeneste

ANDRE EMNEORD
Dødelighet
Fødsler
Helseinstitusjoner
Helsepersonell
Hjemmesykepleie

OMSLAG
Design: Strand og Lund a.s
Foto: Forside: Olle Lindstedt/Samfoto. Bakside: NTB

Forord

Publikasjonen Helsestatistikk 1989 er en samlepublikasjon som inneholder oversiktstabeller for ulike deler av helsetjenesten og om helseforhold, så som meldepliktige sykdommer og dødelighet. På grunnlag av regnskapsutdrag fra de enkelte sykehus og sykehjem er det satt opp tabeller som viser driftsutgiftene etter utgiftenes art for ulike typer av institusjoner.

For de fleste områder som dekkes av denne samlepublikasjonen, har Statistisk sentralbyrå sendt ut mer detaljerte tall i spesialpublikasjoner. Opplysninger om kapasitet og virksomhet ved helseinstitusjoner er offentliggjort i publikasjonen NOS Helseinstitusjoner 1989. Detaljerte tabeller over dødsfall og dødsårsaker er offentliggjort i NOS Dødsårsaker 1989. Detaljerte tabeller for kommunehelsetjenesten er gitt i publikasjonen RAPP 89/18.

Førstekonsulent Liv Grøtvedt har ledet arbeidet med publikasjonen.

Statistisk sentralbyrå, Oslo, 3. juni 1991

Svein Longva

Preface

The present publication, Health Statistics 1989, contains survey tables on public health service, and on health conditions, such as notified diseases and mortality. For health institutions, data on working expences by category of expenses and type of institution are given in separate tables.

Details on health institutions have been published in NOS Health Institutions 1989. Detailed tables on causes of death and mortality have been presented in NOS Causes of Death 1989.

This publication has been prepared by Ms. Liv Grøtvedt.

Central Bureau of Statistics, Oslo, 3 June 1991

Berit Otnes

Innhold

	Side
Tabellregister	7
Oversikt	11
1. Ressurser i helsevesenet	14
1.1. Grunnlaget for statistikken	14
1.2. Helsepersonell	14
1.3. Plasser i helseinstitusjoner	15
2. Virksomheten i helsetjenesten	26
2.1. Institusjonshelsetjenesten	26
2.2. Kommunehelsetjenesten	26
3. Driftsutgifter ved helseinstitusjonene	36
4. Svangerskapsavbrudd, steriliseringer, prevensjon	42
5. Fødte barn, dødelighet omkring fødselen og i første leveår	48
6. Helseforhold	59
6.1. Meldepliktige sykdommer	59
6.2. Tannhelse og helseforhold ellers	60
7. Dødsfall og dødsårsaker	73
Utkomne publikasjoner	
Tidligere utkommet på emneområdet	99
Publikasjoner sendt ut fra Statistisk sentralbyrå etter 1. januar 1990. Emneinndelt oversikt	100
Utkommet i serien Standarder for norsk statistikk	107

Standardtegn i tabeller

- . Tall kan ikke forekomme
- .. Oppgave mangler
- : Tall kan ikke offentliggjøres
- Null
- 0 Mindre enn 0,5 av den brukte enheten
- 0,0 Mindre enn 0,05 av den brukte enheten

Contents

	Page
Index of tables	9
Survey	13
1. Resources in health services	16
1.1. Statistical basis	16
1.2. Health personnel	16
1.3. Beds in health institutions	16
2. Activity in health service	28
2.1. Activity in health institutions	28
2.2. Activity in municipal health service	28
3. Operating expenditure for health institutions	37
4. Legal abortions, sterilizations, contraception	43
5. Births, perinatal mortality and infant mortality	49
6. Health conditions	61
6.1. Notifiable diseases	61
6.2. Dental health status and other health conditions	61
7. Deaths and causes of death	75
Publications	
Previously issued on the subject	99
Publications issued by the Central Bureau of Statistics since 1 January 1990. Survey arranged by subject matter	100
Issued in the series Standards for Norwegian Statistics (SNS)	107

Explanation of Symbols in Tables

- . Category not applicable
- .. Data not available
- : Not for publication
- Nil
- 0 Less than 0.5 of unit employed
- 0,0 Less than 0.05 of unit employed

Tabellregister

Side

Ressurser i helsevesenet

1.	Yrkesaktivt helsepersonell i forskjellige personellgrupper, etter næringsgruppe	17
2.	Helsepersonell. Fylke. 1990	18
3.	Personell i helseinstitusjoner og i kommunehelsetjenesten	19
4.	Personell i kommunehelsetjenesten etter personellgruppe	20
5.	Plasser i helseinstitusjoner etter institusjonstype	21
6.	Personale ved helseinstitusjoner etter institusjonstype og personellgruppe. 1989	22
7.	Personale pr. 1 000 plasser ved ulike typer helseinstitusjoner. 1989	23
8.	Inngåtte avtaler og avtalte årsverk innen spesialisttjenesten, etter fagområde. 1988 og 1989	24
9.	Inngåtte avtaler og avtalte årsverk innen spesialisttjenesten, etter fagområde. Fylke. 1988, 1989	25

Virksomheten i helsetjenesten

10.	Virksomheten ved ulike typer av helseinstitusjoner. 1989	29
11.	Virksomheten i somatiske sykehus, etter avdelingstype. 1989	30
12.	Biler, oppdrag og kjørte kilometer innen ambulansetjenesten. Fylke. 1989	31
13.	Pasienter i hjemmesykepleien. Fylke	32
14.	Pasienter innskrevet i hjemmesykepleien i 1989. Aldersgrupper. Fylke	32
15.	Pasienter behandlet i hjemmesykepleien i prosent av befolkningen. Aldersgrupper. Fylke. 1989	33
16.	Besøk og besøksformål i hjemmesykepleien. Fylke. 1989	33
17.	Helseundersøkelser av barn ved helsestasjonene. Fylke. 1989	34
18.	Vaksinasjoner av barn før fylte fem år foretatt ved helsestasjonene. Fylke. 1989	35

Driftsutgifter ved helseinstitusjonene

19.	Driftsutgifter og driftsinntekter, etter art ved ulike typer av helseinstitusjoner. 1 000 kr. 1989	38
20.	Brutto driftsutgifter etter tilknytningsfylke ved ulike typer av helseinstitusjoner. 1 000 kr. 1989	40

Svangerskapsavbrudd, steriliseringer, prevensjon

21.	Utførte svangerskapsavbrudd og samlet aborttall	44
22.	Utførte svangerskapsavbrudd. Kvinnens bostedsfylke	44
23.	Utførte svangerskapsavbrudd blant kvinner i ulike aldre	45
24.	Utførte svangerskapsavbrudd etter antall tidligere fødte barn. Prosent. Kvinnens bostedsfylke. 1989	45
25.	Utførte svangerskapsavbrudd etter kvinnens alder og svangerskapets varighet. 1989	46
26.	Utførte steriliseringer blant menn og kvinner. Fylke	46
27.	Utførte steriliseringer blant menn og kvinner i ulike aldre	47
28.	Salg av prevensjonsmidler	47

Fødte barn, dødelighet omkring fødselen og i første leveår

29.	Fødte etter fosteralder og fødselsvekt. 1989	50
30.	Fødte etter fødselsvekt. Prosent. 1989	51
31.	Fødte etter svangerskapets varighet. Prosent. 1989	51
32.	Fødte og registrerte komplikasjoner ved svangerskap og fødsel. Morens bostedsfylke. 1989	52
33.	Fødte etter barnets nummer. Absolutte tall og prosent. Fylke. 1989	53
34.	Mødredødeligheten ved svangerskap, fødsel og i barselseng	54
35.	Dødeligheten omkring fødselen og i første leveår	54
36.	Dødeligheten omkring fødselen og i første leveår. Fylke	55
37.	Dødeligheten i første leveår, etter årsak	56
38.	Dødsfall omkring fødselen og i første leveår, etter årsak. 1989	57
39.	Dødfødte, perinatale dødsfall og perinatal dødelighet, etter årsak. 1988	58

Helseforhold

40.	Summarisk meldte tilfelle av infeksjonssykdommer	62
41.	Nominativt meldte tilfelle av infeksjonssykdommer	63
42.	Nominativt meldte tilfelle av infeksjonssykdommer, etter alder og diagnose. 1989	64
43.	HIV-infeksjon etter risikofaktor og diagnoseår	65
44.	HIV-infeksjon meldt pr. 31. desember 1990. Fylke	65
45.	Nye tilfelle av aids etter risikofaktor og meldeår og døde pr. år	66
46.	Registrerte tilfelle av smitteførende tuberkulose, etter lokalisasjon	67
47.	Registrerte tilfelle av ikke-smitteførende tuberkulose, etter lokalisasjon	67
48.	Registrerte nye tilfelle av smitteførende tuberkulose, etter kjønn og alder	68
49.	Registrerte tilfelle av smitteførende tuberkulose. Fylke	68
50.	Nye tilfelle av kreft, etter kjønn og primærsete	69
51.	Nye tilfelle av kreft blant menn og kvinner, etter primærsete. Prosent	70
52.	Nye tilfelle av kreft, etter kjønn og alder. 1989. Antall og pr. 100 000 innbyggere	70
53.	Tannstatus hos personer ved alder 5, 12 og 18 år. Fylke. 1989	71
54.	Apotekenes omsetning. Fylke. Mill. kr	71
55.	Norsk Medisinaldepots omsetning av spesialiteter. Mill. kr	72

Dødsfall og dødsårsaker

56.	Dødeligheten blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Døde pr. 100 000 innbyggere ..	76
57.	Dødsfall etter kjønn, alder og årsak	77
58.	Dødsfall av ulike årsaker blant menn og kvinner, etter alder. Prosent. 1989	78
59.	Dødsfall og dødelighet blant barn 1-14 år, etter kjønn og årsak. 1989	80
60.	Dødeligheten for menn og kvinner i ulike aldersgrupper, etter årsak. Døde pr. 100 000 innbyggere. 1989	82
61.	Dødsfall av hjerte- og karsykdommer blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper, etter diagnose. 1989	86
62.	Dødeligheten av hjerte- og karsykdommer blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper, etter diagnose. Døde pr. 100 000 innbyggere. 1989	87
63.	Dødeligheten av hjerte- og karsykdommer blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Døde pr. 100 000 innbyggere	88
64.	Dødsfall av ondartede svulster, etter alder, kjønn og diagnose. 1989	90
65.	Dødeligheten av ondartede svulster, etter alder, kjønn og diagnose. Pr. 100 000 innbyggere. 1989	91
66.	Dødeligheten av ondartede svulster blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Døde pr. 100 000 innbyggere	92
67.	Dødsfall ved ulykker og skader, etter alder og ulykkens ytre årsak. 1989	95
68.	Dødsfall og dødelighet ved ulykker, selvmord og drap	96
69.	Dødsfall ved ulykker og skader, etter ulykkens ytre årsak	96
70.	Selvmord og selvmordshyppighet blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper	97
71.	Selvmord etter døds måte	97
72.	Folkemengde etter kjønn og alder. 1989	98

Index of tables

	Page
Resources in health services	
1. Economically active health personnel, by personnel category and activity group	17
2. Personnel in health institutions	18
3. Personnel in health institutions and in municipal health service	19
4. Personnel in municipal health service, by personnel group	20
5. Beds in health institutions, by type of institution	21
6. Personnel in health institutions, by type of institution and category of personnel. 1989	22
7. Personnel per 1 000 beds in different health institutions. 1989	23
8. Contracts and contracted man-years within specialist services, by speciality. 1988 and 1989	24
9. Contracts and contracted man-years within specialist services, by speciality. County. 1988, 1989	25
Activity in health service	
10. Activity in various types of health institution. 1989	29
11. Activity in somatic hospitals, by type of department. 1989	30
12. Vehicles, emergency calls and kilometres driven within ambulance services. County. 1989	31
13. Patients in home nursing. County	32
14. Admissions in home nursing in 1989. Age groups. County	32
15. Patients treated in home nursing as per cent of population. Age groups. County. 1989	33
16. Visits and purpose of visit in home nursing. County. 1989	33
17. Health examinations of children at health stations. County. 1989	34
18. Children 0-5 years vaccinated in health stations. County. 1989	35
Operating expenditure for health institutions	
19. Operating expenditure and receipts, by category for various types of health institution. 1 000 kroner. 1989	38
20. Gross operating expenditure by county for various types of health institution. 1 000 kroner. 1989	40
Legal abortions, sterilizations, contraception	
21. Induced abortions and total abortion rate	44
22. Induced abortions. Woman's county of residence	44
23. Induced abortions among women of various ages	45
24. Induced abortions by number of previous births. Per cent. Woman's county of residence. 1989	45
25. Induced abortions by age of woman and weeks of gestation. 1989	46
26. Induced sterilizations among men and women. County	46
27. Induced sterilizations among men and women in different ages	47
28. Sales of contraceptives	47
Births, perinatal mortality and infant mortality	
29. Births by gestational age and birth weight. 1989	50
30. Births by birth weight. Per cent. 1989	51
31. Births by weeks of gestation. Per cent. 1989	51
32. Births and registered complications of pregnancy and childbirth. County of residence of mother. 1989	52
33. Births by parity. Absolute figures and per cent. County. 1989	53
34. Maternal mortality	54
35. Perinatal and infant mortality	54
36. Perinatal and infant mortality. County	55
37. Infant mortality by cause	56
38. Perinatal and infant deaths, by cause. 1989	57
39. Stillbirths, perinatal deaths and perinatal mortality, by cause. 1988	58

Health conditions

40.	Summarily notified cases of infectious diseases	62
41.	Individually notified cases of infectious diseases	63
42.	Individually notified cases of infectious diseases, by age and diagnosis. 1989	64
43.	HIV-infection by risk factor and year of diagnosis	65
44.	HIV-infection notified per 31 December 1990. County	65
45.	New cases of aids by risk factor and year of notification and deaths per year	66
46.	Notified cases of bacillary tuberculosis, by site	67
47.	Notified cases of non-bacillary tuberculosis, by site	67
48.	Notified new cases of bacillary tuberculosis, by sex and age	68
49.	Notified cases of bacillary tuberculosis. County	68
50.	New cases of cancer, by sex and primary site	69
51.	New cases of cancer among males and females, by primary site. Per cent	70
52.	New cases of cancer, by sex and age. 1989. Number and per 100 000 population	70
53.	Dental status for persons of age 5, 12 and 18 years. County. 1989	71
54.	Sales by pharmacies. County. Million kroner	71
55.	Sales of specialities by Norwegian Medicinal Depot. Million kroner	72

Deaths and causes of death

56.	Specific death rates among males and females in different age groups. Deaths per 100 000 population	76
57.	Deaths by sex, age and cause	77
58.	Deaths from different causes by sex and age. Per cent. 1989	78
59.	Deaths and death rates among children 1-14 years, by sex and cause. 1989	80
60.	Deaths by age, sex and cause. Deaths per 100 000 population. 1989	82
61.	Deaths from cardiovascular diseases by age, sex and diagnosis. 1989	86
62.	Deaths from cardiovascular diseases by age, sex and diagnosis. Deaths per 100 000 population. 1989	87
63.	Sex and age-specific death rates from cardiovascular diseases. Deaths per 100 000 population	88
64.	Deaths from malignant neoplasms, by age, sex and diagnosis. 1989	90
65.	Deaths from malignant neoplasms, by age, sex and diagnosis. Per 100 000 population. 1989	91
66.	Sex and age-specific death rates from malignant neoplasms. Deaths per 100 000 population	92
67.	Deaths from accidents, by age and external cause. 1989	95
68.	Deaths and death rates from accidents, suicide and homicide	96
69.	Deaths from accidents by external cause	96
70.	Sex and age-specific suicide and suicide rates	97
71.	Suicide by method	97
72.	Population by sex and age. 1989	98

Oversikt

Ved utgangen av 1989 var folketallet 4,233 millioner, nær 12 500 større enn året før. I 1989 var 20 prosent av folkemengden under 16 år, en reduksjon fra 25 prosent i 1975. Andelen eldre på 67 år og over har derimot økt fra knapt 12 prosent i 1975 til 14 prosent i 1989. Også aldersgruppen 16-66 år, som regnes som yrkesaktiv alder, har økt noe og utgjorde 65 prosent i 1989.

Det årlige antall fødte avtok sterkt i første halvdel av 1970-årene og lå stabilt på om lag 51 000 i året i perioden 1977-1982. Fra 1984 har fødselstallet og fødselshyppigheten (levendefødte pr.

1 000 innbyggere) igjen økt. Den totale dødeligheten har steget, men ikke fra 1988 til 1989. Endring i total dødelighet henger sammen med forskyvninger i aldersfordelingen i befolkningen. Forventet levetid for nyfødte har vist økning. I henhold til dødeligheten i 1989 var den vel 73 år for menn og nær 80 år for kvinner.

Spedbarnsdødeligheten var i 1989 nær 8 pr. 1 000 levendefødte. Den perinatale dødelighet, som omfatter dødfødte og døde i 1. leveuke sett i forhold til alle fødte, var 7,6 pr. 1 000 i 1989 og har vist betydelig nedgang siden 1975, da den var 14 pr. 1 000.

Tabell a. Befolkning, fødsler, dødsfall, forventet levetid *Population, births, deaths, expectation of life*

	1975	1980	1985	1989
Folkemengde i 1 000 pr. 31.12. <i>Population in 1 000 per 31 Dec.</i>	4 017	4 092	4 159	4 233
Prosent i alder <i>Per cent of age</i>				
- 15	25,2	23,6	21,8	20,4
16 - 66	63,0	63,6	64,6	65,3
67 -	11,8	12,8	13,6	14,3
Levendefødte pr. 1 000 innbyggere <i>Live births per 1 000 inhabitants</i>	14,1	12,5	12,3	14,0
Samlet fruktbarhetstall <i>Total fertility rate</i>	1, 983	1, 722	1,677	1,93
Svangerskapsavbrudd pr. 1 000 levendefødte				
<i>Abortions per 1 000 live births</i>	268,6	265,1	285,5	273,3
Samlet aborttall <i>Total abortion rate</i>	0,467	0,477	0,515
Døde pr. 1 000 innbyggere <i>Death per 1 000 inhabitants</i>	10,0	10,1	10,7	10,7
Døde i 1. leveår pr. 1 000 levendefødte <i>Death under 1st year per 1 000 live births</i>	14,1	8,1	8,5	7,9
Perinatal dødelighet pr. 1 000 fødte <i>Perinatal mortality per 1 000 births</i>	14,1	11,0	9,1	7,6
Forventet gjenstående levetid for nyfødte <i>Expectation of life at birth</i>				
Gutter <i>Males</i>	71,4	72,2	72,7	73,3
Piker <i>Females</i>	77,7	78,7	79,4	79,9

Dødsårsaksmønsteret har endret seg lite i de senere år. Nærmere 50 prosent av dødsfallene skyldes hjerte- og karsykdommer både blant menn og kvinner. Vel 20 prosent skyldes ondar-

tede svulster. Sykdommer i åndedretsorganene står for rundt 10 prosent av dødsfallene. Voldsomme dødsfall utgjør rundt 7 prosent av dødsfall blant menn og 5 prosent blant kvinner.

Tabell b. De viktigste dødsårsakene *The most important causes of death*

Dødsårsak <i>Cause of death</i>	Prosent <i>Per cent</i>				Pr. 100 000 innbyggere <i>Per 100 000 inhabitants</i>			
	Menn <i>Males</i>		Kvinner <i>Females</i>		Menn		Kvinner	
	1980	1989	1980	1989	1980	1989	1980	1989
Alle årsaker <i>All causes</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	1 116,5	1 131,3	909,0	1 010,6
Hjerte- og karsykdommer <i>Diseases of circulatory system</i>	48,5	46,3	49,6	47,4	541,3	523,8	451,3	479,1
Ondartede svulster <i>Malignant neoplasms</i>	20,7	22,5	21,1	20,8	230,7	254,3	191,9	209,9
Sykdommer i åndedretsorganene <i>Diseases of respiratory organs</i>	8,2	9,0	9,1	10,7	91,2	102,1	83,2	108,3
Alle andre kjente sykdommer <i>Other known diseases</i>	10,1	11,6	11,4	14,3	112,9	130,8	102,8	144,8
Plutselig død, annen og ubestemt årsak <i>Sudden death, other and ill-defined causes</i>	4,8	3,2	3,7	2,0	54,4	36,2	34,7	19,7
Ulykker/skader, selvmord og drap <i>Violent deaths</i>	7,7	7,4	5,0	4,8	85,9	84,2	45,2	48,8

Pr. februar 1986 var det registrert vel 9 400 yrkesaktive leger, som gir en legedekning på gjennomsnittlig 440 innbyggere pr. yrkesaktiv lege. Totalt sett har legedekningen bedret seg betydelig. I 1975 var det nesten 600 innbyggere pr. yrkesaktiv lege i Norge, i 1980 var tallet kommet ned på 490.

Ved helseinstitusjoner i alt var det ved utgangen av 1989 nær 31 400 sengeplasser, som svarte til 74 pr. 10 000 innbyggere. I denne statistikken er ikke somatiske sykehjem og sykehjemsavdelinger i andre institusjoner tatt med. Tallet på plasser ved somatiske sykehus har vist nedgang. Også

plasztallet ved psykiatriske institusjoner har vist nedgang, og det gjelder i første rekke psykiatriske sykehus, der antall plasser er redusert med over 60 prosent siden 1980.

Tallet på behandlede pasienter ved somatiske sykehus har økt noe fra 1988 til 1989. I forhold til befolkningen ble det i 1989 behandlet 149 pasienter pr. 1 000 innbyggere. Pr. seng har det vært økning fra 27 behandlede pasienter i 1975 til 37 i 1989. Gjennomsnittlig oppholdstid har vist synkende tendens og var i 1989 8 dager, mot 11 i 1975.

Tabell c. Helsepersonell, plasser og virksomhet i helseinstitusjoner *Health personnel, beds and activity in health institutions*

	1975	1980	1985	1989
Innbyggere pr. <i>Inhabitants per</i>				
Yrkesaktiv lege <i>Employed physician</i>	582	492	452	..
" tannlege ¹ <i>Employed dentist¹</i>	1 042 ¹	1 179	1 120	..
" sykepleier <i>Employed nurse</i>	152	134	117	..
Plasser i somatiske sykehus pr. 10 000 innbyggere <i>Beds in somatic hospitals per 10 000 inhabitants</i>	56	54	49	39
Plasser i psykiatriske institusjoner pr. 10 000 innbyggere <i>Beds in psychiatric institutions per 10 000 inhabitants</i>	33	28	22	17
Plasser i institusjoner for psykisk utviklingshemmede pr. 10 000 innbyggere <i>Beds in institutions for mentally retarded per 10 000</i> <i>inhabitants</i>	14	14	15	12
Behandlede i somatiske sykehus <i>Patients treated in somatic</i> <i>hospitals</i>				
Pr. 1 000 innbyggere <i>Per 1 000 inhabitants</i>	133	139	155	147
Pr. seng <i>Per bed</i>	27	29	32	38
Gjennomsnittlig oppholdstid (dager) i somatiske sykehus <i>Average stay in days in somatic hospitals</i>	11	10	10	8

¹ Tallet gjelder tannleger i alt, ikke bare yrkesaktive.

¹ Including all dentists.

Survey

At the end of 1989 the total population was 4.233 million. The population under 16 years comprised 20 per cent of the total population, a reduction from 25 per cent in 1975. The population of age 67 years and more had increased from about 12 per cent in 1975 to 14 per cent in 1989.

The total birth rate has shown a decreasing tendency. The number of births and the birth rate increased again from 1984. The total death rate has increased, but not from 1988 to 1989. Changes in total rates must be seen in connection with changes in age structure. The expectation of life has been increasing, and was 73 years for males and 80 years for females according to death rates in 1988. The expectation of life for females did not increase after 1983.

The infant mortality rate was nearly 8 per 1 000 live births in 1989. The perinatal mortality rate

was 7.6 per 1 000 births and had decreased considerably from a level of 14 in 1975.

The pattern of causes of death has changed very little in recent years. About 50 per cent of the deaths are due to diseases of the circulatory system. Malignant neoplasms causes about 20 per cent and diseases of respiratory organs cause about 10 per cent of the deaths. Violent deaths comprised about 7 per cent of deaths among males and 5 per cent among females.

Per February 1986 there were 9 400 economically active physicians, corresponding to 440 inhabitants per active physician.

Health institutions had about 31 400 beds at the end of 1989, corresponding to 74 per 10 000 inhabitants. In this statistics somatic nursing homes and nursing departments in combined institutions are not included. The number of patients treated in somatic hospitals was 149 per 1 000 population in 1989, compared to 133 in 1975. Average stay in days had decreased from 11 in 1975 to 8 in 1989.

1. Ressurser i helsevesenet

1.1. Grunnlaget for statistikken

Statistikken over helsepersonell bygger på flere kilder. Helsepersonellregisteret i Helsedirektoratet omfatter leger, tannleger, fysioterapeuter, sykepleiere, vernepleiere og hjelpepleiere. Innen fylkeshelsetjenesten innhentes årlig oppgaver over ulike personellgrupper i arbeid og tilsvarende godkjente stillinger for hver institusjon. Statistikken omfatter somatiske helseinstitusjoner, unntatt somatiske sykehjem, psykiatriske institusjoner og institusjoner under helsevern for psykisk utviklingshemmede som står på fylkenes helseplaner, og de statlige institusjonene. For personell i kommunehelsetjenesten (helsestasjonsvirksomhet, hjemmesykepleien og somatiske sykehjem) innhentes årlige oppgaver fra hver kommune over personellgrupper i arbeid.

Helsepersonellregisteret i Helsedirektoratet er for tiden under vurdering og omorganisering, og for 1990 foreligger tall for yrkesaktive og ikke-yrkesaktive samlet. Den siste totale ajourføringen for yrkesaktive ble foretatt pr. februar 1985, for leger og tannleger også i 1986.

Opgaver over personell i helseinstitusjoner gjelder pr. utgangen av året og omfatter alle grupper personell, dvs. også administrasjonspersonell. Innen kommunehelsetjenesten blir det for hver kommune gitt oppgaver over det timetall pr. uke som ulike personellgrupper arbeider. Time-tallet gir grunnlag for beregning av hvor mange årsverk disse representerer. Også for kommunene gis det oppgaver for ulike grupper helsepersonell og for annet personell.

Opgavene over plasser skal gjelde disponible plasser ved utgangen av året. I tillegg til plasser ved sengeavdelinger skal også gis plasser ved daghjem og dagavdelinger. For deltidsansatte gis det opplysning om hvor stor del stillingen utgjør av en heltidsstilling. Disse andelene summeres opp slik at en får en omregning til heltidsansatte.

1.2. Helsepersonell

Helsepersonellregisteret

Ifølge Helsepersonellregisteret i Helsedirektoratet var det pr. februar 1985 nær 9 200 yrkesaktive leger, 3 700 tannleger og 3 700 fysioterapeuter. For leger var tallet pr. februar 1986 økt til vel

9 400 (se også tabeller i tidligere utgaver av NOS Helsestatistikk). I 1990 var det 12 952 leger, yrkesaktive og ikke-yrkesaktive samlet.

For de pleiergruppene som er med i registeret viste ajourføringen pr. februar 1985 i alt 73 300 yrkesaktive. Av disse var knapt 35 600 sykepleiere, 36 900 hjelpepleiere og vel 800 vernepleiere. I 1990 var det nær 56 000 yrkesaktive og ikke-yrkesaktive sykepleiere. Tilsvarende tall for hjelpepleiere i 1990 var nær 63 000.

Av de vel 9 400 yrkesaktive legene i 1986 hadde 3 700 sitt hovedyrke i helsetjeneste utenfor institusjon og nærmere 4 800 i helseinstitusjoner. De øvrige fordelte seg på offentlig administrasjon og forsvar, undervisning og forskning eller andre næringsgrupper. Allmennpraktiserende leger, medregnet kommuneleger som har legepraksis, utgjorde i alt 2 800. Det var videre nær 600 spesialister med privatpraksis som hovedyrke.

Legedekningen, regnet som innbyggere pr. yrkesaktiv lege, varierte fra 191 for Oslo til 615 for Nord-Trøndelag. Det var legenes arbeidssted som ble registrert, derfor bør f.eks. Oslo og Akershus sees i sammenheng (277). Gjennomsnittlig for landet var det 440 innbyggere pr. yrkesaktiv lege i 1986. Dette tallet viste synkende tendens i de fleste fylkene fram til 1986. Registerdata etter 1986 finnes ikke. Når det gjelder fordelingen av yrkesaktive primærleger, de som arbeider i kommunehelsetjenesten, var Finnmark best dekket. Pr. februar 1986 var det 983 innbyggere pr. primærlege i Finnmark, mens gjennomsnittet for landet var 1 503. Derimot hadde Finnmark dårlig dekning av spesialister.

Kommunehelsetjenesten

Fra og med 1988 er sykehjemmene tatt med i statistikken over kommunehelsetjenesten. Personelltallene for 1988 og 1989 er derfor ikke uten videre sammenliknbare med tidligere år.

Opgavene fra kommunene viser at det i 1989 ble utført vel 3 000 legeårsverk, som svarte til en legedekning på 1 339 innbyggere pr. legeårsverk. Også disse oppgavene viser at Finnmark fylke var gunstigst stilt.

Tallet på årsverk utført av fysioterapeuter i kommunehelsetjenesten var i 1989 nær 3 000, som svarte til 1 434 innbyggere pr. årsverk. De regionale variasjonene var store. Mens det i Oslo

var 888 innbyggere pr. årsverk, hadde Nordland dårligst dekning av fysioterapeuter med nær 2 081.

Tallene for 1988 og 1989 over dekningen av sykepleiere bærer sterkt preg av at sykehjemmene nå er tatt med i kommunehelsetjenesten. I 1989 var det gjennomsnittlig 401 innbyggere pr. sykepleierårsverk. Finnmark hadde best dekning med 318 innbyggere pr. årsverk, mens Østfold lå på ca. 500.

Fylkeshelsetjenesten

Samlet personell ved helseinstitusjonene, ikke medregnet somatiske sykehjem og sykehjemsavdelinger i kombinerte institusjoner, omregnet til heltidsansatte var 70 300 ved utgangen av 1989. Dette tallet omfatter også administrasjons- og kontorphersonell mv. Sammenliknet med tallet på godkjente stillinger var det et underskudd på 1 850 heltidsansatte.

Det var først og fremst blant pleiepersonell med godkjent utdanning det var underskudd. Særlig gjaldt det sykepleiere, der underskuddet i 1989 var nær 2 000 årsverk. Derimot var det overskudd av pleiepersonell uten godkjent utdanning. Vanlige somatiske sykehus hadde 304 heltidsansatte pr. 100 plasser.

Legespesialister eller spesialister i klinisk psykologi som vil drive praksis, må ha avtale med fylkeskommunen, for å få tilskudd til driften. Ved utgangen av 1989 hadde 381 leger med godkjent spesialistutdanning inngått driftsavtale med fylkeskommunen. 103 kliniske psykologer hadde tilsvarende driftsavtaler. Tallene for 1988 var på samme nivå. Blant fylkene hadde Oslo flest legespesialister og psykologer, henholdsvis 91 og 40 personer. Det var færrest av disse yrkesgruppene i Nord-Trøndelag, 1 legespesialist og ingen kliniske psykologer med fylkeskommunal avtale. Det ble for legespesialistene avtalt 351

årsverk i 1989, mens psykologene stod for 95. I gjennomsnitt tilsvarte hver avtale noe i underkant av et årsverk. Blant legespesialistene var det spesialister i øyesykdommer som hadde flest årsverk, det vil si 79, mens spesialister i kjevekirurgi/munnhulesykdommer og spesialister i plastikkirurgi lå lavest, hver med 1 avtalt årsverk. Avtalte årsverk fordeler seg fylkesvis etter samme mønster som inngåtte avtaler, med flest i Oslo og færrest i Nord-Trøndelag.

1.3. Plasser i helseinstitusjoner

Ved utgangen av 1989 var det i alt 31 383 plasser ved helseinstitusjoner, ikke medregnet somatiske sykehjem og sykehjemsavdelinger i kombinerte institusjoner. Tallet gjelder sengeplasser og internatplasser. Regnet pr. 10 000 innbyggere var det 74 plasser i alt. Ved somatiske sykehus og spesialsykehus var det vel 16 500 senger ved utgangen av 1989, en nedgang på vel 1 200 senger fra 1988. I tidsrommet 1980-1989 hadde sengetallet på somatiske sykehus sunket fra 19 700 til 17 700.

Ved psykiatriske sykehus og klinikker ble antall plasser redusert fra 6 800 i 1980 til 2 600 i 1989. For de psykiatriske sykehjemmene var det liten forandring i plasstallet i perioden 1980-1989. På psykiatriske avdelinger ved somatiske sykehus var det nær 1 100 senger i 1989. Regnet pr. 10 000 innbyggere var tallet på sengeplasser 2,6 i 1989, mot 1,9 i 1980.

Internatinstitusjoner for psykisk utviklingshemmede hadde ved utgangen av 1989 ca. 5 250 plasser, som svarer til 12 pr. 10 000 innbyggere. Plasstallet ved sentralhjem viste en nedgang på 1 250 fra 1980 til 1989, men samtidig hadde andre internatinstitusjoner, dvs. de mindre enheter, økt med 570. Fra 1988 til 1989 var det imidlertid en viss nedgang i antall plasser i slike mindre enheter.

1. Resources in health services

1.1. Statistical basis

Statistics on health personnel are based on three different sources. The Central Health Personnel Register includes physicians, dentists, physiotherapists and nursing personnel. The last updating for economically active was in 1985-1986. The last updating for both economically active and inactive was in 1990. The two other statistic sources of health personnel are data from health institutions and data from municipalities on municipal services.

Statistics on capacity - beds - in health institutions are based on annual reports from the different institutions. Reports are also given on personnel working in the institution at the end of the year.

1.2. Health personnel

Per February 1985 there were 3 700 economically active dentists and 3 700 physiotherapists. Active nursing personnel comprised about 35 600 nurses, 36 900 auxiliary nurses and 800 special care nurses. Per February 1986 there were 9 400 economically active physicians. In relation to the population there were 440 inhabitants per economically active physician in 1986. (See earlier issues of Health Statistics.)

In municipal service there were 3 000 man-year worked by physicians in 1989, adequate 1 339 inhabitants per man-year. The physiotherapists worked near 3 000 man-years in municipal service in 1989, adequate 1 434 inhabitants per man-year. Corresponding figures for nurses were 401 inhabitants per man-year.

Health institutions had a total personnel of 70 300 calculated as full-time employees, not including somatic nursing homes and nursing departments in combined institutions. In relation to the number of licensed employees there was a deficit of 1 850 full-time employees, mainly among nurses. The deficit of nurses in 1989 was nearly 2 000.

1.3. Beds in health institutions

At the end of 1989 health institutions had totally 31 383 beds, somatic nursing homes and nursing departments in combined institutions not included. In relation to the population there were 74 beds per 10 000 inhabitants. The number of beds in somatic hospitals decreased from 19 700 in 1980 to 17 700 in 1989. Psychiatric hospitals had a decrease in number of beds from 6 800 in 1980 to 2 600 in 1989. In-patient institutions for mentally retarded had 5 250 beds in 1989, or 12 beds per 10 000 inhabitants.

Tabell 1. Yrkesaktivt helsepersonell i forskjellige personellgrupper, etter næringsgruppe¹ *Economically active health personnel, by personnel category and activity group*

		Leger <i>Physicians</i>	Tann- leger <i>Dentists</i>	Fysio- terapeuter <i>Physio- therapists</i>	Syke- pleiere <i>Quali- fied nurses</i>	Verne- pleiere <i>Special care nurses</i>	Hjelpe- pleiere <i>Auxiliary nurses</i>
I alt <i>Total</i>	1983	8 691	3 581	..	32 841	711	33 285
	1985	9 176	3 702	3 701	35 552	838	36 896
Helsetjenester <i>Health services</i>	1983	7 686	3 090	..	28 890	577	29 025
	1985	8 189	3 019	3 304	31 430	652	32 416
Helsetjenester utenfor institusjon <i>Non-institutional health services</i>	1983	3 307	1	..	4 302	4	1 947
	1985	3 610	3	2 054	4 806	7	2 342
Helsetjeneste i institusjon <i>Institutional health services</i>	1983	4 377	16	..	24 261	562	26 640
	1985	4 541	18	1 192	26 296	633	29 053
Tannhelsetjenester <i>Dental health services</i>	1983	1	3 073	..	22	-	38
	1985	1	2 996	-	23	-	34
Helsetjenester, ikke nærmere oppgitt <i>Health services, unspecified</i>	1983	1	-	..	305	11	400
	1985	37	2	58	305	12	987
Offentlig administrasjon og forsvar <i>Public administration and defence</i>	1983	333	85	..	434	12	237
	1985	326	366	58	531	19	364
Undervisning og forskning <i>Education and research</i>	1983	412	164	..	1 109	44	242
	1985	406	164	80	1 121	48	249
Sosiale tjenester og velferdsarbeid <i>Welfare institutions</i>	1983	67	2	..	1 242	52	2 551
	1985	73	1	63	1 353	85	2 873
Andre næringsgrupper <i>Other activity groups</i>	1983	177	9	..	965	21	692
	1985	144	14	121	926	28	615
Uoppgitt næringsgruppe <i>Unspecified activity group</i>	1983	16	231	..	201	5	538
	1985	38	138	75	191	6	379

¹ Data fra helsepersonellregisteret pr. 20. februar 1983 og 1985. Ikke medregnet personer med uoppgitt yrkesaktivitet.

¹ Register data per 20 February 1983 and 1985. Not including persons with unknown economic activity.

Tabell 2. Helsepersonell¹. Fylke. 1990 *Personnel in health institutions¹. County. 1990*

Fylke <i>County</i>	Leger <i>Physicians</i>	Tann- leger <i>Dentists</i>	Syke- pleiere <i>Qualified nurses</i>	Verne- pleiere <i>Special care nurses</i>	Hjelpe- pleiere <i>Auxiliary nurses</i>
Hele landet <i>The whole country</i>	12 952	4 949	55 968	1 793	62 946
Østfold	577	243	2 628	144	3 655
Akershus	1 534	616	5 952	208	5 837
Oslo	2 838	847	7 528	186	5 973
Hedmark	451	178	2 209	63	3 232
Oppland	431	181	2 156	44	2 919
Buskerud	478	245	2 689	63	3 446
Vestfold	479	245	2 432	86	2 781
Telemark	429	188	1 893	58	2 582
Aust-Agder	232	97	1 476	38	1 728
Vest-Agder	376	147	2 078	60	2 045
Rogaland	715	329	4 425	165	4 093
Hordaland	1 286	576	5 492	235	5 860
Sogn og Fjordane	260	96	1 223	29	1 547
Møre og Romsdal	539	204	2 909	56	3 709
Sør-Trøndelag	756	246	3 565	145	3 990
Nord-Trøndelag	282	108	1 830	35	2 186
Nordland	539	197	2 720	81	4 046
Troms	559	143	1 934	65	2 465
Finnmark	191	63	821	32	852

¹ Yrkesaktive og ikke yrkesaktive pr. 1.8. 1990. Ikke medregnet sykepleiere, vernepleiere og hjelpepleiere født 1919 og tidligere.

¹ *Economically active and non-economically active per 1 August 1990. Not included qualified nurses, special care nurses and auxiliary nurses born 1919 and earlier.*

K i l d e: Helsedirektoratet. *Source: Directorate of Health.*

Tabell 3. Personell i helseinstitusjoner og i kommunehelsetjenesten *Personnel in health institutions and in municipal health service*

	Årsverk/heltidsansatte <i>Man-years/full-time occupation</i>			
	Antall <i>Number</i>		Pr. 10 000 innbyggere <i>Per 10 000 population</i>	
	1988	1989	1988	1989
Helseinstitusjoner¹ <i>Health institutions¹</i>				
Personell i alt <i>Total personnel</i>	69 973	70 299	166	166
Leger <i>Physicians</i>	4 994	5 051	12	12
Sykepleiere <i>Nurses</i>	17 468	17 953	41	42
Hjelpepleiere <i>Auxiliary nurses</i>	13 185	13 179	31	31
I kommunehelsetjenesten² <i>In municipal health service²</i>				
Personell i alt	15 516	15 598	37	37
Leger ³	2 935	2 960	7	7
Sykepleiere	4 500	4 678	11	11
Hjelpepleiere	2 026	2 089	5	5

¹ Ikke medregnet sykehjem og sykeavdelinger i kombinerte institusjoner. ² Eksklusive sykehjem og fengselshelse-tjeneste. ³ Medregnet turnuskandidater.

¹ *Nursing homes and nursing departments in combined institutions not included.* ² *Nursing homes and prison health services not included.* ³ *Trainees are included.*

Tabell 4. Personell i kommunehelsetjenesten etter personellgruppe *Personnel in municipal health service, by personnel group*

Fylke <i>County</i>	Personell i alt <i>Personnel, total</i>		Leger <i>Physicians</i>		Fysio- terapeuter <i>Physio- therapists</i>		Sykepleiere <i>Nurses</i>		Hjelpepleiere <i>Auxiliary nurses</i>	
	Års- verk ¹ <i>Man- years¹</i>	Innb. pr. års- verk <i>Popul. per man- years</i>	Års- verk	Innb. pr. års- verk	Års- verk	Innb. pr. års- verk	Års- verk	Innb. pr. års- verk	Års- verk	Innb. pr. års- verk
Hele landet <i>The whole country 1989</i>	37 720,0	112	3 159,0	1 339	2 950,3	1 434	10 543,7	401	14 703,6	288
Østfold	1 877,7	127	167,1	1 423	150,1	1 584	477,5	498	794,8	299
Akershus	2 933,9	141	265,3	1 562	335,5	1 235	871,0	476	937,8	442
Oslo	4 821,7	95	372,1	1 230	515,8	888	1 169,5	391	1 928,7	237
Hedmark	1 820,9	103	142,0	1 316	137,6	1 358	472,5	395	794,1	235
Oppland	1 921,0	95	154,4	1 181	149,4	1 220	499,6	365	765,6	238
Buskerud	1 958,5	115	166,4	1 350	198,0	1 135	486,4	462	729,9	308
Vestfold	1 599,6	123	132,4	1 489	144,4	1 365	437,3	451	645,1	306
Telemark	1 535,4	106	124,0	1 314	87,7	1 858	396,0	412	668,6	244
Aust-Agder	899,2	108	74,8	1 295	57,0	1 700	296,0	327	371,4	261
Vest-Agder	1 139,2	126	112,5	1 280	95,7	1 504	363,9	396	412,7	349
Rogaland	2 456,5	137	213,1	1 575	168,9	1 987	844,9	397	836,2	401
Hordaland	3 386,3	121	284,4	1 439	268,0	1 527	1 014,8	403	1 353,5	302
Sogn og Fjordane . .	1 207,7	88	92,9	1 146	56,1	1 899	315,9	337	521,5	204
Møre og Romsdal . .	2 039,4	117	193,2	1 233	139,9	1 703	616,4	387	739,1	322
Sør-Trøndelag	2 255,1	111	158,1	1 583	125,8	1 990	634,1	395	902,4	277
Nord-Trøndelag	1 128,2	112	100,3	1 265	66,6	1 905	375,8	338	404,8	313
Nordland	2 426,5	99	193,2	1 240	115,1	2 081	636,4	376	1 077,8	222
Troms	1 494,5	98	125,6	1 166	99,9	1 466	402,4	364	567,1	258
Finnmark	818,9	91	87,2	850	39,0	1 900	233,3	318	252,5	294

¹ Personell i sykehjem og sykehjemsavdelinger i kombinerte institusjoner er medregnet. Tallene er bare sammenliknbare med tilsvarende for 1988.

¹ *Personnel in somatic nursing homes are included. Figures are only comparable with the corresponding figures for 1988.*

Tabell 5. Plasser i helseinstitusjoner etter institusjonstype¹ *Beds in health institutions, by type of institution¹*

Institusjonstype <i>Type of institution</i>	Plasser pr. 31.12. <i>Beds per 31 Dec.</i>			Plasser pr. 10 000 innbyggere <i>Beds per 10 000 population</i>		
	1980	1988	1989	1980	1988	1989
Helseinstitusjoner i alt ² <i>Health institutions, total²</i>	41 660	34 877	31 383	101,8	82,6	74,1
Somatiske institusjoner i alt <i>Somatic institutions, total</i>	23 471	20 159	17 705	57,4	47,8	41,8
Alminnelige somatiske sykehus <i>General somatic hospitals</i>	19 697	17 141	15 111	48,1	40,6	35,7
Regionalsykehus <i>Regional hospitals</i>	5 014	4 701	4 107	12,3	11,1	9,7
Fylkessykehus <i>County hospitals</i>	14 683	12 440	11 004	35,9	29,5	26,0
Somatiske spesialiserte sykehus <i>Somatic specialized hospitals</i>	2 186	1 649	1 422	5,3	3,9	3,4
Somatiske spesialiserte sykehjem <i>Somatic nursing homes for special diseases</i>	893	719	749	2,2	1,7	1,8
Opptreningsinstitusjoner ³ <i>Institutions for rehabilitation³</i>	:	213	172	:	0,5	0,4
Mindre somatiske institusjoner ⁴ <i>Minor somatic institutions⁴</i>	695	437	251	1,7	1,0	0,6
Psykiatriske sykehus og avdelinger i alt <i>Psychiatric hospitals and departments, total</i>	12 261	9 059	8 425	30,0	21,5	19,9
Psykiatriske sykehus <i>Mental hospitals</i>	6 490	3 143	2 406	15,9	7,4	5,7
Psykiatriske klinikker <i>Psychiatric clinics</i>	302	256	226	0,7	0,6	0,5
Barne- og ungdomspsykiatriske institusjoner <i>Psychiatric institutions for children and adolescents</i>	257	237	221	0,6	0,7	0,5
Psykiatriske sykehjem og ettervernshjem <i>Psychiatric nursing homes and aftercare homes</i>	4 428	4 446	4 486	10,8	10,5	10,6
Psykiatriske avdelinger ved somatiske sykehus <i>Psychiatric departments in somatic hospitals</i>	784	977	1 086	1,9	2,3	2,6
Institusjoner under helsevern for psykisk ut- viklingshemmede i alt <i>Institutions for mentally retarded, total</i>	5 928	5 659	5 253	14,5	13,4	12,4
Sentralhjem <i>Central institutions</i>	3 676	2 589	2 428	9,0	6,1	5,7
Andre internatinstitusjoner <i>Other nursing homes</i>	2 252	3 070	2 825	5,5	7,3	6,7

¹ Tall for somatiske sykehjem er ikke med i tabellen. ² Dagshjem og dagplasser er ikke medregnet. ³ I 1980 gruppert under somatiske sykehjem. ⁴ Sykestue/fødehjem, fødehjem og sykestue.

¹ The table does not include figures for somatic nursing homes. ² Day nurseries and day patients are not included.

³ In 1980 grouped under somatic nursing homes. ⁴ Cottage hospitals and maternity homes.

Tabell 6. Personale ved helseinstitusjoner etter institusjonstype og personellgruppe. 1989 *Personnel in health institutions, by type of institution and category of personnel. 1989*

Personellgruppe <i>Category of personnel</i>		Alle insti- tusjoner <i>All types of institu- tion</i>	Soma- tiske institu- sjoner i alt <i>Somatic institu- tions, total</i>	Soma- tiske sykehus <i>Somatic hospi- tals</i>	Andre soma- tiske institu- sjoner <i>Other somatic institu- tions</i>	Psykiat- riske institu- sjoner og av- delinger <i>Psychia- tric insti- tutions and de- partments</i>	Internat- institu- sjoner for psy- kisk ut- viklings- hemmede <i>In- patient institu- tions for men- tally retarded</i>
Personale i alt ¹	D ²	70 299	47 485	45 900	1 586	13 280	9 534
Personnel, total ¹	E ³	72 149	48 690	47 070	1 621	13 985	9 474
Leger <i>Physicians</i>	D	5 051	4 489	4 469	20	542	20
Offentlig godkjente syke- pleiere <i>Qualified nurses</i>	D	17 953	14 633	14 349	283	3 053	267
Vernepleiere <i>Special- care nursing personnel</i>	E	19 928	15 343	15 022	321	4 136	449
Offentlig godkjente hjelpepleiere <i>Qualified auxiliary nursing</i>	D	1 002	112	890
Pleiepersonell uten god- kjent utdanning <i>Other auxiliary nursing personnel</i>	E	1 603	107	1 496
Jordmødre <i>Midwives</i>	D	13 179	7 235	6 774	460	3 214	2 730
Fysioterapeuter og mensendiecksyke- gymnaster <i>Physiotherapists etc.</i>	E	14 065	7 393	6 867	527	3 405	3 267
Fysiokjemikere <i>Medical laboratory technicians</i>	D	4 407	935	722	214	1 254	2 218
Radiografer <i>Radiographers</i>	E	2 197	769	634	135	512	916
Ergoterapeuter <i>Occupational therapists</i>	D	801	801	781	20	.	.
Annet arbeidsterapipersonell <i>Unqualified occupational therapists</i> ..	E	771	771	750	22	.	.
Psykologer <i>Psychologists</i>	D	847	732	668	64	69	48
Sosionomer <i>Socionomists</i>	E	950	787	717	71	95	68
Pedagoger <i>Teachers</i>	D	2 162	2 162	2 159	4	-	-
	E	2 346	2 346	2 343	4	-	-
	D	699	699	698	1	-	-
	E	759	759	759	1	-	-
	D	431	191	160	31	182	60
	E	621	216	177	40	334	71
	D	1 107	74	39	35	410	623
	E	1 027	71	43	29	356	600
	D	443	100	92	8	297	46
	E	490	96	88	8	332	62
	D	508	190	177	14	264	54
	E	569	222	208	15	307	40
	D	668	375	293
	E	566	368	198

¹ Medregnet administrasjonspersonell mv. ² Personale omregnet til heltidsansatte. ³ Godkjente stillinger.
¹ Including administrative staff etc. ² Personnel converted into full-time occupied. ³ Approved posts.

Tabell 7. Personale pr. 1 000 plasser ved ulike typer helseinstitusjoner. 1989 *Personnel per 1 000 beds in different health institutions. 1989*

Personellgruppe <i>Category of personnel</i>	Somatiske institusjoner <i>Somatic institutions</i>		Psykiatriske institusjoner <i>Psychiatric institutions</i>		Internatinstitusjoner for psykisk utviklingshemmede <i>In-patient institutions for mentally retarded</i>	
	Alminnelige sykehus <i>General hospitals</i>	Spesialsykehus <i>Specialized hospitals</i>	Psyk. sykehus og avdelinger <i>Psych. hospitals and departments</i>	Psykiatriske sykehjem <i>Psychiatric nursing homes</i>	Sentralinstitusjoner <i>Central institutions</i>	Andre internatinstitusjoner <i>Other nursing homes</i>
Personale i alt ¹ <i>Personell, total¹</i>	2 825	2 256	2 272	975	1 826	1 805
Leger <i>Physicians</i>	281	158	134	5	6	2
Offentlig godkjente sykepleiere <i>Qualified nurses</i>	896	564	560	204	46	56
Vernepleiere <i>Special-care nurses</i>	15	7	138	196
Hjelpepleiere med godkjent utdanning <i>Qualified auxiliary nurses</i>	409	416	515	311	521	518
Pleiepersonell uten godkjent utdanning <i>Other auxiliary nursing personnel</i>	42	56	201	115	557	307
Jordmødre <i>Midwives</i>	52	-	-	-	-	-
Fysioterapeuter og mensendiecksykegymnaster <i>Physiotherapists etc.</i>	36	89	14	4	9	10
Fysiokjemikere <i>Medical laboratory technicians</i>	136	78	-	-	-	-
Radiografer <i>Radiographers</i>	43	39	-	-	-	-
Ergoterapeuter <i>Occupational therapists</i>	7	34	38	6	11	12
Annet arbeidsterapipersonale <i>Unqualified occupational therapists</i>	2	6	54	46	93	141
Psykologer <i>Psychologists</i>	5	11	69	3	11	7
Sosionomer <i>Social workers</i>	10	17	55	6	7	13
Pedagoger <i>Teachers</i>	16	5	16	90

¹ Medregnet administrasjonspersonell mv.¹ *Including administrative staff.*

Tabell 8. Inngåtte avtaler og avtalte årsverk innen spesialisttjenesten, etter fagområde.¹ 1988 og 1989 *Contracts and contracted man-years within specialist services, by speciality.¹ 1988 and 1989*

Fagområde <i>Medical and psychological field</i>	Inngåtte avtaler <i>Contracts</i>		Avtalte årsverk <i>Contracted man-years</i>	
	1988	1989	1988	1989
Legespesialiteter <i>Medical specialities</i>				
Legespesialister i alt <i>Medical specialities, total</i>	383	381	332	351
Indremedisin <i>General medicine</i>	60	56	53	52
Hjertesykdommer <i>Cardiovascular diseases</i>	2	2	2	2
Lungesykdommer <i>Pulmonary diseases</i>	5	4	4	4
Hudsykdommer og veneriske sykdommer <i>Dermatology</i>	28	30	26	28
Barnesykdommer <i>Paediatrics</i>	22	20	20	19
Nevrologi <i>Neurology</i>	7	7	6	6
Generell kirurgi <i>General surgery</i>	7	11	6	9
Ortopedisk kirurgi <i>Orthopaedic surgery</i>	1	-	1	-
Kjevekirurgi og munnhulesykdommer <i>Jaw surgery</i> ..	1	1	1	1
Plastikkirurgi <i>Plastic surgery</i>	1	2	1	1
Fødselshjelp og kvinnesykdommer <i>Obstetrics</i>	49	43	47	41
Psykiatri <i>Psychiatry</i>	76	78	49	65
Revmatologi <i>Rheumatology</i>	5	4	4	3
Øre-nese-halssykdommer <i>Ear, nose and throat</i>	39	41	35	41
Øyesykdommer <i>Ophthalmology</i>	80	82	77	79
 Kliniske psykologer <i>Specialists in clinical psychology</i>				
Kliniske psykologer i alt <i>Clinical psychologists, total</i>	104	103	94	95

¹ Gjelder ved utgangen av året.

¹ *Counting per 31 December.*

Tabell 9. Inngåtte avtaler og avtalte årsverk innen spesialisttjenesten, etter fagområde.¹ Fylke. 1988, 1989 *Contracts and contracted man-years within specialist services, by speciality.¹ County. 1988, 1989*

Fylke County	Leger i alt Physicians, total		Leger 1989 Physicians 1989							Kliniske psykologer i alt Clinical psychologists, total	
	1988	1989	Indre- medisin General medicine	Kirur- gi Surgery	Fødsels- hjelp og kvinne- syk- dommer Obstet- rics	Øre-, nese-, halssyk- dommer Ear, nose and throat	Øye- syk- dommer Ophthal- mology	Psy- kiatri Psychia- try	Andre fag- områder Other fields	1988	1989
Inngåtte avtaler Contracts	383	381	56	11	43	41	82	78	70	104	103
Østfold	19	18	2	2	1	2	4	1	6	7	7
Akershus	38	44	5	6	-	6	8	11	8	17	16
Oslo	91	91	11	-	10	10	20	30	10	40	40
Hedmark	10	10	2	-	1	1	3	1	2	6	6
Oppland	7	6	2	-	-	1	2	-	1	3	3
Buskerud	24	25	3	-	4	4	5	3	6	4	4
Vestfold	28	28	5	-	5	1	6	3	8	5	5
Telemark	11	11	1	1	2	-	5	1	1	1	1
Aust-Agder	9	9	3	1	1	-	1	1	2	-	-
Vest-Agder	11	10	1	-	2	-	1	-	6	-	-
Rogaland	25	23	5	-	6	4	4	2	2	11	11
Hordaland	57	56	8	1	8	5	9	14	11	7	7
Sogn og Fjordane	2	2	1	-	-	-	-	1	-	-	-
Møre og Romsdal	3	2	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Sør-Trøndelag	27	24	4	-	1	4	5	4	6	1	1
Nord-Trøndelag	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Nordland	9	10	-	-	1	3	3	2	1	1	1
Troms	9	8	-	-	1	-	3	4	-	1	1
Finnmark	2	3	2	-	-	-	1	-	-	-	-
Avtalte årsverk Contracted man-years	331	351	52	9	41	41	79	65	64	96	95
Østfold	17	17	2	2	1	2	4	1	6	7	8
Akershus	33	42	5	5	-	8	8	10	7	14	14
Oslo	75	91	11	-	10	10	20	30	10	36	37
Hedmark	8	8	2	-	1	1	3	1	2	5	5
Oppland	7	6	2	-	-	1	2	-	1	3	5
Buskerud	22	23	2	-	4	3	5	3	6	4	4
Vestfold	26	26	5	-	5	1	6	2	7	5	5
Telemark	9	9	1	1	1	-	5	1	1	1	1
Aust-Agder	8	8	2	1	1	-	1	1	2	-	-
Vest-Agder	8	9	1	-	2	-	1	1	4	-	-
Rogaland	24	22	5	-	6	4	4	1	2	11	11
Hordaland	47	47	7	1	8	5	9	7	10	7	7
Sogn og Fjordane	2	2	1	-	-	-	-	1	-	-	-
Møre og Romsdal	3	2	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Sør-Trøndelag	23	20	3	-	1	3	5	2	6	1	1
Nord-Trøndelag	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Nordland	8	10	-	-	1	3	3	2	1	1	1
Troms	9	8	-	-	1	-	3	4	-	1	1
Finnmark	2	3	2	-	-	-	1	-	-	-	-

¹ Gjelder ved utgangen av året.¹ Counting per 31 December.

2. Virksomheten i helsetjenesten

2.1. Institusjonshelsetjenesten

Grunnlaget for statistikken

Oppgaver over virksomhets- og pasientdata blir gitt årlig fra alle helseinstitusjoner som står på fylkenes helseplaner og fra de statlige helseinstitusjonene. Statistikken omfatter somatiske sykehus, psykiatriske sykehus og sykehjem og institusjoner for psykisk utviklingshemmede. I publikasjonen Helseinstitusjoner 1989 er det gjort mer detaljert rede for datainnhenting og omfang. Oppgaver over somatiske sykehjem ble for 1989 publisert i rapporten "Institusjoner for eldre 1989" (RAPP 90/22).

Noen hovedresultater

Ved helseinstitusjoner ble det i alt i 1989 foretatt 641 000 innskrivninger av pasienter. Sett i forhold til befolkningen var det 1 513 pr. 10 000 innbyggere. Det ble behandlet i alt 649 000 pasienter, av disse gjaldt flesteparten somatiske sykehus der sirkulasjonen er størst. Pr. plass ble det ved alminnelige somatiske sykehus behandlet 39 pasienter. Gjennomsnittlig daglig belegg, eller beleggsprosenten, var 84 for alle helseinstitusjoner under ett. For alminnelige somatiske sykehus var den 78, mens somatiske spesialsykehjem hadde en beleggsprosent på 84.

Opplysningene om virksomheten ved ulike typer avdelinger i somatiske sykehus, viser at oppholdstiden for alle avdelinger under ett var 7 dager i 1989. Kortest oppholdstid hadde avdeling for kvinnesykdommer, og lengst tid hadde geriatrisk avdeling.

Ved utgangen av 1989 var det 771 biler i drift innen ambulansetjenesten. Nordland var det fylket som hadde flest biler (86) med flest kjørte kilometer, mens Vestfold hadde færrest biler i drift (15) og færrest kjørte kilometer. Når det gjelder antall oppdrag gjennom 1989 lå Oslo høyest med nær 37 000, mot Aust-Agder som hadde færrest oppdrag, dvs. 7 203.

2.2. Kommunehelsetjenesten

Grunnlaget for statistikken

Statistikken over de ulike deler av kommunehelsetjenesten bygger på årsoppgaver fra kommunene. Det statistiske opplegget er fortsatt i en

utviklingsfase. For 1984, da lov om helsetjenesten i kommunene trådte i kraft, ble statistikken begrenset til personelloppgaver. Fra 1985 er det også gitt oppgaver over virksomheten ved helsestasjonene og i skolehelsetjenesten. Opplysninger om hjemmesykepleien har vært innhentet også for tidligere år, men går nå inn som en del av statistikkpakken for kommunehelsetjenesten.

Noen hovedresultater

I 1989 ble det skrevet inn vel 58 300 pasienter i hjemmesykepleien, og i alt ble det behandlet nær 114 300 i løpet av året. En pasient kan bli telt to eller flere ganger dersom vedkommende er blitt skrevet ut og inn flere ganger i løpet av ett år. Tallene for de enkelte fylkene viser at det i Møre og Romsdal og Hordaland ble flest innskrevet i hjemmesykepleien i 1989.

I 1989 ble 14 prosent av alle i aldersgruppen 80 år og over skrevet inn som nye pasienter i hjemmesykepleien. For aldersgruppen 67-79 år var prosenten 5. I fylkene Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal ble en forholdsvis høy andel av de eldre innskrevet i hjemmesykepleien i løpet av året (18-20 prosent av alle 80 år og over, 7 prosent av alle i aldersgruppen 67-79 år).

Av fylkene hadde Oslo lavest andel av de eldre innskrevet i hjemmesykepleien i 1989.

Tallene for besøk viser at det i 1989 ble foretatt 77 besøk pr. behandlet pasient i alt i året. Sett i forhold til innbyggertallet utgjorde besøkene 14 pr. innbygger i alderen 67 år og over. Relativt flest besøk pr. behandlet pasient hadde Østfold med vel 116 besøk, mens Finnmark lå lavest med 49.

Oppgavene fra helsestasjonene gjelder blant annet kontroll og helseundersøkelser av nyfødte, spedbarn og 2-4-åringene. Videre er det gitt tall for ulike typer av vaksiner gitt til barn under 5 år.

Sett i forhold til levendefødte barn i 1989 ble det foretatt hjemmebesøk til 78 prosent av de nyfødte, og det ble foretatt helseundersøkelse av 88 prosent av spedbarna. Prosentene for 2-årskontroller og 4-årskontroller lå på henholdsvis 89 og 92 av 2- og 4-åringene. Tallene for fylkene vil kunne bli noe misvisende i de tilfelle kontroller mv. i året refererer seg til en del barn født året før og fødselstallet har vist stor endring. Noe tilsvarende vil også gjelde på 2- og 4-årstrinnet.

Tallene for vaksinasjoner foretatt ved helsestasjonene viser at 92 prosent av fødte i året og 95 prosent av 1-åringene var blitt vaksinert.

Tallene for vaksinasjon av de minste barna varierer ikke så mye fra fylke til fylke, og for 1-åringene var det lavest andel vaksinerte i Nord-Trøndelag med 83 prosent.

2. Activity in health service

2.1. Activity in health institutions

Statistical basis

Data on activity in health institutions are given in annual reports from each institution. These reports contain information about admissions and discharges during the year, number of patient days etc. For somatic hospitals data are given by type of department also.

Some main results

In 1989 the total number of admissions to health institutions was 641 000, corresponding to 1 513 per 10 000 population. The number of patients treated was 649 000, the majority treated in somatic hospitals. The average stay for patients in somatic hospitals was 7 days in 1989, compared to 11 days in 1975.

2.2. Activity in municipal health service

Statistical basis

Statistics on municipal health service are based on annual reports given by the health administration in each municipality. The reports give information on personnel working in the municipal health service, activity in the health stations for children and mothers, school health service and home nursing.

Some main results

In 1989 about 58 300 patients were admitted in home nursing, and the total number treated was 114 300. Persons admitted and discharged twice or more during the year are counted as new patients.

The number of visits paid to patients during 1989 was about 77 per patient. In relation to the total population of age 67 years and over there were 14 visits per person.

Data on activity in health centres for children and mothers show that 78 per cent of newborn were visited in their homes, and 88 per cent were examined in the centres.

Tabell 10. Virksomheten ved ulike typer av helseinstitusjoner.¹ 1989 *Activity in various types of health institution.¹ 1989*

Institusjonstype <i>Type of institution</i>	Innskrivninger <i>Admissions</i>		Behandlede pasienter <i>Patients treated</i>		Gjennomsnittlig daglig belegg <i>Average number of in-patient</i>	Beleggsprosent <i>Occupancy rate, per cent</i>
	I alt <i>Total</i>	Pr. 10 000 innbyggere <i>Per 10 000 population</i>	I alt <i>Total</i>	Pr. plass <i>Per bed</i>		
Helseinstitusjoner i alt <i>Health institutions, total</i>	640 650	1 513	669 481	21	26 517	84
Somatiske institusjoner i alt <i>Somatic institutions, total</i>	618 949	1 462	635 704	36	13 878	78
Alminnelige somatiske sykehus <i>General somatic hospitals</i>	580 951	1 372	595 631	39	11 787	78
Somatiske spesialiserte sykehus <i>Somatic specialized hospitals</i>	27 097	64	28 051	20	1 124	79
Somatiske sykehjem <i>Somatic nursing homes for special diseases</i>	2 063	5	2 654	4	630	84
Andre somatiske institusjoner <i>Other somatic institutions</i>	8 838	21	9 368	22	337	80
Psykiatriske sykehus og avdelinger i alt <i>Psychiatric hospitals and departments, total</i>	20 791	49	27 840	3	7 567	90
Psykiatriske sykehus og klinikker <i>Mental hospitals, clinics and sanatoria</i>	9 346	22	11 347	4	2 375	90
Barne- og ungdomspsykiatriske institusjoner <i>Psychiatric institutions for children and adolescents</i>	717	2	853	4	176	80
Psykiatriske sykehjem og ettervernshjem <i>Psychiatric nursing homes and after-care homes</i>	2 596	6	6 822	2	4 124	92
Psykiatriske avdelinger ved somatiske sykehus <i>Psychiatric departments in somatic hospitals</i>	8 132	19	8 818	8	892	82
Institusjoner under helsevern for psykisk utviklingshemmede i alt ² <i>Institutions for mentally retarded, total²</i>	910	2	5 937	1	5 072	97
Sentralhjem <i>Central institutions</i>	102	0	2 500	1	2 347	97
Andre internatinstitusjoner <i>Other nursing homes</i>	808	2	3 437	1	2 725	96

¹ Tall for somatiske sykehjem er ikke med i tabellen. ² Dagshjem er ikke medregnet.¹ The table does not include figures for somatic nursing homes. ² Day nurseries are not included.

Tabell 11. Virksomheten i somatiske sykehus, etter avdelingstype. 1989 *Activity in somatic hospitals, by type of department. 1989*

Avdelingstype <i>Type of department</i>	Plasser 31.12. <i>Beds 31 Dec.</i>	Behandlede pasienter pr. plass <i>Patients treated per bed</i>	Gjennom- snittlig daglig belegg <i>Average number of in-patients</i>	Beleggs- prosent <i>Occupancy rate, per cent</i>	Gjennom- snittlig opp- holdstid <i>Average length of stay</i>
Avdelinger i alt <i>Departments, total</i>	16 533	650 287	12 911	78	7
Generell indremedisin <i>General medicine</i>	4 342	177 815	3 811	88	8
Lungemedisin <i>Lung medicine</i>	270	6 483	218	81	13
Geriatri <i>Geriatrics</i>	218	1 564	188	86	51
Revmatologi <i>Reumatology</i>	481	8 002	385	80	18
Annen medisinsk avdeling <i>Other medical department</i>	91	977	72	80	29
Nevrologi <i>Neurology</i>	475	13 977	354	74	9
Generell kirurgi <i>General surgery</i>	4 354	175 027	3 175	73	7
Ortopedi <i>Orthopaedics</i>	764	26 263	556	73	8
Nevrokirurgi <i>Neuro-surgery</i>	134	6 344	110	82	6
Kjevekirurgi <i>Jaw surgery</i>	10	322	5	50	6
Plastikkirurgi <i>Plastic surgery</i>	136	4 081	84	62	8
Annen kirurgisk avdeling <i>Other surgical department</i>	17	81	2	15	11
Fødselshjelp <i>Obstetrics</i>	1 150	65 622	982	85	6
Kvinnesykdommer <i>Gynaecology</i>	671	39 031	424	63	4
Fødselshjelp og kvinnesykdommer <i>Obstetrics and gynaecology</i>	259	13 119	199	77	6
Pediatri <i>Pediatrics</i>	811	40 591	648	80	6
Hudsykdommer og veneriske sykdommer <i>Dermatology</i>	109	1 863	87	79	17
Øre-, nese- og halssykdommer <i>Ear, nose and throat</i>	437	22 202	275	63	5
Øyesykdommer <i>Ophthalmology</i>	372	17 307	230	62	5
Kreftsykdommer <i>Neoplasms</i>	514	16 806	403	78	9
Sosialmedisin <i>Social medicine</i>	598	5 465	485	81	35
Blandet medisin-kirurgi <i>Mixed medicine and surgery</i>	187	5 781	120	64	8
Annen avdeling <i>Other departments</i>	133	1 564	97	73	23

Tabell 12. Biler, oppdrag og kjørte kilometer innen ambulansetjenesten. Fylke. 1989 *Vehicles, emergency calls and kilometres driven within ambulance services. County. 1989*

Fylke <i>County</i>	Biler i drift 31.12.1989 ¹ <i>Operative ve- hicles per 31 Dec.¹</i>	Oppdrag pr. år <i>Emergency calls per year</i>	Kilometer kjørt pr. år <i>Kilometres driven per year</i>
I alt <i>Total</i>	771	293 718	17 848 204
Østfold	32	14 020	517 000
Akershus	21	20 296	1 013 524
Oslo	22	36 862	690 000
Hedmark	29	12 613	1 054 965
Oppland	60	11 851	1 395 675
Buskerud	48	17 447	1 312 813
Vestfold	15	10 844	414 653
Telemark	46	10 035	726 578
Aust-Agder	20	7 203	586 056
Vest-Agder	37	11 291	440 217
Rogaland	52	17 750	623 780
Hordaland	68	42 841	1 317 923
Sogn og Fjordane	31	7 282	882 792
Møre og Romsdal	57	15 341	1 150 549
Sør-Trøndelag	32	13 442	981 373
Nord-Trøndelag	29	7 604	939 275
Nordland	86	18 600	1 650 000
Troms	50	10 296	1 201 927
Finnmark	36	8 100	949 104

¹ Bårebiler inkludert.

¹ *Including vehicles without nursing personnel, not including boats.*

Tabell 13. Pasienter i hjemmesykepleien. Fylke *Patients in home nursing. County*

Fylke <i>County</i>	Overført fra 1988 <i>Transferred from 1988</i>	Innskrevet i 1989 <i>Admissions in 1989</i>	Utskrevet i 1989 <i>Discharges in 1989</i>	Overført til 1990 <i>Transferred to 1990</i>
Hele landet <i>The whole country</i>	55 897	58 362	54 376	59 895
Østfold	3 582	3 566	3 040	4 108
Akershus	3 485	4 834	4 676	3 643
Oslo	3 090	4 292	3 802	3 580
Hedmark	3 094	3 018	2 729	3 383
Oppland	2 419	3 200	2 799	2 820
Buskerud	2 774	2 898	2 783	2 889
Vestfold	2 234	2 597	2 476	2 355
Telemark	2 314	1 723	1 662	2 375
Aust-Agder	1 459	1 944	1 613	1 790
Vest-Agder	1 877	2 105	1 968	2 014
Rogaland	3 348	2 857	2 677	3 540
Hordaland	6 478	5 653	5 321	6 810
Sogn og Fjordane	2 035	2 412	2 188	2 259
Møre og Romsdal	3 666	5 253	5 155	3 764
Sør-Trøndelag	3 398	3 273	3 087	3 584
Nord-Trøndelag	2 325	1 779	1 655	2 449
Nordland	4 496	4 174	4 009	4 661
Troms	2 441	1 839	1 859	2 421
Finnmark	1 382	945	877	1 450

Tabell 14. Pasienter innskrevet i hjemmesykepleien i 1989. Aldergrupper. Fylke *Admissions in home nursing in 1989. Age groups. County*

Fylke <i>County</i>	Nye pasienter. Alder <i>New patients. Age</i>				Prosent av alle i aldersgruppen <i>Per cent of all in the age group</i>			
	-15	16-66	67-69	80-	-15	16-66	67-79	80-
I alt <i>Total</i>	749	13 012	22 623	21 978	0,1	0,5	5,0	14,0
Østfold	16	717	1 392	1 441	-	0,5	5,1	16,0
Akershus	51	1 305	1 880	1 598	0,1	0,5	5,7	17,0
Oslo	17	545	1 535	2 195	-	0,2	2,7	9,7
Hedmark	13	602	1 207	1 196	-	0,5	5,1	15,3
Oppland	21	730	1 318	1 131	0,1	0,6	6,0	14,6
Buskerud	25	591	1 163	1 119	0,1	0,4	4,6	13,3
Vestfold	13	481	1 035	1 068	-	0,4	4,8	14,9
Telemark	6	293	677	747	-	0,3	3,4	11,2
Aust-Agder	22	552	705	665	0,1	0,9	6,8	17,3
Vest-Agder	86	554	814	651	0,3	0,6	5,6	13,4
Rogaland	28	686	1 069	1 074	-	0,3	3,5	10,9
Hordaland	88	1 173	2 241	2 151	0,1	0,4	5,4	14,2
Sogn og Fjordane	54	547	854	957	0,2	0,8	7,2	18,0
Møre og Romsdal	124	1 240	1 961	1 928	0,2	0,8	7,6	19,7
Sør-Trøndelag	35	756	1 322	1 160	0,1	0,5	5,0	12,9
Nord-Trøndelag	28	406	701	644	0,1	0,5	5,0	13,0
Nordland	71	984	1 667	1 452	0,1	0,6	6,4	16,4
Troms	25	517	698	599	0,1	0,5	5,2	13,7
Finnmark	26	333	384	202	0,2	0,7	6,3	11,7

Tabell 15. Pasienter behandlet i hjemmesykepleien i prosent av befolkningen. Aldersgrupper. Fylke. 1989 *Patients treated in home nursing as per cent of population. Age groups. County. 1989*

Fylke <i>County</i>	Behandlet i alt <i>Treated, total</i>	Prosent av alle i aldersgruppen <i>Per cent of all in the age group</i>			
		-15	16-66	67-79	80-
Hele landet <i>The whole country</i> . . .	114 271	0,1	0,9	10,0	27,8
Østfold	7 148	0,1	1,0	10,2	30,7
Akershus	8 319	0,1	0,8	9,8	30,4
Oslo	7 382	-	0,3	4,6	16,4
Hedmark	6 112	0,1	1,0	10,7	29,2
Oppland	5 619	0,1	1,0	10,1	27,4
Buskerud	5 672	0,1	0,8	9,0	26,4
Vestfold	4 831	-	0,7	8,8	27,4
Telemark	4 037	-	0,6	8,1	26,5
Aust-Agder	3 403	0,1	1,4	12,7	31,4
Vest-Agder	3 982	0,3	1,0	10,5	28,5
Rogaland	6 217	0,1	0,7	7,8	23,5
Hordaland	12 131	0,1	0,9	12,3	29,9
Sogn og Fjordane	4 447	0,3	1,3	13,9	35,1
Møre og Romsdal	8 919	0,3	1,3	12,8	36,4
Sør-Trøndelag	6 671	0,1	1,0	9,9	27,1
Nord-Trøndelag	4 104	0,1	1,1	12,2	29,6
Nordland	8 670	0,2	1,2	13,7	35,1
Troms	4 280	0,1	1,1	13,4	32,5
Finnmark	2 327	0,2	1,4	16,7	33,9

Tabell 16. Besøk og besøksformål i hjemmesykepleien. Fylke. 1989 *Visits and purpose of visit in home nursing. County. 1989*

Fylke <i>County</i>	Besøk i alt <i>Visits, total</i>	Besøk pr. <i>Visits per</i>		Besøksformål. Prosent <i>Purpose of visit. Per cent</i>		
		Innbygger 67- <i>Inhabitant</i> 67-	Behandlet pasient <i>Patient</i> <i>treated</i>	I alt <i>Total</i>	Pleie <i>Nursing</i>	Tilsyn <i>Attention</i>
Hele landet <i>The whole country</i>	8 826 682	14,5	77,1	100,0	88,0	12,0
Østfold	828 173	23,0	115,9	100,0	88,4	11,6
Akershus	573 459	13,5	68,9	100,0	94,2	5,9
Oslo	567 743	7,1	76,9	100,0
Hedmark	513 788	16,3	84,1	100,0	85,0	15,1
Oppland	400 364	13,4	71,3	100,0
Buskerud	386 674	11,6	68,2	100,0	91,9	8,1
Vestfold	449 037	15,6	92,9	100,0	92,3	7,7
Telemark	410 130	15,5	101,6	100,0
Aust-Agder	218 933	15,4	64,3	100,0	88,9	14,2
Vest-Agder	295 327	15,1	74,2	100,0	88,7	11,3
Rogaland	594 526	14,8	95,6	100,0	87,5	12,5
Hordaland	930 495	16,5	76,7	100,0	85,8	14,2
Sogn og Fjordane	238 185	13,8	53,6	100,0	85,7	12,8
Møre og Romsdal	492 162	13,8	55,2	100,0	92,3	7,6
Sør-Trøndelag	660 453	18,7	99,0	100,0	89,4	6,8
Nord-Trøndelag	279 226	14,8	68,0	100,0	79,7	15,9
Nordland	590 714	16,9	68,1	100,0	82,6	17,4
Troms	283 378	15,9	66,2	100,0	86,3	13,7
Finnmark	113 915	14,5	49,0	100,0	84,6	15,0

Tabell 17. Helseundersøkelser av barn ved helsestasjonene. Fylke. 1989 *Health examinations of children at health stations. County. 1989*

Fylke County	Førstegangs- hjemmebesøk til nyfødte under 4 uker <i>First home visits to new born under 4 weeks</i>		Helseundersøkelser/ legekontroller av spedbarn innen 8. leveuke <i>Health examina- tions of infants within 8 weeks after the birth</i>		Fullførte 2-årskontroller <i>Completed health controls of children at age 2</i>		Fullførte 4-års- kontroller <i>Completed health controls of children at age 4</i>	
	Antall Number	Pst. av levende- fødte <i>P.c. of live births</i>	Antall Number	Pst. av levende- fødte <i>P.c. of live births</i>	Antall Number	Pst. av 2-år- inger <i>P.c. of children at age 2</i>	Antall Number	Pst. av 4-åringer <i>P.c. of children at age 4</i>
Hele landet <i>The whole country</i>	45 855	77,8	52 026	88,3	48 138	88,8	47 434	91,9
Østfold	2 116	75,3	2 268	80,7	2 601	95,2	2 509	94,6
Akershus	3 878	64,2	4 816	79,7	5 453	97,6	4 869	93,9
Oslo	3 858	57,2	5 020	74,4	4 643	87,3	3 800	83,5
Hedmark	1 506	71,3	1 626	77,0	1 803	89,4	1 800	89,9
Oppland	1 904	92,9	1 941	94,7	1 826	91,4	1 652	83,2
Buskerud	2 403	82,6	2 818	96,9	2 420	88,1	2 380	90,7
Vestfold	2 204	87,6	2 369	94,2	2 182	90,3	2 289	101,1
Telemark	1 989	98,7	1 990	98,7	1 891	95,5	1 706	88,1
Aust-Agder	1 198	96,1	1 140	91,4	1 024	86,2	1 155	92,4
Vest-Agder	2 001	95,3	1 990	94,8	1 810	91,3	1 729	91,1
Rogaland	4 548	83,8	5 283	97,4	3 973	76,7	4 495	91,9
Hordaland	3 560	56,9	4 715	75,3	5 061	90,4	4 948	92,6
Sogn og Fjordane	1 119	74,6	1 435	95,7	1 178	80,7	1 365	97,5
Møre og Romsdal	2 798	85,7	3 103	95,1	2 970	95,7	3 121	99,0
Sør-Trøndelag	3 455	95,0	3 522	96,8	2 914	92,3	2 846	94,7
Nord-Trøndelag	1 653	96,9	1 638	96,0	1 520	93,7	1 640	100,4
Nordland	2 602	78,1	3 163	94,9	2 513	82,9	2 624	88,5
Troms	1 935	94,3	2 055	100,2	1 791	89,1	1 693	89,9
Finnmark	1 128	95,4	1 134	95,9	565	53,8	813	83,6

Tabell 18. Vaksinasjoner av barn før fylte fem år foretatt ved helsestasjonene. Fylke. 1989 *Children 0-5 years vaccinated at health stations. County. 1989*

Fylke <i>County</i>	Vaksinasjonstype <i>Type of vaccination</i>					
	3. difteri <i>3rd Diphtheria</i>		1 MMR <i>1st Measles, mumps, rubella</i>		3. polio <i>3rd Polio</i>	
	Antall <i>Number</i>	Pst. av levende-fødte <i>P.c. of live births</i>	Antall <i>Number</i>	Pst. av 1-åringer <i>P.c. of children at age 1</i>	Antall <i>Number</i>	Pst. av 1-åringer <i>P.c. of children at age 1</i>
Hele landet <i>The whole country</i>	54 175	91,8	54 185	94,6	53 177	92,9
Østfold	2 640	93,9	2 731	97,8	2 765	99,0
Akershus	5 729	93,1	5 655	95,2	5 583	94,0
Oslo	5 635	83,5	5 685	95,3	5 407	90,7
Hedmark	1 904	90,2	1 955	94,6	1 913	92,6
Oppland	1 914	93,4	1 954	94,0	1 862	89,6
Buskerud	2 666	91,6	2 720	97,1	2 594	92,6
Vestfold	2 275	90,4	2 343	92,5	2 278	89,9
Telemark	1 969	97,7	1 952	94,1	1 979	95,4
Aust-Agder	1 163	93,3	1 139	91,6	1 143	92,0
Vest-Agder	1 981	94,4	2 011	97,2	1 951	94,3
Rogaland	5 179	95,5	5 202	96,0	5 029	92,8
Hordaland	5 489	87,7	5 811	97,1	5 666	94,7
Sogn og Fjordane	1 406	93,7	1 334	91,2	1 388	94,9
Møre og Romsdal	3 161	96,8	3 161	99,8	3 125	98,6
Sør-Trøndelag	3 191	87,7	3 130	90,3	3 122	90,0
Nord-Trøndelag	1 421	83,3	1 423	82,6	1 365	79,2
Nordland	3 033	91,0	2 969	90,4	2 894	88,2
Troms	2 338	114,0	2 001	96,9	2 123	102,8
Finnmark	1 081	91,5	1 009	89,8	990	88,1

3. Driftsutgifter ved helseinstitusjonene

Grunnlaget for statistikken

Regnskapstallene i tabellene 19 og 20 bygger på de årsregnskaper fylkeskommunale og statlige helseinstitusjoner har sendt Helsedirektoratet med gjenpart til SSB.

I gruppen regionsykehus er, som tidligere, tatt med Rikshospitalet og Ullevål sykehus, Oslo, Haukeland sykehus, Bergen, Regionsykehuset i Trondheim og Regionsykehuset i Tromsø.

Betegnelsen sentralsykehus og lokalsykehus er fra 1986 endret til Fylkessykehus I og Fylkessykehus II i samsvar med helseinstitusjonsstatistikken. Fra 1989 er det foretatt en revisjon av koder for institusjonstyper for å få overensstemmelse mellom virksomhetsdataene i publikasjonen Helseinstitusjoner 1989 og tabellene over driftsutgifter og driftsinntekter i denne publikasjonen. Dette har gitt det resultat at noen institusjoner er blitt omgruppert slik at 1989-tallene ikke er sammenliknbare med tidligere år. Spesielt har utslagene blitt store for gruppen psykiatriske klinikker og nervesanatorier, barne- og ungdomspsykiatriske institusjoner, og for sykestuer og fødehem.

Fra 1988 ble ansvaret for somatiske sykehjem overført fra fylkeskommunene til primærkommunene. Derfor er ikke disse med i tabellene som omfatter fylkeskommunale og statlige institusjoner.

I dataene over driftsutgifter og driftsinntekter for somatiske sykehus er de psykiatriske avdelingene skilt ut, og ført under psykiatriske institusjoner. Somatiske sykehus er fra 1989 altså presentert eksklusive psykiatriske avdelinger.

De enkelte regnskapsposter

Lønn omfatter alle brutto lønnsutgifter som vedrører driften av institusjonene, unntatt lønn til eget vedlikeholdspersonale som føres under vedlikehold.

Utstyr omfatter anskaffelser av mer varig verdi, mens det som etter vanlig språkbruk kalles forbruksvarer, føres under andre driftsutgifter.

Vedlikehold av bygninger og anlegg omfatter utgifter til ordinære vedlikeholdsarbeider.

Andre driftsutgifter omfatter vanlige driftsutgifter som ikke henføres til noen av de konti som er nevnt foran, eller til overføringer.

Overføringer til og fra stats- og trygdeforvaltningen, fylkeskommuner, primærkommuner, andre (inkludert renter) samt diverse interne overføringer. Rammetilskudd er ikke med.

Salgs- og leieinntekter omfatter vanlige salgs- og leieinntekter, inkludert polikliniske inntekter, og salg av utstyr.

Noen hovedresultater

Brutto driftsutgifter for alle helseinstitusjoner under ett, unntatt somatiske sykehjem, var 24,5 milliarder kroner i 1989. Dette er en økning på 5,2 prosent siden 1988. I samme periode hadde de somatiske sykehusene inkludert psykiatriske avdelinger, en økning i brutto driftsutgifter på 7 prosent. Denne økningen er påvirket av at Lier psykiatriske sykehus og Eg psykiatriske sykehus fra 1989 inngår i Buskerud sentralsykehus og Vest-Agder sentralsykehus. Korrigert for dette, er veksten i brutto driftsutgifter på 5,6 prosent for somatiske sykehus.

3. Operating expenditure for health institutions

Statistical basis

The data presented in tables 19 and 20 on operating expenditure and receipts are based on accounts which have been required from the institutions by the Directorate of Health Services. General somatic nursing homes are not included.

The category regional hospitals includes Rikshospitalet and Ullevål sykehus, Oslo, Haukeland sykehus, Bergen, Regionsykehuset in Trondheim and Regionsykehuset in Tromsø.

From 1989 a revision has been done on the encoders of type of institutions. This has been done in order to get a better coordination of the activity data in the publication Health Institutions and the account data in this publication. The result is that some institutions have been changing encodes so that the data from 1989 are not comparable with earlier years' data. Especially for psychiatric clinics and sanatoria, psychiatric institutions for children and adolescents, and cottage hospitals and maternity homes the changes have been important.

Somatic hospitals do not include psychiatric departments.

Categories of expenditure and receipts

Wages and salaries include all gross payments to own personnel, except wages paid to own

maintenance personnel which are entered under maintenance.

Equipment include acquisition of durable goods, while consumption goods are entered under other operating expenditure.

Maintenance includes expenditure for ordinary current maintenance work, re-building and major repairs on buildings, fixtures and installations, roads and parks etc.

Transfers to and from central government and social security accounts, counties, municipalities, others (included inter alia interest actually paid) and some internal transfers. Block grant is not included.

Incomes from sales and rent include ordinary sales and rent incomes, including the out-patient departments' income and sales of equipments.

Some main results

Gross operating expenditure for all health institutions, excluded general somatic nursing homes, was 24.5 billion kroner in 1989, which is an increase of 5.2 per cent since 1988. In the same period the somatic hospitals including psychiatric departments, had an increase of operating expenditure of 7 per cent. Two psychiatric hospitals in 1988 are in 1989 departments in somatic hospitals. Correcting this, gives an increase of 5.6 per cent in somatic hospitals' gross operating expenditure.

Tabell 19. Driftsutgifter og driftsinntekter, etter art ved ulike typer av helseinstitusjoner.
 1000 kr. 1989

Institusjonstype	Driftsutgifter Operating expenditure							
	I alt Total	Lønn Wages and salaries	Utstyr Equip- ment	Ved- like- hold Main- tenance	Mat- varer Food	Medi- sinske forbruks- varer Medicinal consump- tion articles	Andre drifts- utgifter Other operating expendi- ture	Over- føringer Trans- fers
Helseinstitusjoner i alt	24471339	17892974	579975	386950	537351	1987344	2595559	491186
Somatiske institusjoner i alt	16903260	11836996	453350	265166	314061	1922365	1739509	371813
Somatiske sykehus	16424071	11468802	446042	257514	296414	1913368	1684453	357478
Regionsykehus	5250391	3428330	146480	104532	67348	691527	561525	250649
Fylkessykehus I	4801408	3495862	114958	58940	96623	586004	433316	15705
Fylkessykehus II	5303758	3793572	143604	72327	106519	539053	572347	76336
Spesialsykehus	1068514	751038	41000	21715	25924	96784	117265	14788
Sykestuer og fødehjem	100954	77473	897	701	4483	3026	10833	3541
Somatiske spesialsykehjem .	332521	256512	5833	5231	10706	4904	39295	10040
Opptreningsinstitusjoner ..	45714	34209	578	1720	2458	1067	4928	754
Psykiatriske institusjoner og avdelinger i alt	4541915	3633012	78152	80487	132366	49581	495165	73152
Psykiatriske sykehus	1961794	1558599	34994	41784	57300	17512	209522	42083
Somatiske sykehus:								
Voksen psykiatriske avd.	700514	601120	7262	7114	6301	8898	69819	-
Barne- og ungdoms- psykiatriske avd.	94953	79665	3244	869	593	303	10279	-
Psykiatriske klinikker og nervesanatorier	165768	130688	4040	3281	3449	1401	21821	1088
Barne- og ungdomspsyki- atriske institusjoner ...	275036	221169	6909	4822	4692	305	35249	1890
Psykiatriske sykehjem ...	1281707	996251	19606	21293	57486	20669	139839	26563
Ettervernshjem mv.	62143	45520	2097	1324	2545	493	8636	1528
Institusjoner for psykisk utviklingshemmede	3026164	2422966	48473	41297	90924	15398	360885	46221
Sentralhjem	1312798	1072504	17576	18634	43911	9514	141294	9365
Andre								
internatinstitusjoner ...	1467582	1181487	22887	18115	44578	5719	159757	35039
Daginstitutioner	245784	168975	8010	4548	2435	165	59834	1817

Operating expenditure and receipts, by category for various types of health institution.
1000 kr. 1989

Driftsinntekter		Operating receipts					
I alt Total	Salgs- og leieinn- tekter Income from sales, rent	Overføringer fra		Andre over- føring- er Other trans- fers	Insti- tusjoner Insti- tutions	Type of department	
		Trygden Natio- nal in- surance	Staten Central govern- ment				
3533103	1984368	789269	491409	268057	624	Health institutions, total	
2892418	1728271	535706	436886	191555	158	Somatic institutions, total	
2846236	1716774	518206	433356	177900	92	Somatic hospitals, total	
1071362	550878	168350	300386	51748	5	Regional hospitals	
832875	540657	175644	70687	45887	13	County hospitals I	
832435	550957	162261	42431	76786	56	County hospitals II	
109564	74282	11951	19852	3479	18	Specialized hospitals	
12925	5292	3859	63	3711	26	Cottage hospitals and maternity homes	
29029	5381	11769	3324	8555	34	Somatic nursing homes for special diseases	
4228	824	1872	143	1389	6	Institutions for rehabilitation	
407911	186077	135651	40840	45343	289	Psychiatric institutions and departments, total	
196854	68234	71741	26249	30630	15	Mental hospitals	
60231	60231	-	-	-	49	Somatic hospitals: Adults psychiatric dep.	
15081	15081	-	-	-	27	Psychiatric dep. for children and adolescents	
19754	13473	4907	935	439	13	Clinics and sanatoria	
27137	8544	6986	8754	2853	38	Institutions for children and adolescents	
85546	19488	50772	4823	10463	131	Psychiatric nursing homes	
3308	1026	1245	79	958	16	After care homes	
232774	70020	117912	13683	31159	253	Institutions for mentally retarded	
98095	27565	54661	5506	10363	19	Central institutions	
101068	22382	55832	6141	16713	190	Nursing homes	
33611	20073	7419	2036	4083	44	Day nurseries	

Tabell 20. Brutto driftsutgifter etter tilknytningsfylke ved ulike typer av helseinstitusjoner. 1000 kr. 1989

Institusjonstype	Fylke										
	Hele landet	Øst-fold	Akershus	Oslo	Hedmark	Oppland	Buskerud	Vestfold	Telemark	Aust-Agder	Vest-Agder
Helseinstitusjoner i alt ...	24471339	1118222	1515346	4434719	936233	791687	986198	809307	724230	416902	679103
Somatiske institusjoner i alt	16903260	827640	898573	2967436	557277	536454	651414	537358	496412	273444	460819
Somatiske sykehus	16424071	802619	873028	2921930	541254	523622	622026	497454	479568	265626	457398
Regionsykehus 1)	5250391	-	-	1584249	-	-	-	-	-	-	-
Fylkessykehus I 1)	4801408	392452	473637	611473	204977	-	409508	326396	367312	249146	318545
Fylkessykehus II 1)	5303758	410167	343737	619506	336277	492197	212518	151884	112256	16480	112242
Spesialsykehus	1068514	-	55654	106702	-	31425	-	19174	-	-	26611
Sykestuer og fødehjem	100954	-	-	-	-	1934	11171	-	16844	-	-
Somatiske spesialsykehjem	332521	25021	16000	38073	16023	10898	18217	39904	-	-	3421
Opptreningsinstitusjoner .	45714	-	9545	7433	-	-	-	-	-	7818	-
Psykiatriske institusjoner og avdelinger i alt	4541915	162306	329724	1061520	188356	166373	248968	151705	130129	76062	140615
Psykiatriske sykehus ...	1961794	104372	147251	664969	112239	85444	-	-	-	-	-
Somatiske sykehus:											
Voksen psykiatriske avd.	700514	11703	-	102107	2908	15872	116545	36286	76111	23038	92394
Barne- og ungdomspsykiatriske avd.	94953	6209	-	11648	1275	3366	-	10191	10037	2862	5491
Psykiatriske klinikker og nervesanatorier	165768	-	28290	43059	-	-	38631	2611	-	-	-
Barne- og ungdomspsykiatriske institusjoner ..	275036	12427	43441	75711	10527	-	25753	-	-	8586	-
Psykiatriske sykehjem ..	1281707	27595	110742	142532	61407	61691	55702	102617	43981	41576	42730
Ettervernshjem mv.	62143	-	-	21494	-	-	12337	-	-	-	-
Institusjoner for psykisk utviklingshemmede	3026164	128276	287049	405763	190600	88860	85816	120244	97689	67396	77669
Sentralhjem	1312798	65223	127938	205010	124903	-	-	77423	68606	-	-
Andre internatinstitusjoner ..	1467582	47938	119684	132470	65697	84054	75646	42821	19966	67396	67332
Daginstitutioner	245784	15115	39427	68283	-	4806	10170	-	9117	-	10337

1) Eksklusiv psykiatriske avdelinger.

Gross operating expenditure by county for various types of health institution. 1000 kr. 1989

County										Type of department
Roga- land	Horda- land	Sogn og Fjord- ane	Møre og Roms- dal	Sør- Trønde- lag	Nord- Trønde- lag	Nord- land	Troms	Finn- mark	Staten	
1448924	2196335	514710	1175112	1661255	575294	1187026	1089873	376474	1834389	Health institutions, total
910461	1487065	366905	735447	1176840	407395	791441	790255	282944	1747680	Somatic institutions, total
889618	1460292	355164	701701	1117971	407395	783905	767792	232141	1723567	Somatic hospitals, total
-	1065064	-	-	1028115	-	-	596815	-	976148	Regional hospitals
602421	-	215547	287966	-	-	342028	-	-	-	County hospitals I
252189	339046	139617	413735	89856	407395	441877	170977	232141	9661	County hospitals II
35008	56182	-	-	-	-	-	-	-	737758	Specialized hospitals
-	-	-	2311	2265	-	2938	12688	50803	-	Cottage hospitals and maternity homes
20843	26773	-	26856	56604	-	-	9775	-	24113	Somatic nursing homes for special diseases
-	-	11741	4579	-	-	4598	-	-	-	Institutions for rehabilitation
295743	411945	80759	220996	279504	84573	195353	179004	51571	86709	Psychiatric institutions and departments, total
102493	185345	-	128783	181350	-	129247	120301	-	-	Mental hospitals
57385	47689	10705	14756	29499	49766	12025	-	1725	-	Somatic hospitals: Adults psychiatric dep.
1033	13406	3411	3436	10003	1269	7339	-	1822	2155	Psychiatric dep. for children and adolescents
-	21224	1589	-	-	-	-	9770	1964	18630	Clinics and sanatoria
-	14586	1167	-	-	-	-	7461	9453	65924	Institutions for children and adolescents
133251	128143	55708	65541	50132	33538	46742	41472	36607	-	Psychiatric nursing homes
1581	1552	8179	8480	8520	-	-	-	-	-	After care homes
242720	297325	67046	218669	204911	83326	200232	120614	41959	-	Institutions for mentally retarded
146351	122937	-	90467	122629	-	74021	87290	-	-	Central institutions
43601	152997	67046	126841	73804	83326	126211	31050	39702	-	Nursing homes
52768	21391	-	1361	8478	-	-	2274	2257	-	Day nurseries

1) Exclusive psychiatric departments.

4. Svangerskapsavbrudd, steriliseringer, prevensjon

Grunnlaget for statistikken

I henhold til lov av 13. juni 1975 om svangerskapsavbrudd, og endringer som gjaldt fra 1979, kan kvinnen selv ta den endelige avgjørelse om avbrytelse av svangerskapet, såfremt inngrepet kan skje innen utgangen av 12. svangerskapsuke.

Ifølge forskrifter fra Sosialdepartementet skal sykehus og godkjente institusjoner der det foretas svangerskapsavbrudd sende melding på særskilt skjema til fylkeslegen ved utløpet av hvert kvartal. Kopier av meldingene sendes fra fylkeslegen til SSB for statistisk bearbeiding.

Steriliseringer utføres i henhold til lov av 3. juni 1977. Personer som har fylt 25 år kan selv begjære sterilisering. Personer under 25 år kan bli sterilisert under visse vilkår, f.eks. ved arvelige sykdommer, fare for kvinnens helse ved fødsel osv. Personer under 18 år kan steriliseres bare når tungtveiende grunner er til stede.

Lege og sykehus som foretar inngrep, skal sende innberetning til fylkeslegen, som så sender de innhentede oppgavene over steriliseringer direkte til SSB hvert kvartal.

Tall for salg av prevensjonsmidler bygger på oppgaver fra Norsk Medisinaldepot.

Noen hovedresultater

I 1989 ble det foretatt 16 200 svangerskapsavbrudd. Fra 1980 viste tallet liten endring opp til 1983, men har i løpet av de fem siste årene steget med i alt 2 100 eller 16 prosent. Sett i forhold til kvinner i alderen 15-49 år steg tallet på legale aborter pr. 1 000 fra vel 14 i 1982-1983 til vel 15 i 1989.

Samlet aborttall, som sier hvor mange aborter en kvinne vil gjennomgå i løpet av sin tid fra 15 til 50 år, var i 1989 gjennomsnittlig 0,5 pr. kvinne, eller 1 abort for hver annen kvinne. Tallet forutsetter at abortratene på de enkelte alderstrinn blir som de var i 1989.

Sett i forhold til tallet på levendefødte utgjorde aborttallet i 1989 27,3 prosent.

Relativt flest aborter gjelder kvinnene i Oslo. I forhold til aldersgruppen 15-49 år var aborttallet i Oslo vel 29 pr. 1 000 kvinner i 1989 og det var en økning på 33 prosent fra 1980. Lavest abortrate hadde Vest-Agder i 1989. Noe av variasjonene mellom fylkene kan skyldes ulikheter i aldersfordelingen for kvinner i de aktuelle aldre. Oslo har relativt langt flere unge kvinner enn andre fylker, og abortraten ligger særlig høyt i aldersklassene fra 18 til 25 år.

Vel halvparten av de kvinnene som fikk utført abort i 1989 hadde ikke født barn tidligere. Denne andelen varierte fra rundt 37 prosent i Vestfold til 64 prosent i Oslo.

Andelen svangerskapsavbrudd som ble utført etter avgjørelse i nemnd, dvs. etter 12 uker, var 2,5 prosent.

Tallet på steriliseringer gikk ned med 13 prosent fra 1987 til 1988, og gikk deretter opp med 7 prosent fra 1988 til 1989. Det var tallet på steriliseringer blant kvinner som økte mest fra 1988 til 1989, mens det var liten forandring for menn. Ifølge registreringene ble det utført nær 2 200 steriliseringer på menn i 1989, og nær 6 300 på kvinner.

Sett i forhold til menn i alderen 20-54 år blir det utført 2,1 steriliseringer pr. 1 000. Blant kvinner i alderen 15-49 år var tallet på steriliseringer 6,0 pr. 1 000 i 1989. Relativt flest steriliseringer utføres blant menn og kvinner mellom 35 og 40 år.

På fylkesnivå viser tallet på steriliseringer i noen tilfelle uvanlig store differanser fra år til år, noe som kan tyde på at oppgavene ikke alltid er like fullstendige.

Tabellen over salg av prevensjonsmidler viser utviklingen siden 1982. De anførte tall for p-piller er basert på forutsetningen at kvinner i fertil alder bruker pillen daglig gjennom hele året. Det var stigning i bruken av p-piller mellom 1984 og 1987, mens tallene for 1988 og 1989 viser nedgang. I 1989 var det 155 000 kvinner som brukte p-piller her i landet. Bruken av spiral og kondom har økt fra 1988 til 1989.

4. Legal abortions, sterilizations, contraception

Statistical basis

From 1979 the Abortion Act has been changed and now permits termination of pregnancy on request of the woman within 12 weeks of gestation. Later in the gestational period it is necessary to apply for legal abortion to a committee.

Hospitals and other qualified institutions performing legal abortions are obliged to notify all cases to the county medical officer quarterly. Anonymized copies of the notifications are forwarded to the Central Bureau of Statistics for processing. In the same way, hospitals and physicians performing sterilizations are obliged to report to the county medical officer, who forwards the reports for statistical processing.

Data on sales of contraceptives are given by Norwegian Medicinal Depot.

Some main results

In 1989 the number of induced legal abortions was 16 200, an increase of 16 per cent during the

latest five years. The total abortion rate was 0.5 per female, based on age-specific abortion rates in 1989. In relation to live births, the number of abortions corresponded to 27.3 per cent in 1989.

The women in Oslo have the highest relative number of abortions. In 1989 the abortion rate was 29 per 1 000 women in the age group 15-49 years. This was an increase of 33 per cent since 1980. The women in Vest-Agder county had the lowest abortion rate in 1989. The differences between the counties can partly be due to different age distribution among the women in different parts of the country. The age groups between 18 and 25 years have the highest abortion rates.

The total number of sterilizations increased from 1988 to 1989. For males the number of sterilizations was about 2 200, and for females about 6 300 in 1989.

Data on sales of contraceptives show an increase in the use of oral contraceptives between 1984 and 1987, and a decrease for 1988 and 1989. 155 000 women used oral contraceptives in 1989. The sale of IUD and condoms increased from 1988 to 1989.

Tabell 21. Utførte svangerskapsavbrudd og samlet aborttall *Induced abortions and total abortion rate*

	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Utførte svangerskapsavbrudd <i>Induced legal abortions</i>	13 646	14 070	14 599	15 474	15 422	15 852	16 208
Svangerskapsavbrudd pr. 1 000 kvinner 15-49 år <i>Induced legal abortions per 1 000 women 15-49 years</i>	14,3	14,4	14,7	15,3	15,1	15,3	15,5
Samlet aborttall <i>Total abortion rate</i>	0,457	0,465	0,477	0,499	0,490	0,506	0,515
Svangerskapsavbrudd i prosent av levendefødte <i>Induced legal abortions in per cent of live births</i>	27,3	27,9	28,6	29,5	28,5	27,6	27,3

Tabell 22. Utførte svangerskapsavbrudd. Kvinnens bostedsfylke *Induced abortions. Woman's county of residence*

Bostedsfylke <i>County of residence</i>	Antall <i>Number</i>			Pr. 1 000 kvinner 15-49 år <i>Per 1 000 women 15-49 years</i>			I prosent av levendefødte <i>In per cent of live births</i>		
	1980	1988	1989	1980	1988	1989	1980	1988	1989
Hele landet <i>The whole country</i>	13 531	15 852	16 208	14,6	15,3	15,5	26,5	27,6	27,3
Østfold	725	747	808	13,9	12,9	13,9	27,6	27,1	28,7
Akershus	1 298	1 722	1 747	14,0	15,6	15,7	30,1	30,0	29,1
Oslo	2 350	3 391	3 489	22,3	28,8	29,3	44,0	51,1	49,8
Hedmark	622	611	620	15,5	14,0	14,1	35,1	30,7	29,6
Oppland	592	560	622	15,1	13,0	14,4	31,2	27,3	30,4
Buskerud	680	825	814	14,1	15,0	14,6	29,0	29,8	27,9
Vestfold	582	656	665	13,8	13,7	13,8	28,2	26,9	26,4
Telemark	468	473	485	13,4	12,3	12,6	25,8	23,1	24,2
Aust-Agder	213	230	247	10,9	10,0	10,6	18,3	18,5	19,7
Vest-Agder	306	301	325	10,0	8,7	9,3	15,5	14,6	15,5
Rogaland	675	888	918	9,6	10,7	10,9	13,9	16,5	16,9
Hordaland	1 030	1 352	1 335	11,7	13,6	13,3	19,4	22,5	21,2
Sogn og Fjordane	271	243	254	12,4	10,1	10,5	18,8	17,0	16,9
Møre og Romsdal	624	634	598	12,2	11,4	10,7	19,9	20,1	18,2
Sør-Trøndelag	869	975	1 039	15,6	15,7	16,6	27,7	27,4	28,5
Nord-Trøndelag	271	356	347	10,0	11,9	11,5	17,5	21,3	20,3
Nordland	1 000	844	889	18,7	14,9	15,6	31,4	25,9	26,7
Troms	572	658	647	16,9	17,7	17,3	27,8	31,3	30,7
Finnmark	371	376	351	20,3	19,9	18,5	34,6	33,2	28,8
Utlandet <i>Foreign countries</i> . . .	7	10	8
Uoppgitt <i>Unknown</i>	5	-	-

Tabell 23. Utførte svangerskapsavbrudd blant kvinner i ulike aldre *Induced abortions among women of various ages*

Alder Age	Svangerskapsavbrudd <i>Induced abortions</i>					
	I alt <i>Total</i>			Pr. 1 000 kvinner Per 1 000 women		
	1987	1988	1989	1987	1988	1989
Alle aldre <i>All ages</i>	15 422	15 852	16 208	15,1 ¹	15,3 ¹	15,5 ¹
- 14	40	49	33	1,3 ²	1,6 ²	1,2 ²
15	189	180	139	5,9	5,8	4,6
16	547	465	455	17,1	14,5	14,7
17	736	804	747	22,6	25,0	23,3
18	1 046	1 042	953	31,4	31,8	29,6
19	1 040	1 089	1 088	31,5	32,6	33,3
20 - 24	4 644	4 710	4 959	29,0	28,9	30,2
25 - 29	2 804	3 203	3 367	18,3	20,8	21,7
30 - 34	2 167	2 169	2 288	14,2	14,1	14,8
35 - 39	1 505	1 446	1 503	10,1	9,8	10,2
40 - 44	652	639	608	4,6	4,3	4,0
45 -	52	55	68	0,5 ³	0,5 ³	0,6 ³

¹ Pr. 1 000 i alder 15-49 år. ² Pr. 1 000 i alder 14 år. ³ Pr. 1 000 i alder 45-49 år.

¹ Per 1 000 of age 15-49 years. ² Per 1 000 of age 14 years. ³ Per 1 000 of age 45-49 years.

Tabell 24. Utførte svangerskapsavbrudd etter antall tidligere fødte barn. Prosent. Kvinnens bostedsfylke. 1989
Induced abortions by number of previous births. Per cent. Woman's county of residence. 1989

Bostedsfylke <i>County of residence</i>	Antall <i>Number</i>	Antall tidligere fødte barn <i>Number of previous births</i>						Uoppgitt <i>Unknown</i>
		I alt <i>Total</i>	0	1	2-3	4-5	6 og flere <i>and over</i>	
Hele landet <i>The whole country</i>	16 208 ¹	100,0	50,9	18,7	26,1	1,8	0,2	2,5
Østfold	808	100,0	42,6	21,2	30,0	1,5	0,2	4,7
Akershus	1 747	100,0	51,5	18,5	27,1	1,1	0,1	1,8
Oslo	3 489	100,0	64,0	17,1	15,2	1,6	0,3	1,9
Hedmark	620	100,0	47,3	13,4	35,0	1,5	-	2,9
Oppland	622	100,0	44,7	18,3	32,6	2,3	0,2	1,9
Buskerud	814	100,0	47,7	19,4	29,5	1,1	0,5	1,9
Vestfold	665	100,0	36,9	18,8	29,5	0,9	-	13,9
Telemark	485	100,0	45,8	19,2	30,9	1,4	0,2	2,5
Aust-Agder	247	100,0	47,0	19,8	28,8	4,1	-	0,4
Vest-Agder	325	100,0	46,5	20,6	27,7	4,3	0,3	0,6
Rogaland	918	100,0	48,3	17,2	31,6	2,3	0,2	0,4
Hordaland	1 335	100,0	52,7	18,6	25,6	1,4	0,3	1,5
Sogn og Fjordane	254	100,0	53,9	13,0	20,1	4,7	0,4	7,9
Møre og Romsdal	598	100,0	43,8	21,9	31,3	2,2	0,2	0,7
Sør-Trøndelag	1 039	100,0	50,4	19,2	27,7	2,1	-	0,6
Nord-Trøndelag	347	100,0	42,9	15,6	37,5	3,2	0,3	0,6
Nordland	889	100,0	43,4	21,9	28,5	2,0	0,2	3,9
Troms	647	100,0	47,6	23,7	25,8	2,0	0,2	0,8
Finnmark	351	100,0	43,6	21,1	31,1	1,7	0,3	2,3

¹ Medregnet uoppgitt bosted og bosted i utlandet.

¹ Including residence unknown and residence abroad.

Tabell 25. Utførte svangerskapsavbrudd etter kvinnens alder og svangerskapets varighet. 1989 *Induced abortions by age of woman and weeks of gestation. 1989*

Alder Age	Antall <i>Number</i>						Prosent <i>Per cent</i>				
	I alt <i>Total</i>	Svangerskapets varighet. Uker <i>Weeks of gestation</i>					Svangerskapets varighet. Uker				
		-8	9-12	13-16	17-	Uopp- gitt <i>Un- known</i>	-8	9-12	13-16	17-	Uopp- gitt
Alle aldre <i>All ages</i>	16 208	7 367	7 901	294	109	537	45,5	48,8	1,8	0,7	3,3
-19	3 415	1 449	1 744	98	15	109	42,4	51,1	2,9	0,4	3,2
20-24	4 959	2 204	2 499	97	26	133	44,5	50,4	2,0	0,5	2,7
25-29	3 367	1 546	1 629	49	29	114	45,9	48,4	1,5	0,9	3,4
30-34	2 288	1 141	1 025	29	16	77	49,9	44,8	1,3	0,7	3,4
35-39	1 503	717	696	12	12	66	47,7	46,3	0,8	0,8	4,4
40-44	608	277	280	8	11	32	45,6	46,1	1,3	1,8	5,3
45-	68	33	28	1	-	6	48,5	41,2	1,5	-	8,8

Tabell 26. Utførte steriliseringer blant menn og kvinner. Fylke *Induced sterilizations among men and women. County*

Fylke ¹ <i>County¹</i>	I alt <i>Total</i>			Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
	1987	1988	1989	1987	1988	1989	1987	1988	1989
Hele landet <i>The whole country</i> . . .	9 134	7 923	8 472	1 977	2 114	2 177	7 157	5 809	6 295
Østfold	411	360	484	101	122	98	310	238	386
Akershus	943	472	421	121	88	87	822	384	334
Oslo	947	733	639	99	97	57	848	636	582
Hedmark	381	329	340	142	115	113	239	214	227
Oppland	388	269	428	113	80	99	275	189	329
Buskerud	464	531	634	133	118	136	331	413	498
Vestfold	353	272	280	189	165	166	164	107	114
Telemark	452	437	387	142	192	178	310	245	209
Aust-Agder	328	311	318	72	82	64	256	229	254
Vest-Agder	424	516	488	85	190	173	339	326	315
Rogaland	758	701	716	247	269	324	511	432	392
Hordland	701	711	589	182	260	275	519	451	314
Sogn og Fjordane . . .	139	167	127	37	37	40	102	130	87
Møre og Romsdal . . .	708	626	699	128	123	118	580	503	581
Sør-Trøndelag	440	372	510	16	8	49	424	364	461
Nord-Trøndelag	377	355	353	55	47	44	322	308	309
Troms	315	280	231	36	24	38	279	256	193
Finnmark	162	86	166	21	15	21	141	71	145

¹ Behandlingsfylke.¹ *County of treatment.*

Tabell 27. Utførte steriliseringer blant menn og kvinner i ulike aldre *Induced sterilizations among men and women in different ages*

	Alder Age									Uoppgitt Unknown
	Alle aldre All ages	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-	
Antall Number										
Menn Males										
1985	2 525	-	4	158	625	933	566	169	67	3
1987	1 977	1	3	98	445	729	454	164	67	16
1988	2 144	1	3	118	488	738	548	155	58	5
1989	2 177	1	3	91	471	776	570	200	55	10
Kvinner Females										
1985	7 490	13	55	677	1 772	2 801	1 794	266	9	103
1987	7 157	5	46	577	1 719	2 600	1 875	315	10	10
1988	5 809	7	36	442	1 424	2 150	1 511	225	11	3
1989	6 295	7	44	473	1 540	2 273	1 605	330	14	9
Pr. 1 000 Per 1 000										
Menn										
1985	2,6 ¹	-	0,0	1,0	4,0	5,7	4,4	1,7	0,7 ³	.
1987	2,0 ¹	0,0 ²	0,0	0,6	2,8	4,6	3,0	1,5	0,7 ³	.
1988	2,1 ¹	0,0 ²	0,0	0,7	3,0	4,7	3,4	1,4	0,6 ³	.
1989	2,1 ¹	0,0 ²	0,0	0,6	2,9	4,9	3,5	1,7	0,6 ³	.
Kvinner										
1985	7,5 ⁴	0,1 ²	0,4	4,4	11,9	18,3	14,6	2,7	0,1 ³	.
1987	7,0 ⁴	0,0 ²	0,3	3,8	11,2	17,5	13,1	3,0	0,1 ³	.
1988	5,6 ⁴	0,0 ²	0,2	2,9	9,2	14,6	10,1	2,1	0,1 ³	.
1989	6,0 ⁴	0,0 ²	0,3	3,0	10,0	15,3	10,5	2,9	0,1 ³	.

¹ Pr. 1 000 i alder 20-54 år. ² Pr. 1 000 i alder 15-19 år. ³ Pr. 1 000 i alder 50-54 år. ⁴ Pr. 1 000 i alder 15-49 år.
¹ Per 1 000 of age 20-54 years. ² Per 1 000 of age 15-19 years. ³ Per 1 000 of age 50-54 years. ⁴ Per 1 000 of age 15-49 years.

Tabell 28. Salg av prevensjonsmidler *Sales of contraceptives*

År Year	P-piller Oral contraceptives DDD/dag ¹ day ¹ (1 000)	Spiral IUD (1 000)	Kondom Condom (1 000)
1982	147	91	6 627
1983	154	84	7 097
1984	144	84	6 045
1985	147	79	7 092
1986	156	66	9 781
1987	163	59	9 933
1988	159	53	8 517
1989	155	60	8 857

¹ Tilsvarer antall kvinner (1 000) som anvender middelet daglig.

¹ Corresponding to the number of women (1 000) using oral contraceptives daily.

K i l d e: Oppgaver fra Norsk Medisinaldepot. Source: Norwegian Medicinal Depot.

5. Fødte barn, dødelighet omkring fødselen og i første leveår

Grunnlaget for statistikken

Opplysningene om fødsler og fødte barn etter fosteralder, komplikasjoner under fødselen osv. er gitt fra Medisinsk fødselsregister. Skjemaet "Medisinsk registrering av fødsel" skal fylles ut for hver fødsel som finner sted etter 16. svangerskapsuke. Levendefødte barn og fostre uten liv etter 28 ukers svangerskap - dødfødte - skal også meldes til folkeregisteret. Fødte uten liv før 28 ukers svangerskap regnes som aborter og tas ikke med i beregningen av dødfødselshyppighet og perinatal dødelighet.

Medisinske fødselsmeldinger og de vanlige medisinske dødsmeldingene danner grunnlag for utarbeiding av statistikken over årsakene til dødfødsel og dødelighet i 1. leveår.

Dødsårsaksgrupperingen følger samme klassifikasjon som ellers for dødsårsaksstatistikken, og fra 1986 er det norsk utgave av 9. revisjon av den internasjonale klassifikasjonen (ICD-9).

Noen hovedresultater

Opplysningene fra Medisinsk fødselsregister viser at av i alt nesten 59 000 levendefødte i 1989 hadde 4,6 prosent fødselsvekt under 2 500 gram. Blant døde fostre, medregnet de med under 28 ukers fosteralder, var det 72 prosent som veide under 2 500 gram. Gjennomsnittsvekten for fødte i alt var 3 480 gram.

Opplysninger om komplikasjoner ved svangerskap og fødsel viser at for 15,5 prosent av de fødte i 1989 ble fødselen provosert. Opplysninger om typer av inngrep viser at det ble utført keiser-snitt ved 12,8 prosent av alle fødsler.

Det inntreffer sjelden dødsfall blant kvinner i forbindelse med svangerskap og fødsel. I årene 1981-1985 inntraff 1 dødsfall i gjennomsnitt pr.

år eller 0,2 pr. 10 000 fødte. I 1989 var det 3 slike dødsfall, 0,5 pr. 10 000 fødte.

Hyppigheten av dødfødsel har de siste årene ligget mellom 4 og 5 pr. 1 000 fødte, og tallet for 1989 var på 4,5. Dødfødselshyppigheten var i 1989 rundt halvparten av hva den var på begynnelsen av 1970-tallet. Den perinatale dødeligheten, dvs. dødfødte + døde i 1. leveuke sett i forhold til alle fødte, var i 1989 på 7,6 pr. 1 000. De siste årene har den perinatale dødeligheten ligget på halvparten av nivået for perioden 1971-1975.

Dødeligheten i alt i 1. leveår var i 1989 igjen på samme nivå som i 1986, 7,9 pr. 1 000 levendefødte, mens tallene for 1987 og 1988 lå noe høyere. Det er forholdsvis store forskjeller mellom fylkene når det gjelder perinatale dødsfall og dødsfall i 1. leveår. For perioden 1981-1985 var den perinatale dødeligheten lavest i Troms og Oslo og høyest i Buskerud.

Årsakene til dødsfall i 1. leveår er for en stor del komplikasjoner i forbindelse med svangerskap og fødsel og tilstander som er spesifikke for barn i 1. leveår. I 1989 døde 25 pr. 10 000 av de levendefødte grunnet slike komplikasjoner og tilstander. I 1989 utgjorde imidlertid plutselig død, eller krybbedød, en nesten like stor andel av dødsfallene i 1. leveår, med 24 pr. 10 000 levendefødte. Plutselig død har vist økende tendens og ble i 1989 registrert som dødsårsak 4 ganger så hyppig som på begynnelsen av 1960-tallet. I 1989 inntraff 140 av de 142 dødsfallene etter 4 ukers levetid.

Medfødte misdannelser var årsak til 21 dødsfall pr. 10 000. Hyppigheten av medfødte misdannelser viste en jevnt synkende tendens fram til 1987. Fra 1987 til 1988 sank hyppigheten sterkt fra 29,0 til 17,5 døde pr. 10 000 levendefødte, og ligger altså fremdeles på rundt 20 i 1989.

En mer detaljert oversikt over årsaker til død omkring fødselen og 1. leveår er gitt i tabellene 37-39.

5. Births, perinatal mortality and infant mortality

Statistical basis

Data on births by length of gestation, birth weight, complications of delivery, etc. are given from Medical Birth Registry of Norway.

Medical birth certificates and medical death certificates are combined basis for statistics on perinatal deaths and infant deaths.

Some main results

According to Medical Birth Registry 4.6 per cent of live births had a birth weight under 2 500 gram in 1989. Among foetal deaths, including those with gestational age under 28 weeks, 72 per cent had a birth weight under 2 500 gram. Mean weight for all births was 3 480 gram.

Data on complications connected with gestation and labour show that for 15.5 per cent of the births the labour was induced. For 12.8 per cent of the births caesarean section was performed in 1989.

The stillbirth rate was 4.5 per 1 000 births in 1989, a decrease of 50 per cent since the period 1971-1975. The perinatal mortality (stillbirths + deaths under one week in relation to all births) decreased to 7.6 per 1 000 in 1989, also a decrease of 50 per cent compared to the level around 1975. The latest years, however (1986-1988), the perinatal mortality rate was steady on about 8.

The infant death rate was at the same level as in 1986, 7.9 per 1 000 live births.

Some main causes for infant deaths are complications connected to gestation and labour and conditions specific for infants during the first year. This sort of complications caused 25 deaths per 10 000 live births in 1989. Sudden death has increased for another main cause for infant deaths with 24 deaths per 10 000 live births (during the first year of life) in 1989. This cause of death refers mostly to infants of age 4 weeks and more.

Congenital malformations have shown a decreasing tendency and decreased from 29.0 deaths per 10 000 in 1987 to 17.5 in 1988, the rate in 1989 is still around 20 (21 per 10 000 live births).

Tabell 29. Fødte etter fosteralder og fødselsvekt. 1989 *Births by gestational age and birth weight. 1989*

Fødselsvekt. Gram <i>Birth weight. Gram</i>	I alt <i>Total</i>	Fosteralder ¹ . Uker <i>Gestational age¹. Weeks</i>					Uoppgitt <i>Unknown</i>
		-27	28-36	37-41	42-43	44-	
I alt <i>Total</i>	59 560	481	3 261	43 096	6 683	1 161	4 878
I alt <i>Total</i> Lf ²	58 971	212	3 151	43 001	6 672	1 160	4 775
Df ³	589	269	110	95	11	1	103
- 499 Lf	16	14	1	-	-	-	1
Df	189	147	6	1	1	-	34
500 - 999 Lf	161	107	40	-	-	-	14
Df	112	74	18	-	-	-	20
1 000 - 1 499 Lf	295	24	223	8	1	-	39
Df	40	5	26	1	-	-	8
1 500 - 1 999 Lf	629	4	465	83	3	2	72
Df	37	2	22	7	-	-	6
2 000 - 2 499 Lf	1 563	7	667	681	25	9	174
Df	44	-	22	15	-	-	7
2 500 - 2 999 Lf	6 578	11	883	4 651	342	97	595
Df	47	1	12	27	2	-	5
3 000 - 3 499 Lf	18 520	18	520	14 513	1 655	342	1 472
Df	38	-	2	24	4	1	7
3 500 - 3 999 Lf	20 451	16	257	15 509	2 655	425	1 589
Df	15	-	1	11	-	-	3
4 000 - 4 499 Lf	8 812	7	73	6 294	1 545	221	672
Df	14	-	-	7	4	-	3
4 500 - 4 999 Lf	1 690	3	12	1 105	394	50	126
Df	-	-	-	-	-	-	-
5 000 - Lf	206	-	1	129	48	14	14
Df	1	-	-	1	-	-	-
Uoppgitt Lf	50	1	9	28	5	-	7
Unknown Df	52	40	1	1	-	-	10

Gjennomsnittlig fødselsvekt i gram
Mean birth weight, gram 3 480

Gjennomsnittlig fosteralder, uker
Mean gestational age, weeks 39,5

¹ Regnet fra siste menstruasjonens første blødningsdag. Ikke korrigerte tall. ² Lf = Levendefødte. ³ Df = Fødte uten liv etter 16. svangerskapsuke.

¹ *Computed from the first day of last menstrual period. Data not corrected.* ² Lf = Live births. ³ Df = Foetal deaths after 16 weeks of gestation.

K i l d e: Medisinsk fødselsregister. *Source: Medical Birth Registry.*

Tabell 30. Fødte etter fødselsvekt. Prosent. 1989 *Births by birth weight. Per cent. 1989*

Fødselsvekt. Gram <i>Birth weight. Gram</i>	Fødte i alt <i>Births, total</i>	Levendefødte <i>Live births</i>	Dødfødte ¹ <i>Stillbirths¹</i>
Antall i alt <i>Number, total</i>	59 560	58 971	589
Prosent i alt <i>Per cent, total</i>	100,0	100,0	100,0
- 499	0,3	0,0	32,1
500 - 999	0,5	0,3	19,1
1 000 - 1 499	0,6	0,5	6,7
1 500 - 1 999	1,1	1,1	6,3
2 000 - 2 499	2,7	2,7	7,5
2 500 - 2 999	11,1	11,2	8,0
3 000 - 3 499	31,2	31,4	6,5
3 500 - 3 999	34,4	34,7	2,6
4 000 -	17,9	18,2	2,6
Uoppgitt <i>Unknown</i>	0,2	0,1	8,8

¹ Fødte uten liv etter 16. svangerskapsuke.

¹ *Foetal deaths after 16 weeks of gestation.*

K i l d e: Medisinsk fødselsregister. *Source: Medical Birth Registry.*

Tabell 31. Fødte etter svangerskapets varighet. Prosent. 1989 *Births by weeks of gestation. Per cent. 1989*

Svangerskapets varighet. Uker <i>Weeks of gestation</i>	Fødte i alt <i>Births, total</i>	Levendefødte <i>Live births</i>	Dødfødte ¹ <i>Stillbirths¹</i>
Antall i alt <i>Number, total</i>	59 560	58 971	589
Prosent i alt <i>Per cent, total</i>	100,0	100,0	100,0
- 27	0,8	0,4	45,7
28 - 36	5,5	5,3	18,7
37 - 41	72,2	72,9	16,1
42 - 43	11,2	11,3	1,9
44 -	2,0	2,0	0,2
Uoppgitt <i>Unknown</i>	8,2	8,1	17,5

¹ Fødte uten liv etter 16. svangerskapsuke.

¹ *Foetal deaths after 16 weeks of gestation.*

K i l d e: Medisinsk fødselsregister. *Source: Medical Birth Registry.*

Tabell 32. Fødte og registrerte komplikasjoner ved svangerskap og fødsel. Morens bostedsfylke. 1989 *Births and registered complications of pregnancy and childbirth. County of residence of mother. 1989*

Morens bostedsfylke <i>County of residence of the mother</i>	Fødte i alt <i>Births, total</i>	Registrert pr. 1 000 fødte <i>Registered per 1 000 births</i>			Inngrep ¹ under fødselen <i>Intervention¹ during delivery</i>	
		Sykdom eller pato- logisk tilstand hos moren <i>Disorders of mother</i>	Provosert fødsel <i>Induced birth</i>	Komplikasjoner under fødselen <i>Complications during delivery</i>	Keiser- snitt <i>Caesario- sectio</i>	Andre <i>Others</i>
Hele landet <i>The whole country</i>	59 560	368	155	385	128	153
Østfold	2 822	372	154	361	135	133
Akershus	6 096	388	123	392	121	142
Oslo	6 978	408	242	381	156	247
Hedmark	2 104	360	174	339	152	217
Oppland	2 048	250	124	351	115	223
Buskerud	2 894	366	151	474	142	148
Vestfold	2 536	312	132	391	103	147
Telemark	2 016	398	150	374	117	169
Aust-Agder	1 253	331	135	425	89	110
Vest-Agder	2 130	246	118	294	123	114
Rogaland	5 456	420	161	382	113	141
Hordaland	6 362	327	130	427	114	113
Sogn og Fjordane	1 511	341	197	326	117	191
Møre og Romsdal	3 319	427	154	406	137	146
Sør-Trøndelag	3 695	381	136	422	137	127
Nord-Trøndelag	1 700	418	178	429	138	211
Nordland	3 337	338	159	329	150	116
Troms	2 101	361	107	354	106	137
Finnmark	1 202	394	126	305	115	149

¹Ved keisersnitt regnes ikke andre inngrep med.

¹ *In case of caesarean section no other interventions are counted.*

K i l d e: Medisinsk fødselsregister. *Source: Medical Birth Registry.*

Tabell 33. Fødte etter barnets nummer. Absolutte tall og prosent. Fylke. 1989 *Births by parity. Absolute figures and per cent. County. 1989*

Morens bostedsfylke <i>County of residence of mother</i>	I alt <i>Total</i>	1. barn <i>1st child</i>	2. barn <i>2nd child</i>	3. barn <i>3rd child</i>	4. og høyere <i>4th or higher</i>	Nummer uoppgitt <i>Parity unknown</i>
<i>Absolutte tall Absolute figures</i>						
I alt <i>Total</i>	59 560	25 805	20 597	9 557	3 283	318
Østfold	2 822	1 311	985	399	123	4
Akershus	6 096	2 659	2 285	866	234	52
Oslo	6 978	3 797	2 158	694	308	21
Hedmark	2 104	869	749	343	114	29
Oppland	2 048	897	727	334	82	8
Buskerud	2 894	1 272	1 067	407	138	10
Vestfold	2 536	1 051	945	395	139	6
Telemark	2 016	876	693	333	110	4
Aust-Agder	1 253	513	422	219	88	11
Vest-Agder	2 130	864	705	372	156	33
Rogaland	5 456	2 134	1 874	1 051	378	19
Hordaland	6 362	2 626	2 120	1 200	390	26
Sogn og Fjordane	1 511	526	533	305	141	6
Møre og Romsdal	3 319	1 276	1 146	631	257	9
Sør-Trøndelag	3 695	1 691	1 311	539	144	10
Nord-Trøndelag	1 700	665	611	317	104	3
Nordland	3 337	1 342	1 158	606	177	54
Troms	2 101	895	725	350	122	9
Finnmark	1 202	541	383	196	78	4
<i>Prosent Per cent</i>						
I alt	100,0	43,3	34,6	16,0	5,5	0,5
Østfold	100,0	46,5	34,9	14,1	4,4	0,1
Akershus	100,0	43,6	37,5	14,2	3,8	0,9
Oslo	100,0	54,4	30,9	9,9	4,4	0,3
Hedmark	100,0	41,3	35,6	16,3	5,4	1,4
Oppland	100,0	43,8	35,5	16,3	4,0	0,4
Buskerud	100,0	44,0	36,9	14,1	4,8	0,3
Vestfold	100,0	41,4	37,3	15,6	5,5	0,2
Telemark	100,0	43,5	34,4	16,5	5,5	0,2
Aust-Agder	100,0	40,9	33,7	17,5	7,0	0,9
Vest-Agder	100,0	40,6	33,1	17,5	7,3	1,5
Rogaland	100,0	39,1	34,3	19,3	6,9	0,3
Hordaland	100,0	41,3	33,3	18,9	6,1	0,4
Sogn og Fjordane	100,0	34,8	35,3	20,2	9,3	0,4
Møre og Romsdal	100,0	38,4	34,5	19,0	7,7	0,3
Sør-Trøndelag	100,0	45,8	35,5	14,6	3,9	0,3
Nord-Trøndelag	100,0	39,1	35,9	18,6	6,1	0,2
Nordland	100,0	40,2	34,7	18,2	5,3	1,6
Troms	100,0	42,6	34,5	16,7	5,8	0,4
Finnmark	100,0	45,0	31,9	16,3	6,5	0,3

K i l d e: Medisinsk fødselsregister. *Source: Medical Birth Registry.*

Tabell 34. Mødredødeligheten ved svangerskap, fødsel og i barselseng *Maternal mortality*

År ¹ Year ¹	Antall <i>Number</i>		Kvinner døde i svangerskap og barselseng <i>Maternal deaths</i>	
	Døde mødre <i>Maternal deaths</i>	Fødte barn ² <i>Births</i>	Pr. 1 000 fødte barn <i>Per 1 000 births</i>	Pr. 100 000 kvinner i alder 15-49 år <i>Per 100 000 females at ages 15-49 years</i>
1936-1940	107	45 595	2,35	13,2
1941-1945	131	56 535	2,32	15,5
1946-1950	77	66 153	1,16	9,2
1951-1955	47	63 466	0,74	5,8
1956-1960	32	63 933	0,50	4,0
1961-1965	14	64 792	0,22	1,7
1966-1970	12	67 449	0,18	1,7
1971-1975	5	61 957	0,08	0,6
1976-1980	5	52 121	0,10	0,6
1981-1985	1	50 953	0,02	0,1
1986	2	52 782	0,04	0,2
1987	3	54 232	0,06	0,3
1988	2	57 796	0,03	0,2
1989	3	59 595 ³	0,05	0,3

¹ Årsgjennomsnitt for femårsperioden. ² Levendefødte + dødfødte med oppgitt svangerskapstid på 28 uker og over. ³ Stemmer ikke helt med tallet i tabellene 30-34.

¹ Annual average for the five-year period. ² Live births + stillbirths with reported period of gestation 28 weeks and over. ³ Not fully comparable with the figures in tables 30-34.

Tabell 35. Dødeligheten omkring fødselen og i første leveår *Perinatal and infant mortality*

År ¹ Year ¹	Døde pr. 1 000 fødte <i>Deaths per 1 000 births</i>		Døde pr. 1 000 levendefødte <i>Deaths per 1 000 live births</i>				
	Dødfødte ² <i>Stillbirths</i>	Dødfødte + døde under 1 uke <i>Perinatal mortality</i>	Under 24 timer <i>Under 24 hours</i>	Under 1 uke <i>Under 1 week</i>	Under 4 uker <i>Under 4 weeks</i>	4 uker - under 1 år <i>4 weeks - under 1 year</i>	1 alt under 1 år <i>Under 1 year, total</i>
1936-1940	22,6	38,3	8,3	16,1	21,3	18,1	39,4
1941-1945	20,2	32,6	7,3	12,7	18,4	18,9	37,3
1946-1950	17,5	30,0	7,0	12,6	16,0	15,1	31,1
1951-1955	15,3	26,1	6,0	11,0	13,1	9,5	22,6
1956-1960	14,3	24,5	5,8	10,4	12,4	7,5	19,9
1961-1965	12,4	22,5	5,7	10,2	12,0	5,1	17,1
1966-1970	11,1	20,1	5,3	9,1	10,3	3,6	13,9
1971-1975	9,1	16,4	4,5	7,4	8,4	3,2	11,6
1976-1980	7,1	12,0	2,8	4,9	5,9	3,2	9,0
1981-1985	5,7	9,5	2,3	3,8	4,6	3,5	8,1
1986	4,8	8,0	2,1	3,3	4,2	3,7	7,9
1987	4,2	7,9	2,3	3,7	4,7	3,7	8,4
1988	4,3	7,9	2,3	3,6	4,5	3,8	8,3
1989	4,5	7,6	2,1	3,1	3,9	4,0	7,9

¹ Årsgjennomsnitt for femårsperioden. ² Født uten liv med oppgitt svangerskapstid 28 uker og over.

¹ Annual average for the five-year period. ² Foetal deaths with reported period of gestation 28 weeks and over.

Tabell 36. Dødeligheten omkring fødselen og i første leveår. Fylke *Perinatal and infant mortality. County*

Nr. Fylke No. County	Dødfødte + døde under 1 uke pr. 1 000 fødte <i>Perinatal deaths per 1 000 births</i>						Døde i 1. leveår pr. 1 000 levendefødte <i>Infant deaths under 1 year per 1 000 live births</i>						
	1956- 1959	1960- 1963	1964- 1967	1971- 1975	1976- 1980	1981- 1985	1949- 1952	1956- 1959	1960- 1963	1964- 1967	1971- 1975	1976- 1980	1981- 1985
Hele landet <i>The whole country</i>	24,7	23,3	21,1	16,4	12,0	9,3	26,3	20,1	17,8	15,6	11,6	9,0	8,1
01 Østfold	24,4	25,8	22,4	15,6	12,5	10,1	24,4	19,3	21,3	17,0	11,1	7,3	6,8
02 Akershus	22,1	23,5	19,7	13,8	11,0	8,4	20,8	17,6	16,9	13,7	9,2	8,1	6,4
03 Oslo	23,6	21,8	19,2	15,0	10,2	7,8	20,8	17,6	14,6	13,5	10,8	7,9	7,2
04 Hedmark	26,7	23,2	22,3	16,8	12,5	10,9	26,6	20,8	18,6	17,2	12,5	8,3	8,4
05 Oppland	27,9	24,3	23,1	18,9	14,7	9,9	21,8	19,4	15,4	14,8	14,0	12,4	8,1
06 Buskerud	27,7	22,9	19,7	15,9	11,5	12,6	23,7	21,0	16,7	12,8	11,4	9,4	8,5
07 Vestfold	22,2	24,2	22,4	16,0	12,3	8,6	22,2	17,1	19,9	18,0	11,4	9,1	7,1
08 Telemark	26,6	25,1	21,0	18,8	12,4	11,6	23,7	21,9	19,4	16,4	12,9	10,5	9,2
09 Aust-Agder	26,8	23,0	20,4	16,0	12,5	8,7	26,2	20,7	20,3	17,4	10,5	8,6	9,7
10 Vest-Agder	21,8	24,1	19,6	16,1	13,1	9,9	28,0	19,6	20,9	17,4	11,1	10,3	9,7
11 Rogaland	24,6	22,3	22,8	15,1	11,9	8,7	29,4	20,8	16,1	15,3	11,7	9,5	9,9
12 Hordaland ¹	23,2	21,3	18,8	16,2	10,9	8,2	24,2	17,4	15,1	12,4	9,7	7,2	7,4
13 Bergen ¹	26,8	21,3	19,5	.	.	.	21,3	16,3	13,9	11,0	.	.	.
14 Sogn og Fjordane	25,2	21,8	18,6	17,8	13,3	8,3	24,3	20,7	15,2	15,3	11,5	8,6	6,6
15 Møre og Romsdal	23,6	20,6	20,1	15,9	12,5	9,5	27,3	18,4	15,4	14,6	11,9	8,5	7,8
16 Sør-Trøndelag	28,2	21,3	23,1	17,4	13,2	10,3	25,0	20,0	17,1	17,2	13,2	10,9	9,6
17 Nord- Trøndelag	24,2	23,4	22,3	17,0	12,3	11,5	28,4	18,0	15,9	14,8	11,0	8,8	10,6
18 Nordland	23,7	26,2	23,1	19,4	14,0	9,7	32,8	23,1	22,5	20,2	13,5	10,3	7,2
19 Troms	24,7	24,8	22,7	17,2	12,1	7,2	37,1	29,3	22,8	19,3	13,8	9,1	7,1
20 Finnmark	27,3	29,6	21,6	19,6	12,0	10,6	46,5	32,7	28,0	18,9	16,0	11,4	9,4

¹ Hordaland og Bergen slått sammen til ett fylke fra 1. januar 1972.¹ *Hordaland and Bergen incorporated from 1 January 1972.*

Tabell 37. Dødeligheten i første leveår, etter årsak *Infant mortality by cause*

Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker, ICD-9 <i>International classification of diseases, ICD-9</i>	Dødsårsak <i>Cause of death</i>	Døde pr. 10 000 levendefødte <i>Deaths per 10 000 live births</i>						
		1961- 1965	1966- 1970	1971- 1975	1976- 1980	1981- 1985	1988	1989
	I alt <i>Total</i>	171,2	139,1	116,3	90,2	80,7	82,9	78,9
763, 767, 772	Fødselsskader	18,3	12,9	8,1	5,1	3,3	2,1	1,7
Res. 760-779	Andre tilstander i forbindelse med svangerskap eller fødsel eller som er spesifikke for barn i 1. leveår	72,6	65,6	51,3	29,1	19,3	32,7	25,3
	<i>Medfødte misdannelser</i>							
740-744	I nervesystemet og sanseorganene	7,8	6,1	5,5	5,4	3,8	1,0	2,2
745-747	I hjerte og kar	15,5	13,5	13,5	12,4	10,9	7,8	8,9
Res. 740-759	Andre	10,5	8,1	9,4	8,6	11,1	8,7	10,3
009	Diaré sykdommer	2,8	2,0	1,0	0,5	0,4	-	-
Res. 001-136	Andre infeksjose sykdommer	1,5	1,7	2,4	3,0	2,6	1,4	0,5
320-322	Meningitt	1,3	1,0	0,8	0,6	0,7	0,7	1,3
323-389	Andre sykdommer i nervesystemet og sanseorganene	2,0	1,5	1,3	0,6	0,9	1,4	1,7
466, 480-490	Influenza, lungebetennelse og bronkitt	14,8	7,9	5,7	4,4	4,1	2,3	1,7
Res. 460-519	Andre sykdommer i åndedretsorganene ...	1,0	0,6	0,7	0,8	1,4	0,9	0,3
798.0 ¹	Krybbedødsyndromet	6,1	6,0	7,4	12,6	17,5	21,2	23,9
Res. 140-799	Andre sykdommer og tilstander og andre ubestemte årsaker	12,2	7,1	6,4	5,4	3,9	2,1	8,8
E 911-E913	Kvelning	4,2	4,5	2,1	1,2	0,4	0,2	0,3
Res. E 800- E 949, E 980- E 989	Alle andre ulykker	0,5	0,4	0,6	0,3	0,2	0,5	0,2
E 960-E969	Drap	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	-	0,2

¹ Svarer til 795 Plutselig død, ukjent årsak i ICD-8.¹ Corresponding to 795 Sudden death, cause unknown in ICD-8.

Tabell 38. Dødsfall omkring fødselen og i første leveår, etter årsak. 1989 *Perinatal and infant deaths, by cause. 1989*

Internasjonal detaljert liste ICD-9 <i>International detailed list ICD-9</i>	Dødsårsak <i>Cause of death</i>	I alt under 1 år <i>Total un- der 1 year</i>	Levendefødte, døde i 1. leveår <i>Infant deaths</i>				
			Under 24 timer <i>Under 24 hours</i>	24 timer - 6 dager <i>24 hours - 6 days</i>	7-27 dager <i>7-27 days</i>	I alt under 4 uker <i>Total under 4 weeks</i>	4 uker - under 1 år <i>4 weeks - under 1 year</i>
	I alt <i>Total</i>	468	124	60	49	233	235
760	Sykdommer og tilstander hos moren	17	4	4	7	15	2
761	Komplikasjoner hos moren i svangerskapet	23	17	4	2	23	-
762	Komplikasjoner i morkake, navlesnor og fosterhinner	60	40	14	6	60	-
763, 767, 772	Vanskelig fødsel og fødselsskader ..	10	4	4	-	8	2
764, 765, 766	Feilernæring, prematuritet og post- maturitet	3	2	1	-	3	-
768, 769, 770	Asfyksi og andre tilstander i åndedretsorganene	28	8	5	3	16	12
771	Infeksjoner spesifikke for den perinatale periode	2	-	2	-	2	-
775, 776, 777	Andre spesifikke sykdommer hos foster og nyfødt	5	-	2	3	5	-
	Medfødte misdannelser						
740, 741, 742	I nervesystemet	13	5	2	-	7	6
745, 746, 747	I hjerte og kar	53	5	12	17	34	19
753	I urinorganene	12	7	2	1	10	2
758	Kromosomsykdommer	3	-	1	1	2	1
Res. 740-759	Andre	46	28	6	3	37	9
001-136	Infeksiøse sykdommer	3	-	-	1	1	2
466, 480-490	Bronkitt, influensa og lungebetennelse	10	-	-	-	-	10
798.0	Krybbedødsyndromet	142	-	-	2	2	140
Res. 001-799	Alle andre sykdommer	34	3	1	3	7	27
E911-913	Kvelning	2	-	-	-	-	2
Res. E 800 -949, E980-989	Alle andre ulykker/ skader	1	-	-	-	-	1
E960-969	Drap	1	1	-	-	1	-

Tabell 39. Dødfødte, perinatale dødsfall og perinatal dødelighet, etter årsak. 1988 *Stillbirths, perinatal deaths and perinatal mortality, by cause. 1988*

Internasjonal detaljert liste ICD-9 <i>International detailed list ICD-9</i>	Dødsårsak <i>Cause of death</i>	Død- fødte <i>Still- births</i>	Perina- tale døde <i>Perina- tal deaths</i>	Perinatale dødsfall <i>Perinatal deaths</i>		
				Pr. 10 000 fødte <i>Per 10 000 births</i>	Dødfødte pr. 10 000 fødte <i>Stillbirths per 10 000 births</i>	Døde i 1. leveuke pr. 10 000 levendefødte <i>Deaths under 1 week per 10 000 livebirths</i>
	I alt <i>Total</i>	266	450	75,5	44,7	31,0
760	Sykdommer og tilstander hos moren	28	36	6,0	4,7	1,3
761	Komplikasjoner hos moren i svanger- skapet	4	25	4,2	0,7	3,5
762	Komplikasjoner i morkake, navlesnor og fosterhinner	156	210	35,3	26,2	9,1
763, 767, 772	Vanskelig fødsel og fødselsskader . .	2	10	1,7	0,3	1,3
764, 765, 766	Feilernæring, prematuritet og post- maturitet	3	6	1,0	0,5	0,5
768, 769, 770	Asfyksi og andre tilstander i åndedretsorganene	24	37	6,2	4,0	2,2
771	Infeksjoner, spesifikke for den perinatale periode	2	4	0,7	0,3	0,3
773, 774	Hemolyttisk sykdom og annen perinatal gulsott	-	-	-	-	-
775, 776, 777	Andre spesifikke sykdommer hos foster og nyfødt	2	4	0,7	0,3	0,3
778	Tilstander som påvirker huden og temperaturreguleringen hos foster og nyfødt	3	4	0,7	0,5	0,2
779	Andre og ubestemte tilstander hos foster og nyfødt	14	14	2,4	2,4	-
	Medfødte misdannelser					
740, 741, 742	I nervesystemet	10	17	2,9	1,7	1,2
745, 746, 747	I hjerte og kar	1	18	3,0	0,2	2,9
753	I urinorganene	2	11	1,8	0,3	1,5
758	Kromosomsykdommer	2	3	0,5	0,3	0,2
Res. 740-759	Andre medfødte misdannelser	12	46	7,7	2,0	5,7
Res. 001-799, E800-989	Alle andre sykdommer og tilstander	1	6	1,0	0,2	0,8

6. Helseforhold

6.1. Meldepliktige sykdommer

Grunnlaget for sykdommer

Fra 1. januar 1975 ble det etablert et rapporteringssystem - MSIS - Meldingssystem for infeksjonssykdommer. Dette systemet avløste det tidligere meldingssystem for epidemiske og andre smittsomme sykdommer.

MSIS tar i første rekke sikte på en sentral overvåking av den epidemiske situasjon i Norge. Rapporteringen av sykdommer skjer dels som nominativ melding (dvs. med pasientidentifikasjon), dels ved summarisk ukentlig melding. Statens institutt for folkehelse er sentral datainstans for meldesystemet, og det produseres løpende rapporter.

For tuberkuløse sykdommer er det meldeplikt til Det sentrale tuberkuloseregister. Tabellene over registrerte tilfelle av tuberkuløse sykdommer er utarbeidd på grunnlag av databånd mottatt fra det sentrale registeret.

Kreftregisteret ble opprettet 1. januar 1952. Melding om diagnostiserte tilfelle av ondartede svulster skal sendes Kreftregisteret fra alle sykehus og fra alle patologiske og radiologiske institutter.

Oversikt over nye tilfelle av kreft blir gitt direkte til Kreftregisteret.

Noen hovedresultater

Blant infeksjonssykdommer som meldes summarisk gjaldt det største antallet i 1989 tilfelle av influensaliknende sykdom med vel 260 000 tilfelle. Det meldes også årlig høye antall av streptokokkinfeksjoner og akutte mage-/tarminfeksjoner. Det er en sterkt synkende tendens i antall meldte tilfelle av vanlige barnesykdommer, og i 1989 ble det meldt vel 200 tilfelle av kikhoste og bare 13 tilfelle av meslinger. Fra og med 1988 meldes meslinger nominativt. Antall tilfelle av kuma er også synkende, og i 1989 ble det meldt om 780 tilfelle. Fra og med 1988 er også tilfelle av chlamydiainfeksjon meldt til MSIS, og det var vel 12 000 tilfelle i 1989.

Totalt sett var det nær 6 800 nominativt meldte tilfelle av infeksjonssykdommer i 1989. Nedgangen i antall nominativt meldte tilfelle av infeksjonssykdommer fra 1987 til 1988 skyldes i hovedsak administrative endringer ved melding av sepsis/-bakteriemi. Stafylokokkinfeksjoner hos nyfødte har vist stadig stigning fram til 1987, men økte ikke fra 1987 til 1988, og viste en viss nedgang fra 1988 til 1989. Antall tilfelle av meningokokkinfeksjon var synkende fra 1985 til 1988, men økte noe til 179 tilfelle i 1989.

Aldersfordelingen ved nominativt meldte tilfelle viser at hepatitt særlig gjelder personer mellom 15 og 35 år. Meningokokkinfeksjoner opptrer oftest blant barn og ungdom.

På 1980-tallet har sykdommen aids kommet til blant infeksjonssykdommene, og har vært meldepliktig gjennom MSIS siden 1983. Det ble diagnostisert flest nye tilfelle av HIV-infeksjon i 1985 (211), mens det i 1989 og 1990 ble diagnostisert hhv. 118 og 71 nye tilfelle. I forhold til innbyggertallet i det enkelte fylket, er det flest diagnostiserte HIV-positive i Oslo, Akershus og Buskerud. I Sogn og Fjordane er det fremdeles ikke meldt om HIV-positive personer. Antall aids-tilfelle har økt jevnt siden det første tilfellet ble meldt i 1983. Pr. 31. desember 1990 var det meldt om 195 aidspasienter, hvorav 131 er døde.

Tallet på meldte tilfelle av tuberkulose er noe lavere enn tidligere, nær 180. Av disse er de fleste lungetuberkulose. Sett i forhold til befolkningen utgjorde nye tilfelle av tuberkulose 3,9 pr. 100 000 i 1989. Det er flest tilfelle av tuberkulose pr. 100 000 innbyggere i eldre aldersgrupper.

Tallet på meldte tilfelle av kreft har økt både blant menn og kvinner. I 1989 ble det meldt ca. 9 250 tilfelle av kreft blant menn og nær 8 500 blant kvinner, mot henholdsvis knapt 7 000 og 6 700 i slutten av 1970-årene. For menn er de vanligste former for kreft i fordøyelsesorganene og kjønnsorganene, for kvinner kreft i brystkjertelen og kjønnsorganene. Antall meldte tilfelle av kreft i åndedretsorganene er fortsatt økende for kvinner, men har ikke økt de siste årene for menn. For kvinner har antall nye tilfeller av kreft i åndedretsorganene økt med 82 prosent mellom 1980 og 1989, for menn var økningen i samme tidsrom på 17 prosent. Antall meldte tilfelle ligger fortsatt langt høyere blant menn enn blant kvinner, omtrent 2,5 ganger så høyt i 1989.

6.2. Tannhelse og helseforhold ellers

Grunnlaget for statistikken

I henhold til lov om tannhelsetjenesten av 3. juni 1983 har fylkeskommunen ansvar for den offentlige tannhelsetjenesten. Den offentlige tannhelsetjenesten skal i første rekke dekke barn og ungdom fra 0 til 18 år. Fylkeskommunene skal også sørge for samordning av offentlig tannhelsetjeneste og privat praksis.

Helsedirektoratet innhenter årlig oppgaver over virksomheten innenfor tannhelsetjenesten fra hvert fylke, og det blir utarbeidd en årsmelding som inneholder tabeller over undersøkte og om karies (tannrâte) på ulike alderstrinn.

Opplysninger om salg av legemidler mv. fra apotek innhentes av Helsedirektoratet. Oppgaver

over omsetning av spesialpreparater til bruk i behandlingen av ulike sykdomsgrupper blir gitt av Norsk Medisinaldepot.

Noen hovedresultater

Tall for hele landet i 1989 viser at 7 prosent av 18-åringene ikke hadde hatt karies noen gang. Tilsvarende tall for 12-åringene og 5-åringene var henholdsvis 30 og 60 prosent. Tallene for ny og tidligere karieserfaring under ett viste at de undersøkte på 18-årstrinnet gjennomsnittlig hadde 7,7 tenner med karies.

Tallene for omsetning av spesialiteter (dvs. medisiner for spesielle formål), viser at den største gruppen spesialpreparater gjaldt sykdommer i hjerte og kretsløp. Deretter kom sentralnervesystemet, dvs. psykofarmaka mv. I alt gikk salget av spesialiteter opp i 2,45 milliarder kroner i 1989.

6. Health conditions

6.1. Notifiable diseases

Statistical basis

From 1 January 1975 a revised reporting system was introduced for infectious diseases. The administration of the reporting system is laid to the National Institute of Public Health. The reports are submitted by physicians etc., partly as individual records and partly as summary reports for each week.

The statistics on infectious diseases are based on data from this registration system.

The statistics on tuberculosis are based on data from the National Tuberculosis Register.

The Cancer Registry of Norway has been in operation since 1 January 1952. From that time compulsory notification was introduced for all diagnosed cases of cancer.

Data for new cases are provided directly from the Cancer Registry.

Some main results

The number of individually notified cases of infectious diseases was nearly 6 800 in 1989. The decrease in the total number of individually notified cases from 1987 to 1988 was mainly due to administrative changes in the reporting of sepsis/bakteriemi. Staphylococcal infections of newborn has been increasing until 1987, then the number of cases was stable in 1987-1988, and decreasing from 1988 to 1989.

The number of meningococcal infections was decreasing from 1985 to 1988, but the number of cases in 1989 (179) was somewhat higher than the year before.

The age distribution of individually reported diseases shows that hepatitis is most frequent among persons of age 15 to 35 years. Meningococcal infections are most frequent among children and young persons.

Aids has been notified since 1983. The highest number of HIV-infections was diagnosed in 1985 (211). In 1989 118 new cases was diagnosed, in 1990 71 new cases. The number of aids-diseased persons has been increasing steadily since 1983. 195 aids-patients have been notified until the end of 1990. 131 of these died.

The annual number of reported new cases of bacillary tuberculosis has varied between 150 and 200 in recent years. Most cases (per 100 000 population) are reported for persons in higher age groups.

The number of new cases of cancer has increased from 14 600 to 17 750 between 1980 and 1989. The number of cases of cancer of respiratory organs is still increasing for women, but did not increase the recent years for men.

Compared to 1980, this sort of cancer showed an increase of 17 per cent for men and 82 per cent for women.

6.2. Dental health status and other health conditions

Statistical basis

According to law of 3 June 1983 the counties are responsible for the public dental health service. Annual reports on the activity are sent to the Directorate of Health, who provides tables on dental health status.

The statistics on sales by pharmacies are provided by the Directorate of Health, and Norwegian Medicinal Depot has provided the basic data on the sales of pharmaceutical specialities.

Tabell 40. Summarisk meldte tilfelle av infeksjonssykdommer *Summarily notified cases of infectious diseases*

Diagnose <i>Diagnosis</i>	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Influensaliknende sykdom <i>Influenza</i>	192 021	187 436	191 579	147 913	179 476	260 268
Streptokokkinfeksjon <i>Streptococcal infections</i>	50 308	49 217	48 502	52 184	79 347	61 333
Mononucleose <i>Mononucleosis</i>	4 182	4 698	5 007	5 134	5 325	5 684
Mykoplasmainfeksjon <i>Pneumonia, mycoplasmal</i>	4 337	5 334	4 981	5 369	6 383	5 756
Meslinger ¹ <i>Measles</i> ¹	1 775	1 312	1 219	563	-	-
Røde hunder <i>Rubella</i>	6 385	9 644	3 132	1 529	1 088	1 196
Kusma <i>Mumps</i>	11 945	5 076	3 170	3 346	2 468	780
Kikhoste, 2 år og over <i>Whooping cough, 2 years and over</i>	1 338	1 184	778	639	285	208
Akutt mage-/tarminfeksjon <i>Acute gastroenteritis</i>	38 462	40 798	48 444	48 525	43 118	44 616
Matforgiftning, trolig bakterie- toksinbetenget <i>Food poisoning, probably bacterial</i>	913	993	1 051	1 706	1 435	1 289
Skabb <i>Scabies</i>	6 595	5 912	5 346	4 695	4 040	3 574
Lus <i>Pediculosis</i>	5 413	4 751	4 016	3 722	4 127	4 057
Gonoré <i>Gonorrhoea</i>	7 462	6 225	5 644	3 893	2 547	1 462
Syfilis <i>Syphilis</i>	149	123	84	71	66	54
Venerisk lymfogr./bløt sjanker <i>Lymphogranuloma venereum and chancroid</i>	43	55	61	74	66	47
Herpes genitalis infeksjon <i>Genital herpes</i>	2 124	2 121	1 924	2 090	2 096	2 168
Chlamydiainfeksjon (genital) <i>Genital chlamydiainfection</i>	12 772	12 173

¹ Se nominativt meldte tilfelle fra og med 1988.

¹ See individually notified cases from 1988.

K i l d e: Statens institutt for folkehelse, MSIS. Source: National Institute of Public Health, MSIS.

Tabell 41. Nominativt¹ meldte tilfelle av infeksjonssykdommer *Individually¹ notified cases of infectious diseases*

Diagnose <i>Diagnosis</i>	1984	1985	1986	1987	1988	1989
I alt <i>Total</i>	7 115	8 391	8 806	8 900	6 905	6 789
Hepatitt A (infeksiøs) <i>Hepatitis A (infectious)</i>	195	260	170	92	146	77
Hepatitt B (serum) <i>Hepatitis B (serum)</i>	329	322	284	151	92	102
Hepatitt viral (ikke spesifisert og annen) <i>Hepatitis viral (other and unspecified)</i>	39	37	23	13	3	12
Tyfoidfieber <i>Typhoid fever</i>	11	23	12	24	21	14
Paratyfoidfieber <i>Paratyphoid fever</i>	8	8	7	16	22	19
Salmonellose (annen) <i>Other salmonella infections</i>	655	863	1 013	1 576	1 262	1 077
Dysenteri (basillær) <i>Bacillary dysentery</i>	148	156	119	136	123	175
Dysenteri (amøbe) <i>Amoebiasis</i>	36	52	32	56	51	49
Protozo- el. ormsykdom (annen) <i>Protozoal infection or helminthiasis (other)</i>	217	261	234	393	383	360
Toksoplasmose (klin. positiv) <i>Toxoplasmosis (clin. active)</i>	8	5	2	5	6	15
Meningokokkinfeksjon <i>Meningococcal infections</i>	308	323	276	250	164	179
Meningitt, annen bakteriell <i>Meningitis, other bacterial</i>	179	161	123	114	113	132
Meningitt, viral <i>Viral meningitis</i>	63	41	19	23	20	4
Meningitt, ikke spesifisert og annen <i>Meningitis, other and unspecified</i>	27	28	40	35	31	35
Encefalitt, viral <i>Viral encephalitis</i>	26	7	13	12	16	10
Meslinger ² <i>Measles²</i>	133	13
Ornitose <i>Psittacosis</i>	54	76	52	184	285	612
Malaria <i>Malaria</i>	69	53	68	47	53	52
Tularemi <i>Tularamia</i>	19	44	2	8	3	4
Stafylokokkinfeksjon hos nyfødte <i>Staphylococcal infection of newborn</i>	1 066	1 651	1 882	1 997	1 975	1 857
Sepsis, diverse <i>Sepsis div.</i>	2 522	2 738	2 693	2 055	440 ³	429
Annen alvorlig infeksjonssykdom, diverse <i>Other serious infections</i>	1 073	1 227	1 728	1 699	1 522	1 538
Kikhoste, under 2 år <i>Whooping cough, under 2 years</i>	37	43	11	14	12	17
Vaksinasjonskomplikasjoner <i>Complications in prophylaxis with vaccines</i>	25	9	3	-	5	1
Alvorlig følge etter infeksjon <i>Serious sequelae after infection</i>	1	3	-	-	24	6

I tillegg er meldt 1 tilfelle av tetanus og 1 tilfelle av kolera.
In addition 1 case of tetanus and 1 case of cholera are notified.

¹ Med pasientidentifikasjon. ² Se summarisk meldte tilfelle fram til 1988. ³ Administrative endringer ved melding av sepsis/bakteriemi.

¹ *Individual records.* ² *See summarily notified cases until 1988.* ³ *Administrative changes in the reporting of sepsis/bacteriemi.*

K i l d e: Statens institutt for folkehelse, MSIS. *Source: National Institute of Public Health, MSIS.*

Tabell 42. Nominativt¹ meldte tilfelle av infeksjonssykdommer, etter alder og diagnose. 1989 *Individually¹ notified cases of infectious diseases, by age and diagnosis. 1989*

Kjønn Diagnose Sex Diagnosis ²	I alt Total	Alder. År Age. Years									
		-1	1-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75-
I alt Total	6 789	2 396	779	556	750	763	612	336	258	203	136
Hepatitt A (infeksiøs)	77	-	14	10	13	16	9	8	5	-	2
Hepatitt B (serum)	102	7	1	1	38	29	19	-	2	4	1
Hepatitt viral (ikke spesifisert og annen)	12	1	-	-	5	4	1	-	-	-	1
Tyfoidfieber	14	-	2	1	3	5	2	1	-	-	-
Paratyfoidfieber	19	-	1	1	5	8	3	1	-	-	-
Salmonellose (annen)	1 077	40	84	73	166	232	199	120	82	56	25
Dysenteri (basillær)	175	2	24	17	33	37	28	15	14	5	-
Dysenteri (amøbe)	49	-	1	8	12	15	6	7	-	-	-
Protozo- el. ormsykdrom (annen)	360	5	81	83	66	79	28	9	4	4	1
Toksoplasmose (klin. positiv)	15	-	-	4	2	4	2	1	1	1	-
Meningokokkinfeksjon	179	19	48	40	49	3	7	4	3	5	1
Meningitt, annen bakteriell	132	37	47	7	5	4	-	4	10	9	9
Meningitt, viral	4	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-
Meningitt, ikke spesifisert og annen	35	1	2	13	10	3	1	1	1	2	1
Encefalitt, viral	10	-	2	3	-	1	-	-	2	1	1
Meslinger	13	4	6	1	1	1	-	-	-	-	-
Ornitose	612	1	5	134	161	79	127	54	26	22	3
Malaria	52	-	2	3	14	20	8	1	1	3	-
Tularemie	4	-	-	-	-	-	-	1	2	-	1
Stafylokokkinfeksjon hos nyfødte	1 857	1 853	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Sepsis, diverse	429	55	82	23	13	32	26	26	42	62	68
Annen alvorlig infeksjonssykdom, diverse	1 538	351	374	129	153	189	146	83	62	29	22
Kikhoste, under 2 år	17	16	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Vaksinasjonskomplikasjoner	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alvorlig følge etter infeksjon	6	2	-	1	1	1	-	-	1	-	-

I tillegg er meldt 1 tilfelle av tetanus.
In addition 1 case of tetanus is notified.

¹ Med pasientidentifikasjon.

¹ Individual records. ² For English translation of diagnosis, see table 41.

K i l d e: Statens institutt for folkehelse, MSIS. *Source: National Institute of Public Health, MSIS.*

Tabell 43. HIV-infeksjon etter risikofaktor og diagnoseår¹ *HIV-infection by risk factor and year of diagnosis¹*

Risikofaktor <i>Risk factor</i>	Antall tilfelle <i>Number of cases</i>								
	1984-1990		1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
	Antall <i>Number</i>	Prosent <i>Per cent</i>							
Alle risikofaktorer <i>All risk factors</i>	962	100	17	211	191	192	144	136	71
Homo-/biseksuell mann (1) <i>Homo-/bisexual male (1)</i>	374	38,9	16	98	67	68	45	49	31
Sprøytemisbruk (2) <i>Intravenous druguse (2)</i>	309	32,1	1	76	97	66	30	24	15
Kombinasjonen 1+2 <i>Combination of 1+2</i>	26	2,7	-	6	8	2	2	5	3
Hemofili/koagul. feil <i>Haemophilial coagulation disorder</i>	21	2,2	-	20	1	-	-	-	-
Fått blod/blodprodukt <i>Transfusion</i>	20	2,1	-	3	-	6	10	1	-
Heteroseksuell praksis <i>Heterosexual contact</i>	195	20,3	-	7	16	49	52	52	19
Barn av HIV-positiv mor <i>Child of HIV-positive mother</i>	6	0,6	-	-	1	-	-	3	2
Annen/ukjent <i>Other/unknown</i>	11	1,1	-	1	1	1	5	2	1

¹ Diagnoseår benyttes her i stedet for meldeår, fordi det ikke ble innført meldeplikt før i 1986.

¹ *Year of diagnosis is used instead of year of notification, since 1986 was the first year of notifiable HIV-infection.*

K i l d e: Statens institutt for folkehelse, MSIS. *Source: National Institute of Public Health, MSIS.*

Tabell 44. HIV-infeksjon meldt pr. 31. desember 1990. Fylke *HIV-infection notified per 31 December 1990. County*

Fylke <i>County</i>	Meldt 1984-1990 <i>Notified 1984-1990</i>	Pr. 100 000 innbyggere <i>Per 100 000 population</i>	Prosent <i>Per cent</i>	Meldt 1990 <i>Notified 1990</i>
I alt <i>Total</i>	962	22,8	100,0	94
01 Østfold	24	10,0	2,5	3
02 Akershus	116	28,3	12,1	16
03 Oslo	517	112,4	53,7	44
04 Hedmark	8	4,2	0,8	-
05 Oppland	9	5,0	0,9	2
06 Buskerud	40	18,2	4,2	4
07 Vestfold	23	11,5	2,4	4
08 Telemark	11	6,9	1,1	1
09 Aust-Agder	9	9,0	1,0	2
10 Vest-Agder	10	7,1	1,1	-
11 Rogaland	32	9,7	3,3	3
12 Hordaland	39	9,5	4,1	7
14 Sogn og Fjordane	-	-	-	-
15 Møre og Romsdal	9	3,8	0,9	-
16 Sør-Trøndelag	24	9,6	2,5	3
17 Nord-Trøndelag	5	3,8	0,5	-
18 Nordland	13	5,4	1,4	1
19 Troms	19	12,7	2,0	1
20 Finnmark	2	2,9	0,2	1
Ukjent/utland <i>Unknown/abroad</i>	52	.	5,4	2

K i l d e: Statens institutt for folkehelse, MSIS. *Source: National Institute of Public Health, MSIS.*

Tabell 45. Nye tilfelle av aids etter risikofaktor og meldeår og døde pr. år *New cases of aids by risk factor and year of notification and deaths per year*

Risikofaktor <i>Risk factor</i>	Antall tilfelle <i>Number of cases</i>									
	1983-1990		1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
	Antall <i>Number</i>	Prosent <i>Per cent</i>								
Alle risikofaktorer <i>All risk factors</i>	195	100,0	2	4	11	18	35	30	45	50
Homo-/biseksuell mann (1) <i>Homo-/bisexual male (1)</i>	130	66,7	2	4	9	13	27	19	32	24
Sprøytemisbruk (2) <i>Intravenous druguse (2)</i>	16	8,2	-	-	1	1	2	1	3	8
Kombinasjonen 1+2 <i>Combination of 1+2</i>	3	1,5	-	-	-	-	-	-	1	2
Hemofili/koagul. feil <i>Haemophilia/ coagulation disorder</i>	7	3,6	-	-	1	2	-	1	1	2
Fått blod/blodprodukt <i>Transfusion</i>	11	5,6	-	-	-	1	2	5	3	-
Heteroseksuell praksis <i>Heterosexual contact</i>	24	12,3	-	-	-	1	4	3	3	13
Barn av HIV-positiv mor <i>Child of HIV-positive mother</i>	1	0,5	-	-	-	-	-	-	1	-
Annen/ukjent <i>Other/unknown</i>	3	1,5	-	-	-	-	-	1	1	1
Døde av aids <i>Deaths by aids</i>	131	.	2	0	9	12	22	23	28	35

K i l d e: Statens institutt for folkehelse, MSIS. *Source: National Institute of Public Health, MSIS.*

Tabell 46. Registrerte tilfelle av smitteførende tuberkulose, etter lokalisasjon *Notified cases of bacillary tuberculosis, by site*

Lokalisasjon <i>Site</i>	Tilfelle i alt <i>Cases, total</i>				Nye tilfelle <i>New cases</i>			
	1986	1987	1988	1989	1986	1987	1988	1989
Antall tilfelle <i>Number of cases</i>								
I alt <i>Total</i>	212	176	184	181	181	146	166	165
Lungene <i>Lung</i>	183	152	160	159	156	127	144	144
Tarmkanalen <i>Intestines</i>	1	1	1	-	1	1	1	-
Urin- og kjønnsorganene <i>Genito-urinary system</i>	17	14	14	8	14	11	12	8
Bein og ledd <i>Bones and joints</i>	1	1	3	7	-	-	3	6
Lymfekjertler <i>Lymphatic system</i>	4	2	3	4	4	2	3	4
Huden <i>Skin and subcutaneous cellular tissue</i>	4	5	2	3	4	4	2	3
Andre organer <i>Other sites</i>	2	1	1	-	2	1	1	-
Pr. 100 000 innbyggere <i>Per 100 000 population</i>								
I alt	5,1	4,1	4,4	4,3	4,3	3,5	3,9	3,9
Lungene	4,4	3,6	3,8	3,8	3,7	3,0	3,4	3,4
Tarmkanalen	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-
Urin- og kjønnsorganene	0,4	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2
Bein og ledd	0,0	0,0	0,1	0,2	-	-	0,1	0,1
Lymfekjertler	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Huden	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
Andre organer	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-

K i l d e: Statens helseundersøkelser, Det sentrale tuberkuloseregister.
Source: National Health Screening Service, National Tuberculosis Register.

Tabell 47. Registrerte tilfelle av ikke-smittførende tuberkulose, etter lokalisasjon *Notified cases of non-bacillary tuberculosis, by site*

Lokalisasjon <i>Site</i>	Tilfelle i alt <i>Cases, total</i>				Nye tilfelle <i>New cases</i>			
	1986	1987	1988	1989	1986	1987	1988	1989
I alt <i>Total</i>	131	131	109	112	117	124	95	103
Lungene <i>Lung</i>	59	49	40	40	49	47	37	36
Hilus-adenitt	5	5	7	3	4	5	7	3
Plevritt <i>Pleurisy</i>	17	12	11	7	16	10	7	6
Tub. i sentralnervesystemet <i>Tbc. in the central nervous system</i>	-	2	-	1	-	2	-	1
- bukhinnen <i>peritoneum</i>	-	2	3	2	-	2	3	2
- kjønnsorganene <i>genital organs</i>	11	8	12	9	11	7	7	8
- bein og ledd <i>bones and joints</i>	1	13	7	10	1	11	6	9
- lymfekjertlene <i>lymphatic system</i>	27	30	22	30	26	30	21	29
Miliær tuberkulose <i>Disseminated tuberculosis</i>	7	8	6	9	6	8	6	8
Andre organer <i>Other sites</i>	4	2	1	1	4	2	1	1
Knuterosen <i>Eruthema nodosum</i>	-	-	1	-	-	-	1	-

K i l d e: Statens helseundersøkelser, Det sentrale tuberkuloseregister.
Source: National Health Screening Service, National Tuberculosis Register.

Tabell 48. Registrerte nye tilfelle av smitteførende tuberkulose, etter kjønn og alder *Notified new cases of bacillary tuberculosis, by sex and age*

Alder Age	Menn <i>Males</i>				Kvinner <i>Females</i>			
	Antall <i>Number</i>		Pr. 100 000 <i>Per 100 000</i>		Antall		Pr. 100 000	
	1988	1989	1988	1989	1988	1989	1988	1989
Alle aldere <i>All ages</i>	103	103	5	5	63	62	3	3
-14	-	-	-	-	3	-	1	-
15-24	8	12	2	4	5	8	2	2
25-34	16	13	5	4	6	7	2	2
35-44	7	10	2	3	6	8	2	3
45-54	11	6	5	2	6	3	3	1
55-64	13	12	7	6	8	5	4	3
65-69	13	12	13	12	6	7	5	6
70-74	11	12	14	15	5	5	5	5
75-79	12	11	21	19	6	10	7	12
80-	12	15	23	29	12	9	12	9

K i l d e: Statens helseundersøkelser, Det sentrale tuberkuloseregister.
Source: National Health Screening Service, National Tuberculosis Register.

Tabell 49. Registrerte tilfelle av smitteførende tuberkulose. Fylke *Notified cases of bacillary tuberculosis. County*

Fylke <i>County</i>	1988					1989				
	I alt <i>Total</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	Lokalisasjon <i>Site</i>		I alt	Menn	Kvinner	Lokalisasjon	
				Ånde- dretts- organene <i>Respira- tory system</i>	Andre organer <i>Other sites</i>				Ånde- dretts- organene	Andre organer
I alt <i>Total</i>	184	111	73	160	24	181	114	67	159	22
Østfold	12	9	3	9	3	9	6	3	8	1
Akershus	24	10	14	21	3	17	10	7	17	-
Oslo	38	25	13	36	2	32	15	17	27	5
Hedmark	4	3	1	4	-	6	6	-	6	-
Oppland	6	2	4	6	-	7	4	3	6	1
Buskerud	11	9	2	9	2	8	5	3	6	2
Vestfold	3	1	2	1	2	2	1	1	2	-
Telemark	2	2	-	2	-	3	1	2	2	1
Aust-Agder	8	6	2	8	-	7	3	4	7	-
Vest-Agder	3	2	1	1	2	7	5	2	6	1
Rogaland	14	9	5	11	3	6	5	1	5	1
Hordaland	19	11	8	17	2	19	13	6	15	4
Sogn og Fjordane	5	4	1	5	-	7	4	3	7	-
Møre og Romsdal	12	7	5	11	1	12	9	3	10	2
Sør-Trøndelag	5	2	3	5	-	9	7	2	8	1
Nord-Trøndelag	2	2	-	1	1	6	2	4	5	1
Nordland	6	1	5	5	1	10	8	2	10	-
Troms	7	5	2	5	2	9	7	2	8	1
Finnmark	3	1	2	3	-	5	3	2	4	1

K i l d e: Statens helseundersøkelser, Det sentrale tuberkuloseregister.
Source: National Health Screening Service, National Tuberculosis Register.

Tabell 50. Nye tilfelle av kreft, etter kjønn og primærsete¹ *New cases of cancer, by sex and primary site¹*

Internasjonalt nummer ²	Primærsete <i>Primary site</i>	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
MENN MALES											
140-204	I alt <i>Total</i>	7 716	7 992	8 236	8 448	8 535	8 698	8 804	8 701	8 843	9 256
140-148	Munnhulen og svelget	242	225	246	247	277	237	268	268	238	277
140	Leppene	112	87	88	87	114	85	96	94	77	87
150-159	Fordøyelsesorganene og bukhinnen	2 103	2 167	2 278	2 353	2 250	2 395	2 304	2 259	2 326	2 340
150-154	Magesekken og tarmene	1 743	1 800	1 866	1 929	1 842	1 931	1 901	1 846	1 889	1 922
157	Bukspyttkjertelen	268	280	293	308	284	333	270	294	300	310
160-164	Åndedretsorganene	1 097	1 175	1 163	1 147	1 273	1 266	1 365	1 270	1 323	1 281
162	Lunger og bronkier	960	1 017	1 023	991	1 117	1 077	1 194	1 110	1 139	1 110
170-179	Brystkjertelen og kjønnsorganene	1 643	1 809	1 855	1 808	1 940	1 942	1 944	1 964	1 978	2 095
177	Prostatakjertelen	1 500	1 636	1 658	1 656	1 732	1 735	1 739	1 802	1 779	1 900
180,181	Urinorganene	859	852	888	1 027	974	974	1 043	970	960	1 066
180	Nyrene	262	281	296	317	317	309	341	290	283	299
181	Blæren og urinveiene	597	571	592	710	657	665	702	680	677	767
190-199	Andre organer eller uten nærmere opplysning om sete	1 169	1 155	1 166	1 230	1 167	1 270	1 211	1 335	1 390	1 510
193	Hjernen eller andre deler av nervesystemet	196	219	214	219	213	258	220	287	225	236
200-204	Lymfatiske og bloddannende organer	603	609	640	636	644	614	669	635	628	687
KVINNER FEMALES											
140-204	I alt <i>Total</i>	7 324	7 174	7 585	7 776	7 840	7 956	8 097	7 971	8 226	8 495
140-148	Munnhulen og svelget	102	93	82	101	109	103	114	112	120	108
150-159	Fordøyelsesorganene og bukhinnen	1 907	1 994	1 997	2 005	2 095	2 103	2 158	2 107	2 108	2 130
150-154	Magesekken og tarmene	1 571	1 608	1 639	1 635	1 657	1 658	1 712	1 700	1 691	1 729
157	Bukspyttkjertelen	223	251	254	241	290	288	293	285	294	258
160-164	Åndedretsorganene	276	292	318	326	363	369	399	417	455	503
162	Lunger og bronkier	243	264	282	298	323	341	356	383	417	465
170-179	Brystkjertelen og kjønnsorganene	2 900	2 773	2 940	3 022	3 019	3 034	3 095	3 005	3 061	3 099
170	Brystkjertelen	1 625	1 537	1 654	1 669	1 729	1 781	1 820	1 726	1 809	1 804
171-174	Livmoren	755	760	770	802	730	724	737	722	729	785
175	Eggstokker, eggledere og ligamentum latum	429	384	431	469	474	447	437	476	443	414
180,181	Urinorganene	374	382	404	415	376	421	470	411	470	472
180	Nyrene	179	155	173	186	170	193	201	205	223	219
181	Blæren og urinveiene	195	227	231	229	206	228	269	206	247	253
190-199	Andre organer eller uten nærmere opplysning om sete	1 272	1 162	1 333	1 373	1 321	1 407	1 331	1 424	1 471	1 614
193	Hjernen eller andre deler av nervesystemet	201	179	233	211	204	239	241	249	238	253
200-204	Lymfatiske og bloddannende organer	493	478	511	534	557	519	530	495	541	569

¹ Tallene for nye tilfelle av kreft er noe forandret. Forandringene gjelder helt fra 1979 og oppover til 1988. ² ICD 1955, 7. revisjon.

¹ *The figures for new cases of cancer are revised. The revision counts from 1979 and up to 1988.* ² ICD 1955, 7th revision.

K i l d e: Kreftregisteret. *Source: Cancer Registry of Norway.*

Tabell 51. Nye tilfelle av kreft blant menn og kvinner, etter primærsete.¹ Prosent *New cases of cancer among males and females, by primary site.¹ Per cent*

Inter- nasjonalt nummer ²	Primærsete <i>Primary site</i>	Menn <i>Males</i>				Kvinner <i>Females</i>			
		1986	1987	1988	1989	1986	1987	1988	1989
140-204	Antall i alt <i>Number, total . . .</i> Prosent i alt <i>Per cent, total . . .</i>	8 804 100,0	8 701 100,0	8 843 100,0	9 256 100,0	8 097 100,0	7 971 100,0	8 226 100,0	8 495 100,0
140-148	Munnhulen og svelget	3,0	3,1	2,7	3,0	1,4	1,4	1,5	1,3
150-159	Fordøyelsesorganene og bukhinnen	26,2	26,0	26,3	25,3	26,7	26,4	25,6	25,1
160-164	Åndedretsorganene	15,5	14,6	15,0	13,8	4,9	5,2	5,5	5,9
170-179	Brystkjertelen og kjønnsorganene	22,1	22,6	22,4	22,6	38,2	37,7	37,2	36,5
180, 181	Urinorganene	11,8	11,1	10,9	11,5	5,8	5,2	5,7	5,6
190-199	Andre organer eller uten nærmere opplysning og sete	13,8	15,3	15,7	16,3	16,4	17,9	17,9	19,0
200-204	Lymfatiske og bloddannende organer	7,6	7,3	7,1	7,4	6,5	6,2	6,6	6,7

¹ Tallene for nye tilfeller av kreft er noe forandret. Forandringene gjelder helt fra 1979 og oppover til 1988. ² ICD 1955, 7. revisjon.

¹ *The figures for new cases of cancer are revised. The revision counts from 1979 and up to 1988.* ² ICD 1955, 7th revision.

K i l d e: Kreftregisteret. *Source: Cancer Registry of Norway.*

Tabell 52. Nye tilfelle av kreft, etter kjønn og alder. 1989. Antall og pr. 100 000 innbyggere *New cases of cancer, by sex and age. 1989. Number and per 100 000 population*

Alder Age	Tallet på tilfelle <i>Number of cases</i>						Pr. 100 000 innbyggere <i>Per 100 000 population</i>			
	I alt <i>Total</i>		Menn <i>Males</i>		Kvinner <i>Females</i>		Menn		Kvinner	
	1988 ¹	1989	1988 ¹	1989	1988 ¹	1989	1988 ¹	1989	1988 ¹	1989
I alt <i>Total</i>	17 069	17 751	8 843	9 256	8 226	8 495	424	442	386	397
- 4	68	65	39	34	29	31	29	24	22	23
5 - 9	35	30	15	17	20	13	11	13	16	10
10 -14	26	27	15	14	11	13	11	10	8	10
15 -19	55	65	31	39	24	26	19	24	15	17
20 -24	114	109	59	68	55	41	34	39	34	25
25 -29	163	173	74	77	89	96	45	47	58	62
30 -34	223	252	93	99	130	153	57	61	84	99
35 -39	346	362	112	123	234	239	71	78	158	161
40 -44	582	569	200	199	382	370	124	122	252	242
45 -49	638	659	247	232	391	427	214	188	351	361
50 -54	776	796	329	350	447	446	347	360	472	459
55 -59	1 125	1 211	538	578	587	633	562	618	603	665
60 -64	1 768	1 745	964	914	804	831	971	948	761	811
65 -69	2 576	2 625	1 512	1 549	1 064	1 076	1 515	1 545	926	933
70 -74	2 709	2 883	1 532	1 692	1 177	1 191	1 961	2 168	1 167	1 185
75 -79	2 697	2 759	1 521	1 578	1 176	1 181	2 688	2 763	1 419	1 416
80 -	3 168	3 421	1 562	1 693	1 606	1 728	3 052	3 231	1 589	1 663

¹ Tallet for 1988 er revidert.

¹ *The figure for 1988 is revised.*

K i l d e: Kreftregisteret. *Source: Cancer Registry of Norway.*

Tabell 53. Tannstatus hos personer ved alder 5, 12 og 18 år. Fylke. 1989 *Dental status for persons of age 5, 12 and 18 years. County. 1989*

Fylkeskommune <i>County municipality</i>	Antall personer registrert <i>Number of persons registered</i>			Personer som ikke har hatt karies. Prosent <i>Persons without new or previous caries. Per cent</i>			Gjennomsnittlig antall tenner med karieserfaring <i>Average number of teeth with new or previous caries</i>	
	5 år <i>years</i>	12 år	18 år	5 år	12 år	18 år	12 år	18 år
Hele landet <i>The whole country</i>	46 098	48 456	53 435	60,2	30,1	6,6	2,6	7,7
Østfold	2 430	2 870	3 152	59,8	31,0	6,3	2,6	7,4
Akershus	4 611	4 966	5 362	67,7	34,2	8,2	2,1	6,7
Oslo	3 154	3 065	3 144	72,3	36,3	12,2	2,2	6,8
Hedmark	1 921	2 070	2 116	62,4	44,6	8,6	1,8	6,7
Oppland	1 907	2 111	2 571	58,5	32,8	7,2	2,3	7,4
Buskerud	2 406	2 625	2 836	62,2	28,5	6,9	2,5	7,4
Vestfold	2 063	2 243	2 514	54,9	26,3	5,3	2,8	7,8
Telemark	1 781	1 947	2 144	53,2	25,5	5,1	3,3	8,7
Aust-Agder	1 196	1 314	1 348	56,7	31,0	4,7	2,7	7,7
Vest-Agder	1 779	1 870	2 055	56,4	37,5	10,2	2,1	6,5
Rogaland	4 702	4 696	4 886	61,2	28,1	5,0	2,5	7,9
Hordaland	4 795	4 970	5 370	54,7	24,7	4,7	3,0	8,3
Sogn og Fjordane	1 319	1 349	1 516	56,1	31,4	8,5	3,0	7,9
Møre og Romsdal	3 012	3 087	3 511	58,0	28,1	5,3	2,7	8,3
Sør-Trøndelag	2 632	2 821	3 204	64,1	27,8	5,9	2,6	7,9
Nord-Trøndelag	1 436	1 507	1 947	57,9	29,5	6,1	2,8	8,6
Nordland	2 488	2 485	2 832	58,2	23,5	4,7	2,9	8,3
Troms	1 651	1 709	1 889	57,7	29,3	6,4	2,8	7,9
Finnmark	815	751	1 038	52,3	24,5	3,9	2,9	7,8

K i l d e: Helsedirektoratet: Tannhelsetjenesten. Årsmelding 1989.
Source: Data from the Directorate of Health.

Tabell 54. Apotekenes omsetning. Fylke. Mill.kr *Sales by pharmacies. County. Million kroner*

Fylke <i>County</i>	Omsetning i alt <i>Sales, total</i>						Omsetning fratrukket merverdiavgift <i>Sales excluding value added tax</i>					
	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Hele landet <i>The whole country</i>	2 681	3 008	3 370	3 880	4 447	4 862	2 234	2 527	2 697	3 104	3 558	3 889
Østfold	160	180	203	234	272	301	133	151	162	187	218	240
Akershus	182	211	242	292	343	382	152	177	194	233	275	306
Oslo	446	497	553	623	698	750	372	418	442	498	558	600
Hedmark	119	134	148	169	194	215	99	112	118	135	155	172
Oppland	115	128	142	163	184	203	96	108	113	131	147	162
Buskerud	137	154	173	202	234	259	114	130	139	162	187	207
Vestfold	120	135	154	179	207	227	100	113	123	143	166	182
Telemark	106	118	131	148	168	187	88	99	105	119	134	150
Aust-Agder	56	63	71	82	95	104	47	53	57	66	76	83
Vest-Agder	88	99	112	130	150	166	73	83	90	104	120	133
Rogaland	194	218	246	278	314	344	162	183	197	222	251	275
Hordaland	226	257	287	345	395	424	188	216	230	276	316	339
Sogn og Fjordane	67	74	82	94	109	115	56	62	66	75	87	92
Møre og Romsdal	140	157	174	200	227	247	117	132	139	160	182	198
Sør-Trøndelag	156	173	194	221	257	284	130	145	155	177	206	227
Nord-Trøndelag	77	89	98	112	132	146	64	75	78	90	106	117
Nordland	160	176	195	223	256	278	133	148	156	178	205	222
Troms	89	99	113	126	144	157	74	83	91	101	115	126
Finnmark	43	46	52	59	68	73	36	39	42	47	54	58

K i l d e: Oppgaver fra Helsedirektoratet. *Source: Data from the Directorate of Health.*

Tabell 55. Norsk Medisinaldepots omsetning av spesialiteter. Mill.kr *Sales of specialities by Norwegian Medicinal Depot. Million kroner*

Terapeutiske grupper <i>Therapeutical groups</i>	1988	1989
Omsetning, Mill.kr ¹ <i>Sales. Million kroner¹</i>		
I alt <i>Total</i>	2 254,6	2 454,2
Sentralnervesystemet (analgetika, psykofarmaka etc.) <i>Central nervous system</i>	337,4	360,8
Hjerte og kretsløp (antihypertensiva, diuretika, hjerteglykasider etc.) <i>Cardiovascular system</i>	423,8	456,3
Fordøyelsesorganer og stoffskifte (antacida, laxantia, antidiabetika etc.) <i>Alimentary tract and metabolism</i>	294,4	320,9
Anti-infektiva til systemisk bruk (antibiotika, sulfonamider etc.) <i>General anti-infectives systemic</i>	170,3	180,7
Dermatologiske midler <i>Dermatologicals</i>	96,8	98,5
Blod og bloddannende organer (antikoagulantia, infusjonsløsninger etc.) <i>Blood and bloodforming organs</i>	146,0	154,8
Respirasjonsorganene (antastmatika, forkjølelsemidler etc.) <i>Respiratory system</i>	235,5	276,5
Muskler og skjelett (antiinflammatoriske midler og giktmidler etc.) <i>Musculoskeletal system</i>	139,6	142,0
Urogenitalsystem og kjønnshormoner (kjønnshormoner, urinveisantiseptika etc.) <i>Genito-urinary system and sex hormones</i>	85,1	91,4
Varia (diagnostika, allergenekstr. etc.) <i>Various</i>	120,6	129,6
Antineoplastiske og immunosuppressive midler (cytostatika, hormoner etc.) <i>Antineoplastic and immunosuppressive drugs</i>	44,0	57,8
Veterinærpreparater <i>Drugs for veterinary use</i>	49,8	60,5
Hormoner til systemisk bruk ekskl. kjønnshormoner <i>Systemic hormonal preparations excl. sex hormones</i>	36,3	43,3
Sanseorganer (øye- og øremidler) <i>Sensory organs</i>	72,3	78,1
Parasittologi (antiparasittære midler) <i>Parasitology</i>	2,7	3,0

¹ Omsetningen er netto omsatt kvantum i året multiplisert med prisen 31. desember. Uten merverdiavgift. Salg til utlandet er ikke tatt med.

¹ *Sales are net sales in the year multiplied by the price 31 December. Excluding value added tax. Exports are excluded.*

K i l d e: Norsk Medisinaldepot. *Source: Norwegian Medicinal Depot.*

7. Dødsfall og dødsårsaker

Grunnlaget for statistikken

Den offisielle dødsårsaksstatistikken omfatter alle inntrufne dødsfall blant personer som på dødsdagen var bosatt i Norge (dvs. var registrert i landets folkeregistre).

Tabellene i denne publikasjonen over dødsfall og dødeligheten av de viktigste årsaker gir et sammendrag av den detaljerte statistikken som er offentliggjort i publikasjonen NOS Dødsårsaker. Det er der gjort nærmere rede for statistikkens omfang, innsamling av primærmateriale, innhenting av tilleggsopplysninger mv.

Spørsmålene på dødsmeldingen er redigert i samsvar med den internasjonale dødsmelding, fastsatt av Verdens Helseorganisasjon. Registreringen bygger så vidt mulig på opplysninger fra den behandelende lege. I alle tilfelle der det er nødvendig for en korrekt klassifikasjon av dødsfallet, blir det innhentet tilleggsopplysninger. Det gjelder således alle dødsfall av svulster, som blir sammenholdt med Krefregisterets oppgaver, og det gjelder opplysninger om resultater av post-mortem-undersøkelser.

Dødsfall som skyldes ulykker/skader, selvmord og drap klassifiseres primært etter skadens ytre omstendigheter. Dødsfall av ukjent årsak og plutselig død regnes med blant dødsfall av sykdommer.

Detaljert statistikk over veitrafikkulykker blir offentliggjort i publikasjonen NOS Veitrafikkulykker. Tallene for dødsfall ved veitrafikkulykker i helsestatistikken avviker noe fra samferdselsstatistikkenes tall. Helsestatistikken tar med dødsulykker i utlandet når den omkomne var fast bosatt i Norge. Den tar også med alle dødsfall som inntreffer i løpet av ett år etter at ulykken fant sted, mens grensen er én måned i samferdselsstatistikken.

Dødsårsakene er kodet etter den detaljerte listen i Standard for gruppering av sykdommer, skader og dødsårsaker (Standarder for norsk statistikk 6). Standarden er en norsk utgave av den internasjonale klassifikasjonen ICD-9, og er tatt i bruk for dødsårsaksstatistikken fra 1986.

Dødsårsakene er gruppert etter 3 spesifikasjonsnivåer: Den internasjonale detaljerte liste, den forkortede internasjonale basislisten og den forkortede nordiske liste. I alle tabeller som viser

alder, er denne regnet ut i fylte år ved hendings-tidspunktet.

En nærmere orientering om klassifikasjonen og klassifikasjonsprinsippene er gitt i publikasjonen NOS Dødsårsaker 1989.

Noen hovedresultater

I 1989 døde i alt 45 241 personer, 23 652 menn og 21 589 kvinner. Den totale dødeligheten var 11,3 pr. 1 000 innbyggere blant menn og 10,1 blant kvinner. Tallet på dødsfall på grunn av sykdom var 21 892 blant menn og 20 546 blant kvinner, mens 1 760 menn og 1 043 kvinner døde som følge av ulykke/skade, selvmord eller drap.

Dødstallet for 1989 viste ikke særlig forandring fra 1988.

Det var ingen vesentlige endringer i dødsårsaksbildet totalt sett. Om lag 80 prosent av dødsfallene skyldtes sykdom i de 3 hovedgruppene: hjerte- og karsykdommer, ondartede svulster og sykdommer i åndedretsorganene. Dødsfall som skyldtes ulykker/skader, selvmord og drap utgjorde 6 prosent av alle dødsfall i 1989, og 3,6 prosent av alle ble registrert under aldersdoms-svakhet, plutselig død eller annen ubestemt eller ukjent årsak.

Dødeligheten regnet pr. 100 000 innbyggere var 1 004 av sykdom og 66 for voldsomme dødsfall. Sammenliknet med 1988 var dødeligheten omtrent uendret både for voldsom død og for sykdom. Dødeligheten blant menn var høyere enn blant kvinner i alle aldersgrupper. I aldersgruppene mellom 15 og 80 år var den om lag dobbelt så høy for menn som for kvinner.

Blant befolkningen mellom 1-40 år var dødeligheten av sykdommer lav både for menn og kvinner i 1989, som i tidligere år. Mennenes overdødelighet i aldersgruppene mellom 1-40 år skyldtes vesentlig ulykkesdødsfallene. Blant gutter i alderen 1-14 år var ulykker årsak til hele 46 prosent av alle dødsfall. Blant menn i alderen 15-24 år døde omtrent like mange som følge av selvmord (26 prosent) som av sykdommer (25 prosent), mens trafikkulykker med motorkjøretøy var årsak til 32 prosent av alle dødsfallene i denne gruppen (338 dødsfall i alt blant menn 15-24 år). Blant menn i alderen 15-29 år utgjorde dødsulykkene 43 prosent av alle dødsfall, og vel 60 prosent av disse dødsulykkene skyldtes ulykker med motorkjøretøy i og utenfor trafikk.

Etter 40-årsalderen er hjerte- og karsykdommer den viktigste gruppen av dødsårsaker blant menn og den vesentligste årsak til mennenes overdødelighet. Ondartede svulster var årsak til mer enn halvparten av alle dødsfall blant kvinner mellom 40 og 60 år, og først etter 70-årsalderen ble hjerte- og karsykdommer registrert som viktigste dødsårsak blant kvinner.

I alt 21 184 personer, 10 950 menn og 10 234 kvinner, døde av hjerte- og karsykdommer i 1989. Dødeligheten av hjerte- og karsykdommer viste nedgang for menn i aldersgruppene 40-59 og 70-79 år sammenliknet med 1988 og for kvinner i aldersgruppen over 50 år.

Fra omkring 1970 og fram til 1989 har dødeligheten av hjerte- og karsykdommer vist nedgang for begge kjønn i aldersgrupper over 40 år. Regnet pr. 100 000 var dødeligheten 524 for menn og 479 for kvinner i 1989.

Dødsfall av hjerte- og karsykdommer utgjør nær halvparten av alle dødsfall (46,8 prosent i 1989). I de fleste aldersgrupper inntraff langt flere slike dødsfall blant menn enn blant kvinner. Særlig gjaldt det aldersgruppene mellom 40 og 60 år.

Over halvparten (52 prosent) av alle dødsfall av hjerte- og karsykdommer skyldtes ischemisk hjertesykdom (hjerteinfarkt, angina pectoris, koronar aterosklerose og annen arteriosklerotisk og ischemisk hjertesykdom) og 26 prosent skyldtes karlesjoner i sentralnervesystemet.

Andelen dødsfall av ischemisk hjertesykdom er markert høyere blant menn enn blant kvinner, og mennenes overdødelighet er betydelig i aldersgrupper under 70 år.

For dødeligheten av karlesjoner i sentralnervesystemet var forskjellen mellom menn og kvinner mindre utpreget.

I 1989 døde 9 801 av ondartede svulster, 5 317 menn og 4 484 kvinner. Det ble registrert 23 dødsfall av godartede svulster og 163 dødsfall av svulster med usikker utvikling og uspesifisert art. Dødeligheten av ondartede svulster regnet pr. 100 000 innbyggere var 230 i 1987, 237 i 1988 og 232 i 1989.

Ondartede svulster var årsak til 22 prosent av alle dødsfall i 1989. Fordelingen etter primærsete viser at de fleste dødsfall både blant menn og kvinner skyldtes kreft i fordøyelsesorganene, 31

prosent av alle kreftdødsfall. For disse krefttypene var det overdødelighet for menn i aldersgruppene 50-80 år.

Kreft i åndedretsorganene var årsak til 21 prosent av alle kreftdødsfall blant menn og 9 prosent blant kvinner. Mennenes overdødelighet var betydelig i alle aldersgrupper. Blant menn utgjorde antall dødsfall av lungekreft 19 prosent av alle kreftdødsfall. Tilsvarende tall for kvinner var 9 prosent.

Leukemi og andre kreftsykdommer i blodet og de bloddannende organer utgjorde 9 prosent av alle kreftdødsfall i 1989. Dødeligheten av disse kreftsykdommene var noe høyere for menn enn for kvinner, henholdsvis 22,6 og 20,0 pr. 100 000.

Blant kvinner utgjorde dødsfall av brystkreft 17 prosent av alle kreftdødsfall.

Tallene for voldsomme dødsfall i 1989 viser at 1 247 menn og 841 kvinner døde som følge av ulykker og skader. Det ble registrert 660 selvmord (481 menn og 179 kvinner) og 55 drap (32 menn og 23 kvinner).

Fordelingen av dødsulykkene etter de dodes alder viser stor overdødelighet for menn mellom 10 og 70 år. Blant kvinner forekom 74 prosent av alle dødsulykker i alderen 70 år og over.

Ulykker med motorkjøretøy og annet landtransportmiddel, i eller utenfor trafikk, utgjorde i 1989 20 prosent av alle dødsulykker. Tallet på dødsulykker med motorkjøretøy og annet landtransportmiddel viste økning fra 384 i 1988 til 424 i 1989. Tilsvarende tall i 1986 og 1987 var 509 og 442. Jernbaneulykker er ikke inkludert i nevnte tall. I 1989 var det 7 dødsfall forårsaket av jernbaneulykker.

Det var økning i tallet på drukningsulykker fra 144 i 1988 til 178 i 1989.

Tallet på dødsulykker i luftfart var 64 i 1989 mot 31 i 1987 og 49 i 1988.

Tallet på selvmord og villet egenskade viste stigning fra 649 i 1987 til 708 i 1988, og en nedgang til 660 i 1989. Selvmordsfrekvensen pr. 100 000 innbyggere i alt var 16,8 i 1988, for menn 24,5 og for kvinner 9,3. Tilsvarende tall i 1989 var 15,6, 23,0 og 8,4.

7. Deaths and causes of death

Statistical basis

The statistics include all deaths, occurring in Norway or abroad, among the population with permanent residence in Norway.

The tables showing the number of deaths and death rates from principal causes are based on the detailed statistics of causes of death, issued in the publication *Causes of Death*. The same publication contains a description of the scope of the statistics, the collecting of primary data, inquiries for supplementary information etc.

The international medical certificate, authorized by the World Health Organization, is used. The medical certification is, as far as possible, the responsibility of the *attending* physician. Supplementary information is collected for 35 per cent of all death certificates. The majority of the inquiries concern certificates reporting cancer (tumor), and results from autopsy or other post-mortem examinations.

Deaths from accidents, suicide and homicide are registered in accordance with the E-list (external cause of the injury). Deaths from Unknown cause and Sudden death are included in deaths from diseases.

Detailed statistics on road traffic accidents are issued in the publication *Road Traffic Accidents*. The number of deaths from road traffic accidents in the health statistics differs from the figures in the road traffic statistics. The health statistics include accidental deaths occurring abroad when the deceased had permanent residence in Norway. Also included are deaths occurring within one year after the accident, while the time limit for inclusion in the road traffic statistics is one month.

Causes of death are coded in accordance with the detailed list in "Standard for gruppering av syk-

dommer, skader og dødsårsaker". This is a Norwegian adaptation of the international statistical classification - 9th revision.

Causes of death are tabulated in accordance with 3 levels of specification: The International Detailed List, the International, Basic Tabulation List and the Abbreviated Nordic List.

In all tables giving age specification, age is stated in complete years at the date of occurrence.

Some main results

In 1989 the number of deaths was 45 241, 23 652 among males and 21 589 among females. The total mortality rate was 11.3 per 1 000 for males and 10.1 for females.

About 80 per cent of the deaths were caused by diseases in the 3 main groups: Diseases of the circulatory system, malignant neoplasms and diseases of respiratory organs.

Compared to 1988, the death rate from diseases was about unchanged, as the rate for violent deaths. In all age groups the death rate was higher for males than for females.

In 1989 nearly half of all deaths were due to diseases of the circulatory system. More than 50 per cent of these deaths were caused by ischemic heart diseases.

Cancer caused 22 per cent of the deaths in 1989. Data on primary site show that 31 per cent of cancer deaths were due to cancer of the digestive organs. Cancer of the respiratory organs caused 21 per cent of cancer deaths among males, against 9 per cent among females.

In 1989 nearly 2 100 deaths were caused by accidents and injuries, 1 247 among males and 841 among females. The number of deaths by suicide was 660.

Tabell 56. Dødeligheten blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Døde pr. 100 000 innbyggere *Specific death rates among males and females in different age groups. Deaths per 100 000 population*

Alder Age	Menn <i>Males</i>				Kvinner <i>Females</i>			
	1971- 1975	1976- 1980	1981- 1985	1989	1971- 1975	1976- 1980	1981- 1985	1989
Alle aldere <i>All ages</i>	1 099	1 103	1 128	1 131	902	907	934	1 011
0 ¹ (Under 1) . . .	1 353	1 002	894	883	963	800	714	690
0 - 4	330	240	221	234	228	181	176	175
1 - 4	88	65	55	51	56	41	44	32
5 - 9	51	37	27	23	29	23	18	11
10 - 14	39	31	29	21	24	19	15	13
15 - 19	108	95	94	90	35	34	33	27
20 - 24	114	117	116	109	33	36	32	31
25 - 29	109	99	100	81	42	40	33	38
30 - 34	127	117	106	117	59	50	49	67
35 - 39	183	165	148	159	86	79	79	75
40 - 44	277	251	237	232	142	125	127	125
45 - 49	451	447	411	379	232	211	206	193
50 - 54	736	729	703	614	361	353	323	307
55 - 59	1 210	1 180	1 131	1 048	547	536	524	530
60 - 64	1 935	1 895	1 835	1 758	893	853	813	835
65 - 69	3 085	3 009	2 927	2 818	1 537	1 450	1 318	1 268
70 - 74	5 094	4 848	4 797	4 458	2 913	2 533	2 346	2 187
75 - 79	7 885	7 761	7 500	7 226	5 305	4 804	4 295	4 093
80 - 84	12 416	11 763	11 663	11 682	9 449	8 610	7 803	7 304
85 - 89	18 804	18 129	17 718	17 661	16 267	13 649	13 649	13 585
90 -	30 368	29 195	28 466	28 729	27 328	24 118	24 118	24 938
1 - 14	54	42	35	30	33	26	23	18
15 - 29	111	103	103	94	36	36	33	32
30 - 39	153	138	127	138	71	63	64	71
40 - 49	369	351	317	294	190	169	164	155
50 - 59	962	960	925	830	451	448	428	419
60 - 69	2 449	2 410	2 336	2 294	1 196	1 137	1 054	1 062
70 - 79	6 221	6 035	5 882	5 624	3 921	3 526	3 205	3 049

¹ Pr. 100 000 levendefødte.

¹ Per 100 000 live births.

Tabell 57. Dødsfall etter kjønn, alder og årsak *Deaths by sex, age and cause*

Dødsårsak <i>Cause of death</i>	1985		1988		1989									
	I alt <i>Total</i>	I alt	I alt	Under 1 år <i>Under 1 year</i>	1-14 år	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70-79 år	80- år		
I alt	Total	Menn												
		<i>Males</i>	23783	23736	23652	269	115	472	400	828	1581	4538	7589	7820
		<i>Females</i>	20589	21668	21589	199	64	152	214	413	805	2328	5605	11809
001-799	Alle dødsfall av sykdom	M	22093	22047	21892	266	61	134	226	587	1403	4337	7368	7510
		K	19581	20616	20546	198	43	68	136	361	739	2240	5453	11308
001-139	Infeksjons-sykdommer	M	159	133	139	-	4	7	1	4	8	25	42	48
		K	151	176	161	3	9	2	2	3	7	21	45	69
140-208	Ondartede svulster	M	5266	5464	5317	3	12	38	50	186	448	1347	1899	1334
		K	4363	4509	4484	-	6	23	71	234	445	940	1373	1392
390-459	Hjerte- og kar-sykdommer	M	11547	11100	10950	-	3	19	72	223	675	2192	3877	3889
		K	9982	10200	10234	-	2	6	29	59	163	851	2879	6245
460-519	Sykdommer i ånde-drettsorganene	M	2143	2098	2134	8	1	3	8	9	46	230	658	1171
		K	2226	2300	2314	4	3	3	2	5	22	121	421	1733
520-579	Sykdommer i for-døyelsesorganene	M	625	687	675	1	2	4	11	41	57	110	214	235
		K	638	668	725	2	-	4	3	15	22	70	174	435
580-629	Sykdommer i urin- og kjønnsorganene	M	291	312	305	-	2	1	2	3	7	30	88	172
		K	255	311	304	-	-	2	-	6	3	19	69	205
740-759	Medfødte misdannelser	M	127	93	111	65	13	7	3	7	6	5	1	4
		K	84	101	93	62	8	5	4	4	3	2	3	2
209-779	Alle andre kjente sykdommer	M	1086	1371	1363	91	19	42	63	80	93	246	364	365
		K	1236	1626	1508	78	14	18	24	27	53	161	367	766
797	Alderdomssvakhet i.n.a.	M	118	132	142	-	-	-	-	-	-	2	6	134
		K	213	303	302	-	-	-	-	-	-	-	10	292
798	Plutselig død i.n.a.	M	522	505	596	96	2	-	4	18	48	117	184	127
		K	265	321	316	46	1	-	1	3	16	42	87	120
Res. 780-799	Annen ubestemt eller ukjent årsak	M	209	152	160	2	3	13	12	16	15	33	35	31
		K	168	101	105	3	-	5	-	5	5	13	25	49
E800-999	Voldsomme dødsfall i alt	M	1690	1689	1760	3	54	338	214	241	178	201	221	310
		K	1008	1052	1043	1	21	84	78	52	66	88	152	501
E800-949, E980-999	Ulykker/skader	M	1237	1140	1247	2	53	201	128	134	115	143	179	292
		K	837	844	841	1	19	40	35	29	37	59	127	494
E950-959	Selvmord	M	428	510	481	-	1	130	76	100	58	58	41	17
		K	156	198	179	-	2	37	37	21	25	27	24	6
E960-979	Drap	M	25	39	32	1	-	7	10	7	5	-	1	1
		K	15	10	23	-	-	7	6	2	4	2	1	1

Tabell 58. Dødsfall av ulike årsaker blant menn og kvinner, etter alder. Prosent. 1989 Deaths from different causes by sex and age. Per cent. 1989

Internasjonal detaljert liste, ICD-9 International detailed list, ICD-9	Dødsårsak Cause of death	Dødsfall i alt Deaths, total	I alt Total	Alder Age						
				Under 1	1-14	15-24	25-44	45-64	65-	
	Dødsfall i alt Deaths, total	Alle	45 241	100,0	1,0	0,4	1,0	3,1	12,5	82,0
		M	23 652	100,0	1,1	0,4	1,4	4,0	15,8	77,0
		K	21 589	100,0	0,9	0,2	0,4	2,1	8,7	87,4
010-018, 137	Tuberkulose inkl. senfølger ...	Alle	73	100,0	-	-	-	-	20,5	79,5
		M	45	100,0	-	-	-	-	22,2	77,8
		K	28	100,0	-	-	-	-	17,9	82,1
Residual 001-139	Alle andre infeksjonssykdommer	Alle	227	100,0	1,3	5,7	3,1	3,1	9,7	77,1
		M	94	100,0	-	4,3	5,3	5,3	9,6	75,5
		K	133	100,0	2,3	6,8	1,5	1,5	9,8	78,2
140-208	Ondartede svulster	Alle	9 801	100,0	-	0,2	0,3	3,3	20,9	75,3
		M	5 317	100,0	0,1	0,2	0,5	2,5	20,0	76,8
		K	4 484	100,0	-	0,1	0,2	4,3	21,9	73,5
390-459	Hjerte- og karsykdommer	Alle	21 184	100,0	-	-	0,1	1,1	9,8	89,0
		M	10 950	100,0	-	-	0,1	1,6	14,8	83,5
		K	10 234	100,0	-	-	-	0,5	4,4	94,9
460-519	Sykdommer i åndedrettsorganene	Alle	4 448	100,0	0,3	0,1	0,1	0,4	4,7	94,4
		M	2 134	100,0	0,4	-	0,1	0,6	6,3	92,5
		K	2 314	100,0	0,2	0,1	0,1	0,2	3,2	96,2
520-579	Sykdommer i fordøyelsesorganene	Alle	1 400	100,0	0,2	0,1	0,1	4,0	11,9	83,6
		M	675	100,0	0,1	0,3	0,1	6,5	16,3	76,6
		K	725	100,0	0,3	-	-	1,7	7,9	90,2
580-629	Sykdommer i urin- og kjønns- organene	Alle	609	100,0	-	0,3	-	1,3	4,4	93,9
		M	305	100,0	-	0,7	-	1,3	4,9	93,1
		K	304	100,0	-	-	-	1,3	3,9	94,7
740-759	Medfødte misdannelser	Alle	204	100,0	62,3	10,3	3,9	7,4	8,3	7,8
		M	111	100,0	58,6	11,7	4,5	6,3	10,8	8,1
		K	93	100,0	66,7	8,6	3,2	8,6	5,4	7,5

Tabell 58 (forts.). Dødsfall av ulike årsaker blant menn og kvinner, etter alder. Prosent. 1989 Deaths from different causes by sex and age. Per cent. 1989

Internasjonal detaljert liste, ICD-9 International detailed list, ICD-9		Dødsårsak Cause of death	Dødsfall i alt Deaths, total	I alt Total	Under	Alder Age				
					1	1-14	15-24	25-44	45-64	65-
Residual										
209-779	Alle andre kjente sykdommer ...	Alle	2 871	100,0	5,9	1,1	1,2	5,6	12,7	73,5
		M	1 363	100,0	6,7	1,4	1,8	8,6	17,8	63,7
		K	1 508	100,0	5,2	0,9	0,7	2,9	8,1	82,3
798	Plutselig død	Alle	912	100,0	15,6	0,3	-	1,2	15,5	67,4
		M	596	100,0	16,1	0,3	-	1,5	18,0	64,1
		K	316	100,0	14,6	0,3	-	0,6	10,8	73,7
780-797, 799	Symptomer og ubestemte tilstander	Alle	709	100,0	0,7	0,4	1,8	3,9	6,6	86,5
		M	302	100,0	0,7	1,0	2,6	8,6	11,3	75,8
		K	407	100,0	0,7	-	1,2	0,5	3,2	94,3
E800-949	Ulykker	Alle	2 053	100,0	0,1	3,5	9,3	13,8	15,1	58,1
		M	1 222	100,0	0,2	4,3	13,2	18,3	20,0	43,9
		K	831	100,0	0,1	2,3	3,6	7,2	7,8	78,9
E950-959	Selv mord	Alle	660	100,0	-	0,5	16,4	35,6	27,6	20,0
		M	481	100,0	-	0,2	18,3	34,9	28,1	18,5
		K	179	100,0	-	1,1	11,2	37,4	26,3	24,0
E960-979	Drap	Alle	55	100,0	1,8	-	16,4	43,6	30,9	7,3
		M	32	100,0	3,1	-	9,4	50,0	31,3	6,3
		K	23	100,0	-	-	26,1	34,8	30,4	8,7
E980-989	Skader hvor det er uklart om de skyldes ulykke eller er påført med hensikt	Alle	34	100,0	-	-	5,9	41,2	38,2	14,7
		M	24	100,0	-	-	8,3	45,8	33,3	12,5
		K	10	100,0	-	-	-	30,0	50,0	20,0
E990-999	Skade som følge av krigshandlinger	Alle	1	100,0	-	-	100,0	-	-	-
		M	1	100,0	-	-	100,0	-	-	-

Tabell 59. Dødsfall og dødelighet blant barn 1-14 år, etter kjønn og årsak. 1989 Deaths and death rates among children 1-14 years, by sex and cause. 1989

Internasjonal detaljert liste, ICD-9		Alder Age								
International detailed list, ICD-9		Gutter Boys				Piker Girls				
Dødsårsak Cause of death		I alt Total				I alt Total				
		1-4	5-9	10-14	1-4	5-9	10-14	1-4	5-9	10-14
001-799	Dødsfall av sykdom.....	61	33	13	15	43	24	9	10	
800-999	Voldsomme dødsfall.....	54	23	17	14	21	9	5	7	
036	Meningokokkinfeksjoner.....	3	3	-	-	8	6	1	1	
001-035, 037-139	Alle andre infeksjøsø og parasittære sykdommer.....	1	1	-	-	1	-	-	1	
140-209	Ondartede svulster.....	12	6	2	4	6	2	3	1	
320,322	Meningitt.....	1	1	-	-	3	2	-	1	
323-389	Andre sykdommer i nervesystemet og sanseorganene..	11	7	1	3	7	2	2	3	
740-757	Medfødte misdannelser.....	11	5	3	3	7	6	-	1	
RES.001-799	Alle andre sykdommer.....	22	10	7	5	11	6	3	2	
E810-E829	Veitrafikkulykker.....	25	7	11	7	7	1	3	3	
E830.0										
E832.0,E910	Drukning.....	10	7	1	2	5	3	-	2	
E890-E899	Brann, forbrenning.....	5	2	2	1	4	2	2	-	
RES.E800-E999	Alle andre voldsomme dødsfall.....	14	7	3	4	5	3	-	2	

Pr. 100 000 barn Per 100 000 children

001-799	Dødsfall av sykdom.....	16,0	30,3	9,8	10,8	11,9	23,1	7,2	7,5	
800-999	Voldsomme dødsfall.....	14,2	21,1	12,8	10,1	5,8	8,7	4,0	5,3	
036	Meningokokkinfeksjoner.....	0,8	2,8	-	-	2,2	5,8	0,8	0,8	
001-035, 037-139	Alle andre infeksjøsø og parasittære sykdommer.....	0,3	0,9	-	-	0,3	-	-	0,8	
140-209	Ondartede svulster.....	3,2	5,5	1,5	2,9	1,7	1,9	2,4	0,8	
320,322	Meningitt.....	0,3	0,9	-	-	0,8	1,9	-	0,8	
323-389	Andre sykdommer i nervesystemet og sanseorganene..	2,9	6,4	0,8	2,2	1,9	1,9	1,6	2,3	
740-757	Medfødte misdannelser.....	2,9	4,6	2,3	2,2	1,9	5,8	-	0,8	
RES.001-799	Alle andre sykdommer.....	5,8	9,2	5,3	3,6	3,0	5,8	2,4	1,5	
E810-E829	Veitrafikkulykker.....	6,6	6,4	8,3	5,0	1,9	1,0	2,4	2,3	
E830.0										
E832.0,E910	Drukning.....	2,6	6,4	0,8	1,4	1,4	2,9	-	1,5	
E890-E899	Brann, forbrenning.....	1,3	1,8	1,5	0,7	1,1	1,9	1,6	-	
RES.E800-E999	Alle andre voldsomme dødsfall.....	3,7	6,4	2,3	2,9	1,4	2,9	-	1,5	

Tabell 60. Dødeligheten for menn og kvinner i ulike aldersgrupper, etter årsak. Døde pr. 100 000 innbyggere. 1989

Dødsårsak etter forkortet nordisk liste Cause of death. Abbreviated Nordic list	Alle aldere		All ages		Alder					
	-----		-----		Under 1		1-14		15-24	
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	-----		-----		-----		
	Both sexes	Males	Females	M	K	M	K	M	K	
				M	F					
I alt.....	1070,3	1131,3	1010,6	901,8	702,2	30,2	17,7	99,6	28,9	
01 Tuberkulose inkl. senfølger.....	1,7	2,2	1,3	-	-	-	-	-	-	
02 Andre infeksjonssykdommer.....	5,4	4,5	6,2	-	10,6	1,1	2,5	1,5	0,6	
03 Ondartet svulst i spiserøret.....	2,7	4,3	1,1	-	-	-	-	-	-	
04 Ondartet svulst i magesekken.....	16,7	20,4	13,1	-	-	-	-	0,3	-	
05 Ondartet svulst i tynn- og tykktarmen.....	21,6	21,5	21,8	-	-	-	-	0,3	-	
06 Ondartet svulst i endetarmen.....	13,0	14,6	11,4	-	-	-	-	-	-	
07 Ondartet svulst i bukspyttkjertelen.....	13,5	14,5	12,4	-	-	-	-	-	-	
08 Ondartet svulst i åndedrettsorganene og brysthulen.....	36,0	53,0	19,3	-	-	0,3	-	-	-	
09 Ondartet svulst i brystkjertelen..	17,8	0,2	35,0	-	-	-	-	-	-	
10 Ondartet svulst i livmorhalsen....	3,2	-	6,2	-	-	-	-	-	-	
11 Ondartet svulst i annen del av livmoren.....	2,9	-	5,8	-	-	-	-	-	-	
12 Ondartet svulst i eggstokk.....	7,5	-	14,8	-	-	-	-	-	-	
13 Ondartet svulst i prostata.....	21,9	44,2	-	-	-	-	-	-	-	
14 Ondartet svulst i lymfatisk og bloddannende vev.....	21,3	22,6	20,0	-	-	0,5	0,8	3,0	1,2	
15 Ondartet svulst med andre eller uspesifiserte lokalisasjoner.....	54,0	59,0	49,1	10,1	-	2,4	0,8	3,5	1,9	
16 Godartede svulster og svulster av uspesifisert art.....	4,4	4,2	4,6	-	-	-	0,3	-	-	
17 Sukkersyke.....	12,0	12,5	11,5	-	-	0,3	-	1,2	0,9	
18 Andre indresekretoriske sykdommer og stoffskiftesykdommer.....	4,0	4,0	4,0	-	3,5	1,1	0,3	0,6	0,3	
19 Sykdommer i blodet og de bloddannende organer.....	2,0	2,0	2,0	-	-	-	-	0,3	-	
20 Alkoholisk psykose og alkoholisme.	4,6	8,2	1,2	-	-	-	-	-	-	
21 Andre mentale forstyrrelser.....	13,0	8,8	17,1	-	-	-	-	2,1	0,9	
22 Sykdommer i nervesystemet og sanseorganene.....	16,9	17,3	16,5	43,6	17,6	3,2	2,8	3,2	0,9	
23 Revmatisk feber og revmatisk hjertesykdom.....	2,7	1,8	3,5	-	-	-	-	-	-	
24 Hypertensjonssykdom.....	9,0	9,0	9,0	-	-	-	-	-	-	
25 Ischemisk hjertesykdom.....	262,3	312,6	213,2	-	-	-	-	0,3	-	
26 Andre hjertesykdommer.....	69,0	60,6	77,2	-	-	0,3	0,6	2,4	1,6	
27 Karlesjoner i sentralnervesystemet.....	130,1	107,9	151,9	-	-	0,5	-	0,9	-	
28 Andre sykdommer i sirkulasjonsorganene.....	28,1	31,9	24,3	-	-	-	-	-	-	
29 Influensa.....	2,8	2,1	3,4	3,4	-	-	0,3	-	-	
30 Lungebetennelse.....	72,2	61,1	83,0	16,8	10,6	0,3	-	0,3	0,3	
31 Bronkitt, emfysem og astma.....	25,9	33,8	18,1	-	-	-	0,3	0,3	0,3	

Deaths by age, sex and cause. Deaths per 100 000 population. 1989

Age												Internasjonal detaljert liste, ICD-9 International detailed list, ICD-9
25-34		35-44		45-54		55-64		65-74		75-		
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
99,1	52,3	195,9	100,5	483,7	245,3	1409,0	688,4	3536,7	1696,5	10979,1	8195,2	
-	-	-	-	0,5	-	4,7	2,5	9,6	3,7	16,6	8,1	010-018, 137
0,6	0,3	0,9	0,3	2,3	2,9	2,1	3,5	10,1	7,4	48,8	47,4	Rest 001-139
-	-	0,3	-	4,2	1,0	11,4	2,5	20,8	3,2	18,4	4,9	150
-	0,3	2,5	2,0	11,6	7,1	25,0	11,5	79,7	26,9	185,9	95,4	151
0,6	0,3	1,6	2,3	11,6	9,0	30,1	33,4	75,8	49,6	205,3	142,2	152,153
0,6	-	0,6	0,7	4,2	7,1	24,4	11,0	64,6	30,1	120,6	74,9	154
-	-	1,6	0,7	6,5	6,6	22,9	19,5	63,5	33,4	117,8	74,4	157
0,6	0,7	3,4	4,7	33,4	10,0	116,9	46,9	258,3	70,0	311,1	70,6	160-165
-	3,6	-	11,7	-	36,5	0,5	70,4	1,1	86,2	0,9	160,0	174,175
-	4,2	-	3,7	-	9,0	-	10,0	-	17,2	-	17,8	180
-	-	-	0,7	-	3,8	-	10,5	-	17,6	-	29,1	179,182
-	1,0	-	3,7	-	18,0	-	33,0	-	41,7	-	58,2	183
-	-	-	-	3,3	-	34,3	-	145,4	-	545,8	-	185
2,8	1,6	5,6	6,7	14,4	10,4	32,2	23,5	75,2	47,7	189,6	120,7	200-208 Rest
4,6	2,9	16,0	12,3	37,6	21,4	112,3	70,9	210,6	129,3	433,5	283,9	140-208
-	-	0,9	0,3	0,9	1,0	2,6	5,5	16,3	6,5	44,2	37,7	210-239
1,5	0,7	3,4	1,0	7,4	1,0	18,2	5,5	43,2	21,8	103,1	95,9	250
2,5	0,3	3,1	0,3	4,6	1,4	4,2	2,0	6,7	8,8	26,7	29,1	240-246, 251-279
-	-	-	0,3	0,9	0,5	2,1	0,5	3,4	3,2	25,8	17,8	280-289
1,5	0,3	6,3	1,0	14,4	1,4	25,5	3,5	24,7	3,2	20,3	2,2	291,303 290, 292-302, 304-319
6,4	1,6	1,9	0,3	0,5	-	3,1	2,5	10,7	14,8	113,2	171,9	
3,7	2,6	4,7	2,3	7,9	8,1	22,9	17,5	56,7	34,8	125,2	104,0	320-389
-	-	0,3	0,3	-	-	2,6	1,0	7,9	7,9	16,6	29,1	320-389
-	-	0,3	0,7	0,9	1,0	13,5	3,0	33,7	17,6	91,1	78,1	401-405
4,3	0,7	30,7	6,7	128,6	20,9	485,4	106,8	1184,7	424,0	2854,3	1809,6	410-414
1,2	1,0	5,9	2,0	17,6	3,8	52,0	19,0	146,0	67,7	769,5	776,3	415-429
1,2	1,9	6,9	5,0	14,4	10,4	72,2	45,4	284,1	200,2	1425,8	1443,3	430-438
0,3	-	3,8	0,3	4,6	1,0	29,1	12,5	115,7	39,4	351,6	218,7	440-459
-	-	-	-	-	-	1,0	-	3,9	0,9	31,3	37,7	487
0,6	0,3	0,9	0,3	2,3	0,5	13,5	6,0	83,1	38,5	999,6	900,8	480-486 490-493, 496
0,3	-	1,6	0,7	6,5	5,2	37,9	23,5	125,2	52,8	359,0	113,7	

Tabell 60 (forts.). Dødeligheten for menn og kvinner i ulike aldersgrupper, etter årsak. Døde pr. 100 000 innbyggere. 1989

Dødsårsak etter forkortet nordisk liste Cause of death. Abbreviated Nordic list	Alle aldere ----- Begge kjønn Both sexes	All ages		Alder					
		Menn Males	Kvinner Females	Under 1		1-14		15-24	
				M	K	M	K	M	K
		M	F						
32 Andre sykdommer i åndedretts- organene.....	4,4	5,1	3,7	6,7	3,5	-	0,3	0,3	-
33 Sykdommer i munnhulen, spiserøret, magesekken og tolvfingertarmen....	6,6	7,5	5,8	-	-	-	-	-	-
34 Leverkirrose.....	6,0	8,4	3,6	-	-	-	-	0,3	-
35 Andre sykdommer i fordøyelses- organene.....	20,5	16,4	24,6	3,4	7,1	0,5	-	-	-
36 Nefritt og nefrose.....	5,0	5,3	4,7	-	-	0,5	-	-	-
37 Nyrebetennelse og sten i nyre og urinleder.....	3,9	2,8	5,0	-	-	-	-	-	-
38 Prostatahyperplasi.....	1,6	3,2	-	-	-	-	-	-	-
39 Andre sykdommer i urin- og kjønnsorganene.....	4,0	3,4	4,6	-	-	-	-	-	-
40 Sykdommer i svangerskap, under fødsel og i barselseng.....	0,1	-	0,2	-	-	-	-	-	-
41 Sykdommer i hud, skjelett- muskelsystem og bindevev.....	7,3	4,6	10,0	-	-	-	0,3	-	-
42 Medfødte misdannelser.....	4,8	5,3	4,4	217,9	218,8	3,4	2,2	1,5	0,9
43 Visse årsaker til perinatal sykelighet og dødelighet.....	3,6	3,8	3,4	261,5	254,1	0,5	0,3	-	-
44 Plutselig død.....	21,6	28,5	14,8	321,9	162,3	0,5	0,3	-	-
45 Symptomer og ubestemte tilstander.	16,8	14,5	19,1	6,7	10,6	0,8	-	2,4	1,6
46 Trafikkulykker med motorkjøretøy..	9,1	13,3	5,1	3,4	-	4,7	1,9	32,1	6,5
47 Forgiftningsulykker med alkoholer.	2,1	3,4	0,9	-	-	-	-	0,9	0,3
48 Fall.....	24,0	21,5	26,5	-	-	1,1	-	0,9	-
49 Alle andre ulykker.....	13,3	20,3	6,5	3,4	3,5	8,2	3,3	13,6	2,5
50 Selvmord.....	15,6	23,0	8,4	-	-	0,3	0,6	25,9	6,2
51 Skade der det er uklart om den skyldes ulykke, eller er påført med hensikt.....	0,8	1,2	0,5	-	-	-	-	0,6	-
52 Drap og annen voldsom død.....	1,3	1,6	1,1	3,4	-	-	-	1,2	1,9

Deaths by age, sex and cause. Deaths per 100 000 population. 1989

Age												Internasjonal detaljert liste, ICD-9 International detailed list, ICD-9
25-34		35-44		45-54		55-64		65-74		75-		
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
-	-	0,3	0,3	1,4	-	6,2	2,0	19,1	5,1	48,8	33,4	460-478, 494,495, 500-519
-	0,3	1,6	-	0,9	-	8,3	0,5	18,5	8,3	93,0	55,5	520-537
2,1	0,3	8,8	1,3	11,1	8,5	21,3	6,5	25,3	10,2	27,6	9,7	571
-	0,7	1,3	1,3	3,7	2,4	9,9	10,0	41,0	30,1	216,3	230,6	540-570, 572-579
0,6	0,3	0,6	0,3	1,4	0,5	3,1	0,5	13,5	8,8	66,3	41,5	580-589
-	0,3	-	0,3	0,5	1,4	0,5	3,5	5,1	6,0	43,3	43,6	590,592, 594
-	-	-	-	-	-	-	-	4,5	-	53,4	-	600
-	-	-	-	0,9	-	1,0	-	4,5	1,9	53,4	50,6	591,593, 595-599, 601-629
-	1,0	-	0,7	-	-	-	-	-	-	-	-	630-676
0,3	0,3	-	1,0	2,8	2,4	3,6	7,5	18,5	23,6	45,1	74,4	680-739
1,5	1,9	0,6	0,7	3,3	1,4	2,6	1,0	2,8	2,3	3,7	1,1	740-759
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	760-779
0,6	0,3	2,2	0,3	14,9	3,3	39,0	13,5	93,2	31,5	198,8	88,9	798
3,4	-	4,7	0,7	7,4	1,9	9,4	4,5	21,9	9,7	174,9	195,6	780-797, 799
7,6	3,9	8,5	2,0	13,0	4,3	8,8	6,0	12,4	10,2	28,5	10,2	E810-819
3,4	1,0	7,5	2,3	6,0	1,4	7,3	2,5	2,8	0,5	-	-	E860
2,5	0,3	4,4	0,7	7,0	2,4	16,6	3,5	34,8	20,9	286,3	272,1	E880-888
15,0	4,5	20,7	5,0	26,5	4,3	35,9	7,5	29,8	7,4	48,8	25,9	Rest
25,4	11,0	26,6	11,0	35,8	9,5	30,1	13,5	27,0	13,0	37,7	8,1	E800-949 E950-959
0,9	0,3	2,5	0,7	2,3	1,4	1,6	1,0	1,7	0,9	-	-	E980-989
2,5	1,6	2,5	1,0	3,7	1,4	1,0	2,0	-	-	1,8	1,1	E960-978, E990-999

Tabell 61. Dødsfall av hjerte- og karsykdommer blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper, etter diagnose. 1989 Deaths from cardiovascular diseases by age, sex and diagnosis. 1989

Inter- nasjonal detaljert liste, ICD-9	Kjønn og dødsårsak Sex and cause of death	I alt Total	Alder Age									
			-14	15- 24	25- 34	35- 44	45- 54	55- 64	65- 74	75- 84	85-	
MENN MALES												
390-459	Hjerte- og karsykdommer i alt ...	10950	3	12	23	153	358	1260	3156	3990	1995	
390-398	Revmatisk hjertesykdom	38	-	-	-	1	-	5	14	13	5	
410	Hjerteinfarkt, ferskt	4467	-	1	10	66	194	664	1488	1553	491	
411,412, 414.0-3 413,	Hjerteinfarkt, gammelt, koronar- sykdom	1558	-	-	4	26	76	235	499	500	218	
414.8-9	Annen ischemisk hjertesykdom	510	-	-	-	6	7	35	123	201	138	
402,404	Hjertesykdom med hypertoni	73	-	-	-	-	1	5	21	32	14	
415,416, 417	Sykdommer i lungekretsløpet	80	-	1	1	-	2	3	23	26	24	
420-429	Annen og uspesifisert hjertesykdom	1186	1	7	3	19	36	97	237	404	382	
401,403, 405	Hypertoni uten nevnt hjertesykdom	115	-	-	-	1	1	21	39	39	14	
430-438	Karlesjoner i sentralnerve- systemet	2256	2	3	4	22	31	139	506	975	574	
440-448	Sykdommer i arteriene	621	-	-	1	9	9	50	198	231	123	
450-459	Sykdommer i vener, og andre sykdommer i sirkulasjonsorganene	46	-	-	-	3	1	6	8	16	12	
KVINNER FEMALES												
390-459	Hjerte- og karsykdommer i alt ...	10234	2	5	11	45	78	376	1633	4169	3915	
390-398	Revmatisk hjertesykdom	74	-	-	-	1	-	2	17	35	19	
410	Hjerteinfarkt, ferskt	3012	-	-	1	14	32	157	686	1311	811	
411,412, 414.0-3 413,	Hjerteinfarkt, gammelt, koronar- sykdom	1016	-	-	1	5	10	44	170	427	359	
414.8-9	Annen ischemisk hjertesykdom	526	-	-	-	1	2	13	59	203	248	
402,404	Hjertesykdom med hypertoni	96	-	-	-	-	1	1	15	41	38	
415,416, 417	Sykdommer i lungekretsløpet	100	-	-	1	1	-	8	19	45	26	
420-429	Annen og uspesifisert hjertesykdom	1549	2	5	2	5	8	30	127	533	837	
401,403, 405	Hypertoni uten nevnt hjertesykdom	97	-	-	-	2	1	5	23	40	26	
430-438	Karlesjoner i sentralnerve- systemet	3245	-	-	6	15	22	91	432	1347	1332	
440-448	Sykdommer i arteriene	451	-	-	-	-	1	21	74	160	195	
450-459	Sykdommer i vener, og andre sykdommer i sirkulasjonsorganene	68	-	-	-	1	1	4	11	27	24	

Tabell 62. Dødeligheten av hjerte- og karsykdommer blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper, etter diagnose. Døde pr. 100 000 innbyggere. 1989 Deaths from cardiovascular diseases by age, sex and diagnosis. Deaths per 100 000 population. 1989

Inter- nasjonal detaljert liste, ICD-9	Kjønn og dødsårsak Sex and cause of death	Alle All	Alder Age									
			-14 24	15- 34	25- 34	35- 44	45- 54	55- 64	65- 74	75- 84	85-	
MENN MALES												
390-459	Hjerte- og karsykdommer i alt ...	523,8	0,7	3,5	7,0	47,9	166,2	654,9	1772,0	4486,7	10119,7	
390-398	Revmatisk hjertesykdom	1,8	-	-	-	0,3	-	2,6	7,9	14,6	25,4	
410	Hjerteinfarkt, ferskt	213,7	-	0,3	3,1	20,7	90,1	345,1	835,5	1746,3	2490,6	
411,412,	Hjerteinfarkt, gammelt, koronar-											
414.0-3	sykdom	74,5	-	-	1,2	8,1	35,3	122,1	280,2	562,3	1105,8	
413,												
414.8-9	Annen ischemisk hjertesykdom	24,4	-	-	-	1,9	3,3	18,2	69,1	226,0	700,0	
402,404	Hjertesykdom med hypertoni	3,5	-	-	-	-	0,5	2,6	11,8	36,0	71,0	
415,416,												
417	Sykdommer i lungekretsløpet	3,8	-	0,3	0,3	-	0,9	1,6	12,9	29,2	121,7	
420-429	Annen og uspesifisert hjertesykdom	56,7	0,2	2,1	0,9	5,9	16,7	50,4	133,1	454,3	1937,7	
401,403,												
405	Hypertoni uten nevnt hjertesykdom	5,5	-	-	-	0,3	0,5	10,9	21,9	43,9	71,0	
430-438	Karlesjoner i sentralnerve- systemet	107,9	0,5	0,9	1,2	6,9	14,4	72,2	284,1	1096,4	2911,6	
440-448	Sykdommer i arteriene	29,7	-	-	0,3	2,8	4,2	26,0	111,2	259,8	623,9	
450-459	Sykdommer i vener, og andre sykdommer i sirkulasjonsorganene	2,2	-	-	-	0,9	0,5	3,1	4,5	18,0	60,9	
KVINNER FEMALES												
390-459	Hjerte- og karsykdommer i alt ...	479,1	0,5	1,6	3,6	15,0	37,0	187,7	756,7	2959,1	8751,3	
390-398	Revmatisk hjertesykdom	3,5	-	-	-	0,3	-	1,0	7,9	24,8	42,5	
410	Hjerteinfarkt, ferskt	141,0	-	-	0,3	4,7	15,2	78,4	317,9	930,5	1812,9	
411,412,	Hjerteinfarkt, gammelt, koronar-											
414.0-3	sykdom	47,6	-	-	0,3	1,7	4,8	22,0	78,8	303,1	802,5	
413,												
414.8-9	Annen ischemisk hjertesykdom	24,6	-	-	-	0,3	1,0	6,5	27,3	144,1	554,4	
402,404	Hjertesykdom med hypertoni	4,5	-	-	-	-	0,5	0,5	7,0	29,1	84,9	
415,416,												
417	Sykdommer i lungekretsløpet	4,7	-	-	0,3	0,3	-	4,0	8,8	31,9	58,1	
420-429	Annen og uspesifisert hjertesykdom	72,5	0,5	1,6	0,7	1,7	3,8	15,0	58,9	378,3	1871,0	
401,403,												
405	Hypertoni uten nevnt hjertesykdom	4,5	-	-	-	0,7	0,5	2,5	10,7	28,4	58,1	
430-438	Karlesjoner i sentralnerve- systemet	151,9	-	-	1,9	5,0	10,4	45,4	200,2	956,1	2977,5	
440-448	Sykdommer i arteriene	21,1	-	-	-	-	0,5	10,5	34,3	113,6	435,9	
450-459	Sykdommer i vener, og andre sykdommer i sirkulasjonsorganene	3,2	-	-	-	0,3	0,5	2,0	5,1	19,2	53,7	

Tabell 63. Dødeligheten av hjerte- og karsykdommer blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper.¹ Døde pr. 100 000 innbyggere *Sex and age-specific death rates from cardiovascular diseases.¹ Deaths per 100 000 population*

Dødsårsak ¹ . År ² Cause of death ¹ . Year ²	Alle aldere All ages	Alder Age					
		-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-
Hjerte- og karsykdommer i alt nr. 390-459							
Menn Males							
1971-1975	553,9	6,5	139,0	457,7	1 315,3	3 541,5	8 688,0
1976-1980	539,5	6,2	127,0	453,5	1 246,0	3 251,9	7 834,4
1981-1985	550,5	6,8	107,2	432,0	1 190,1	3 168,4	7 724,1
1987	565,5	6,7	95,0	414,0	1 247,6	3 103,9	7 883,4
1988	533,1	6,9	94,4	368,7	1 095,1	3 028,8	7 493,4
1989	523,8	7,6	79,2	354,2	1 107,9	2 873,1	7 509,3
Kvinner Females							
1971-1975	462,3	3,2	36,1	128,6	534,2	2 272,6	7 640,0
1976-1980	449,2	3,1	29,8	114,9	471,6	1 930,6	6 739,5
1981-1985	462,5	2,7	22,7	104,2	404,9	1 727,7	6 365,3
1987	474,5	2,2	26,3	102,6	402,4	1 603,2	6 105,0
1988	479,5	2,8	18,2	92,4	402,9	1 594,7	6 132,8
1989	479,1	3,2	22,1	84,8	388,3	1 566,0	6 093,5
Hjerteinfarkt, koronarsykdom nr. 410-412, 414.0-414.3, 414.9							
Menn							
1971-1975	280,5	2,7	103,1	343,7	863,3	1 752,1	2 585,2
1976-1980	287,6	2,6	91,3	340,2	851,1	1 722,4	2 671,6
1981-1985	303,3	3,0	80,9	324,6	823,8	1 784,8	2 932,2
1987	325,5	2,9	68,4	307,4	886,7	1 819,5	3 448,5
1988	309,2	2,8	66,3	295,9	773,8	1 778,0	3 398,6
1989	295,5	3,6	56,8	262,3	771,3	1 661,4	3 294,1
Kvinner							
1971-1975	141,3	0,4	11,8	57,3	247,0	801,5	1 688,1
1976-1980	152,0	0,5	12,4	54,1	236,6	773,5	1 718,0
1981-1985	171,7	0,5	9,3	54,7	216,5	768,6	1 898,0
1987	204,2	0,4	12,1	59,8	233,9	790,8	2 273,2
1988	203,5	0,6	6,2	49,3	227,5	784,0	2 272,9
1989	196,8	1,0	10,9	43,2	220,4	772,4	2 125,1
Annen ischemisk hjertesykdom nr. 413, 414.8							
Menn							
1971-1975	51,6	0,1	3,9	13,8	64,4	317,4	1 409,4
1976-1980	37,8	0,1	4,0	17,0	53,2	200,7	902,0
1981-1985	31,8	0,0	2,5	14,7	47,0	150,7	702,0
1987	18,7	0,1	0,4	8,8	34,4	98,9	334,8
1988	16,4	0,1	2,2	6,3	29,9	97,0	262,3
1989	17,1	0,1	1,8	7,3	27,8	83,7	326,3
Kvinner							
1971-1975	55,5	-	0,6	3,3	24,8	212,5	1 288,1
1976-1980	41,1	0,0	0,4	3,1	18,6	123,6	850,7
1981-1985	32,6	-	0,4	2,6	14,4	77,7	592,5
1987	14,2	-	-	2,6	7,1	41,6	209,2
1988	15,7	-	-	1,6	6,7	39,4	243,0
1989	16,3	-	0,4	2,1	7,8	44,6	239,1

¹ Tall for 1971-1985 er gruppert i samsvar med den internasjonale klassifikasjon, 8. revisjon, fra 1986 den internasjonale klassifikasjon, 9. revisjon. ² Årsgjennomsnitt for femårsperioden.

¹ Figures for 1971-1985 in accordance with ICD, 8th revision, from 1986 ICD, 9th revision. ² Annual average for the five-year period.

Tabell 63 (forts.). Dødeligheten av hjerte- og karsykdommer blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper.¹ Døde pr. 100 000 innbyggere *Sex and age-specific death rates from cardiovascular diseases.*¹ Deaths per 100 000 population

Dødsårsak ¹ . År ²	Alle aldere	Alder					
		-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-
Hjertesykdom med hypertoni nr. 402, 404							
Menn							
1971-1975	7,7	0,1	0,7	4,2	19,9	59,4	103,5
1976-1980	6,6	-	1,1	3,8	14,0	47,8	95,5
1981-1985	5,9	0,0	0,4	3,6	11,1	34,3	96,8
1987	4,3	0,1	0,8	1,6	9,3	24,2	62,2
1988	5,0	-	-	2,1	8,5	32,1	78,9
1989	3,5	-	-	1,6	6,1	21,5	56,0
Kvinner							
1971-1975	11,2	0,0	0,8	2,5	13,1	65,0	163,4
1976-1980	9,7	-	0,2	1,8	10,4	47,3	137,4
1981-1985	8,6	-	0,6	0,9	6,0	32,2	124,9
1987	6,1	-	-	1,6	3,1	19,4	87,2
1988	5,7	-	-	0,5	1,8	14,8	90,0
1989	4,5	-	-	0,5	2,3	13,6	63,4
Karlesjoner i sentralnervesystemet nr. 430-438							
Menn							
1971-1975	136,8	2,0	17,6	47,2	217,8	948,7	3 003,5
1976-1980	120,3	1,9	15,9	43,5	166,1	778,3	2 503,3
1981-1985	113,9	1,5	10,7	40,7	144,5	668,6	2 278,9
1987	114,4	1,6	12,4	42,1	165,7	600,0	2 213,4
1988	108,7	1,6	10,3	28,8	131,7	617,6	2 106,6
1989	107,9	1,5	8,5	33,6	137,5	605,4	2 046,8
Kvinner							
1971-1975	165,7	1,8	12,4	38,9	156,5	814,6	2 888,8
1976-1980	150,7	1,5	11,4	30,6	121,0	622,9	2 451,2
1981-1985	147,3	1,3	8,6	27,9	96,0	520,1	2 179,4
1987	145,0	1,2	9,3	20,1	88,9	444,2	2 041,5
1988	150,0	1,5	7,4	23,4	93,5	456,0	2 067,9
1989	151,9	1,1	6,4	23,9	93,5	451,5	2 082,2
Sykdommer i arteriene nr. 440-448							
Menn							
1971-1975	19,2	0,2	2,2	8,8	36,6	109,6	450,4
1976-1980	23,3	0,4	2,9	12,0	45,4	147,0	415,3
1981-1985	27,2	0,3	1,3	12,0	50,3	172,4	436,8
1987	28,4	0,3	3,1	13,0	52,1	174,3	429,1
1988	26,8	0,2	3,0	10,5	52,4	171,5	376,7
1989	29,7	0,3	2,5	12,6	52,1	189,7	438,3
Kvinner							
1971-1975	18,0	0,2	0,8	2,6	12,0	70,3	386,7
1976-1980	19,6	0,2	0,5	2,9	15,6	66,6	358,3
1981-1985	21,4	0,1	0,2	2,8	15,3	68,4	334,0
1987	19,5	0,1	0,4	2,1	13,7	54,4	284,0
1988	21,8	0,1	1,6	2,1	17,1	58,6	310,0
1989	21,1	-	0,4	4,7	16,0	68,0	274,2

¹ Se note 1, foregående side. ² Se note 2, foregående side.

¹ See note 1, on the previous page. ² See note 2, on the previous page.

Tabell 64. Dødsfall av ondartede svulster, etter alder, kjønn og diagnose. 1989 Deaths from malignant neoplasms, by age, sex and diagnosis. 1989

Inter- nasjonal detaljert liste, ICD-9	Kjønn og dødsårsak Sex and cause of death	I alt Total	Alder Age									
			-14	15- 24	25- 34	35- 44	45- 54	55- 64	65- 74	75- 84	85-	
MENN MALES												
140-208	Ondartede svulster i alt	5317	15	24	30	101	273	789	1772	1762	551	
140-149	Munnhule og svelg	92	-	-	-	3	5	29	28	18	9	
150-154	Spiserøret, magesekken og tarmene	1270	-	2	4	16	68	175	429	438	138	
155-159	Fordøyelsesorganene ellers	380	1	-	1	11	18	51	133	130	35	
162	Luftrør, bronkier og lunger	1008	1	-	1	11	67	201	428	259	40	
160,161, 163	Åndedrettsorganene ellers	100	-	-	1	-	5	24	32	31	7	
174,175	Brystkjertelen	4	-	-	-	-	-	1	2	-	1	
185	Prostata	925	-	-	-	-	7	66	259	425	168	
183,184, 186,187	Kjønnsorganene ellers	20	1	2	1	4	1	3	2	5	1	
188,189	Nyrer og urinveier	425	-	-	-	3	16	47	148	160	51	
164,170- 173,190- 194	Annet spesifikt primærsete	303	10	9	10	30	38	66	80	44	16	
195-199	Ubestemt angitt eller ukjent primærsete	318	-	1	3	5	17	64	97	91	40	
204-208	Leukemi	144	2	4	5	3	6	17	38	55	14	
200-203	Andre svulster i lymfatisk og bloddannende vev	328	-	6	4	15	25	45	96	106	31	
KVINNER FEMALES												
140-208	Ondartede svulster i alt	4484	6	10	45	147	295	687	1193	1357	744	
140-149	Munnhule og svelg	59	-	-	-	1	6	5	14	16	17	
150-154	Spiserøret, magesekken og tarmene	1011	-	-	2	15	51	117	237	352	237	
155-159	Fordøyelsesorganene ellers	360	-	-	-	2	19	49	95	132	63	
162	Luftrør, bronkier og lunger	394	-	-	2	13	21	92	144	95	27	
160,161, 163	Åndedrettsorganene ellers	16	-	-	-	1	-	2	5	3	5	
174,175	Brystkjertelen	747	-	-	11	35	77	141	186	194	103	
179-182	Livmoren	256	-	-	13	13	27	41	75	58	29	
183,184, 186,187	Kjønnsorganene ellers	367	-	-	3	14	39	72	103	96	40	
188,189	Nyrer og urinveier	235	-	-	-	3	6	36	66	77	47	
164,170- 173,190- 194	Annet spesifikt primærsete	254	2	6	9	23	16	41	67	61	29	
195-199	Ubestemt angitt eller ukjent primærsete	357	1	-	-	7	11	44	98	118	78	
204-208	Leukemi	144	3	2	1	7	5	15	31	41	39	
200-203	Andre svulster i lymfatisk og bloddannende vev	284	-	2	4	13	17	32	72	114	30	

Tabell 65. Dødeligheten av ondartede svulster, etter alder, kjønn og diagnose. Pr. 100 000 innbyggere. 1989
Deaths from malignant neoplasms, by age, sex and diagnosis. Per 100 000 population. 1989

Inter- nasjonal liste, ICD-9	Kjønn og dødsårsak Sex and cause of death	Alle All	Alder Age								
			-14	15- 24	25- 34	35- 44	45- 54	55- 64	65- 74	75- 84	85-
MENN MALES											
140-208	Ondartede svulster i alt	254,3	3,7	7,1	9,2	31,6	126,7	410,1	994,9	1981,4	2795,0
140-149	Munnhule og svelg	4,4	-	-	-	0,9	2,3	15,1	15,7	20,2	45,7
150-154	Spiserøret, magesekken og tarmene	60,8	-	0,6	1,2	5,0	31,6	91,0	240,9	492,5	700,0
155-159	Fordøyelsesorganene ellers	18,2	0,2	-	0,3	3,4	8,4	26,5	74,7	146,2	177,5
162	Lufttrør, bronkier og lunger	48,2	0,2	-	0,3	3,4	31,1	104,5	240,3	291,2	202,9
160,161, 163	Åndedrettsorganene ellers	4,8	-	-	0,3	-	2,3	12,5	18,0	34,9	35,5
174,175	Brystkjertelen	0,2	-	-	-	-	-	0,5	1,1	-	5,1
185	Prostata	44,2	-	-	-	-	3,3	34,3	145,4	477,9	852,2
183,184, 186,187	Kjønnsorganene ellers	1,0	0,2	0,6	0,3	1,3	0,5	1,6	1,1	5,6	5,1
188,189	Nyrer og urinveier	20,3	-	-	-	0,9	7,4	24,4	83,1	179,9	258,7
164,170- 173,190- 194	Annet spesifikt primærsete	14,5	2,4	2,7	3,1	9,4	17,6	34,3	44,9	49,5	81,2
195-199	Ubestemt angitt eller ukjent primærsete	15,2	-	0,3	0,9	1,6	7,9	33,3	54,5	102,3	202,9
204-208	Leukemi	6,9	0,5	1,2	1,5	0,9	2,8	8,8	21,3	61,9	71,0
200-203	Andre svulster i lymfatisk og bloddannende vev	15,7	-	1,8	1,2	4,7	11,6	23,4	53,9	119,2	157,3
KVINNER FEMALES											
140-208	Ondartede svulster i alt	209,9	1,5	3,1	14,5	48,9	140,0	342,9	552,8	963,2	1663,1
140-149	Munnhule og svelg	2,8	-	-	-	0,3	2,9	2,5	6,5	11,4	38,0
150-154	Spiserøret, magesekken og tarmene	47,3	-	-	0,7	5,0	24,2	58,4	109,8	249,8	529,8
155-159	Fordøyelsesorganene ellers	16,9	-	-	-	0,7	9,0	24,5	44,0	93,7	140,8
162	Lufttrør, bronkier og lunger	18,4	-	-	0,7	4,3	10,0	45,9	66,7	67,4	60,4
160,161, 163	Åndedrettsorganene ellers	0,8	-	-	-	0,3	-	1,0	2,3	2,1	11,2
174,175	Brystkjertelen	35,0	-	-	3,6	11,7	36,5	70,4	86,2	137,7	230,2
179-182	Livmoren	12,0	-	-	4,2	4,3	12,8	20,5	34,8	41,2	64,8
183,184, 186,187	Kjønnsorganene ellers	17,2	-	-	1,0	4,7	18,5	35,9	47,7	68,1	89,4
188,189	Nyrer og urinveier	11,0	-	-	-	1,0	2,9	18,0	30,6	54,7	105,1
164,170- 173,190- 194	Annet spesifikt primærsete	11,9	0,5	1,9	2,9	7,7	7,6	20,5	31,1	43,3	64,8
195-199	Ubestemt angitt eller ukjent primærsete	16,7	0,3	-	-	2,3	5,2	22,0	45,4	83,8	174,4
204-208	Leukemi	6,7	0,8	0,6	0,3	2,3	2,4	7,5	14,4	29,1	87,2
200-203	Andre svulster i lymfatisk og bloddannende vev	13,3	-	0,6	1,3	4,3	8,1	16,0	33,4	80,9	67,1

Tabell 66. Dødeligheten av ondartede svulster blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Døde pr. 100 000 innbyggere *Sex and age-specific death rates from malignant neoplasms. Deaths per 100 000 population*

Dødsårsak ¹ . År ² Cause of death ¹ . Year ²	Alle aldere All ages	Alder Age						
		-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-
Ondartede svulster i alt nr. 140-209								
Menn Males								
1971-1975	204,4	9,5	23,6	72,0	226,0	588,1	1 240,0	2 053,9
1976-1980	226,4	8,0	23,2	66,9	232,4	616,2	1 355,8	2 305,5
1981-1985	246,5	6,8	20,5	66,0	239,0	652,5	1 413,8	2 460,1
1987	251,7	7,1	16,9	67,2	242,9	649,1	1 417,3	2 510,2
1988	262,4	4,7	22,2	64,9	261,3	713,5	1 437,2	2 599,7
1989	254,3	5,8	15,6	66,1	235,1	680,8	1 407,3	2 575,8
Kvinner Females								
1971-1975	172,4	6,3	30,8	97,8	214,3	398,6	731,9	1 186,3
1976-1980	188,9	5,7	26,5	85,8	227,3	418,5	757,8	1 296,2
1981-1985	201,2	5,1	27,4	87,9	220,7	426,0	758,8	1 330,9
1987	209,1	4,9	21,9	80,0	234,0	425,9	798,0	1 295,0
1988	212,0	3,7	18,2	99,9	247,7	430,3	783,4	1 299,0
1989	209,9	3,3	23,4	87,6	231,5	428,9	746,8	1 358,2
Fordøyelsesorganene og bukhinnen nr. 150-159								
Menn								
1971-1975	73,8	0,4	4,6	24,7	78,4	218,8	468,2	777,4
1976-1980	75,0	0,3	5,0	19,8	73,9	208,0	466,8	794,9
1981-1985	79,0	0,5	3,4	17,4	72,0	211,8	474,9	809,1
1987	76,8	0,5	4,4	17,8	70,2	189,8	458,1	796,0
1988	82,5	0,4	3,8	17,7	89,6	225,5	472,1	789,0
1989	79,0	0,4	5,1	17,4	70,8	201,2	470,6	797,4
Kvinner								
1971-1975	57,9	0,6	4,3	17,9	49,5	124,6	294,0	512,7
1976-1980	63,2	0,2	3,9	15,4	54,0	126,3	286,8	554,7
1981-1985	67,4	0,3	3,6	16,3	51,6	127,5	278,2	559,8
1987	70,9	-	2,3	15,8	50,0	126,9	293,4	555,7
1988	67,6	-	0,7	13,6	48,8	134,0	268,8	519,0
1989	64,2	0,1	1,3	18,0	49,5	109,5	241,0	527,0
Åndedretsorganene nr. 160-163								
Menn								
1971-1975	33,2	0,1	1,9	13,0	54,2	131,2	187,8	116,2
1976-1980	40,9	0,1	1,5	13,6	63,8	149,4	241,4	159,7
1981-1985	50,0	0,2	2,2	13,8	71,6	178,6	281,0	239,7
1987	53,8	0,1	2,2	15,8	73,9	178,0	316,2	282,7
1988	54,9	-	2,8	12,9	78,6	204,1	305,8	256,4
1989	53,0	0,3	0,6	13,2	69,3	189,1	306,1	283,9

¹ Se note 1, tabell 63. ² Årsgjennomsnitt for femårsperioden.¹ See note 1, table 63. ² Annual average for the five-year period.

Tabell 66 (forts.). Dødeligheten av ondartede svulster blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Døde pr. 100 000 innbyggere *Sex and age-specific death rates from malignant neoplasms. Deaths per 100 000 population*

Dødsårsak ¹ . År ²	Alle aldere	Alder						
		-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-
Åndedretsorganene nr. 160-163 (forts.)								
Kvinner								
1971-1975	7,9	0,0	1,0	5,1	12,2	22,0	33,2	35,0
1976-1980	9,7	0,0	1,1	4,8	17,0	26,2	37,0	40,3
1981-1985	13,5	0,0	1,1	7,7	21,5	38,0	51,2	48,1
1987	16,0	0,1	1,3	5,3	27,3	49,5	60,4	48,2
1988	18,4	-	1,3	10,5	36,8	49,5	70,6	49,0
1989	19,2	0,1	1,3	5,6	27,6	62,9	66,9	74,2
Luftrør, bronkier og lunger nr. 162								
Menn								
1971-1975	30,0	-	1,4	11,7	50,4	119,9	169,3	102,4
1976-1980	37,5	-	1,2	12,7	58,9	138,0	222,2	141,8
1981-1985	46,0	0,0	1,9	12,8	67,5	165,9	260,7	205,7
1987	50,0	-	1,9	13,9	71,3	167,2	293,6	254,6
1988	50,4	-	2,5	11,4	70,2	189,1	283,4	230,8
1989	48,2	0,2	0,6	12,8	63,5	173,9	277,9	247,2
Kvinner								
1987	15,5	0,1	1,3	4,9	26,3	48,7	59,9	42,0
1988	17,3	-	1,3	9,7	35,8	48,6	66,2	40,0
1989	18,4	0,1	1,3	5,2	27,1	61,1	64,7	68,3
Brystkjertelen nr. 174								
Kvinner								
1971-1975	28,5	0,2	5,8	23,9	53,7	72,6	92,7	147,0
1976-1980	31,4	0,1	6,4	21,6	53,7	78,4	109,0	154,9
1981-1985	31,8	0,1	5,8	22,3	48,3	74,5	106,2	165,8
1987	33,6	0,1	4,7	24,6	53,6	75,2	109,3	168,2
1988	36,2	-	5,3	29,8	56,6	65,6	128,1	187,0
1989	35,0	0,2	5,3	22,5	55,7	75,3	107,2	195,1
Urin- og kjønnsorganene nr. 179-189								
Menn								
1971-1975	46,6	1,6	4,2	5,8	24,6	100,0	335,0	758,1
1976-1980	55,3	1,2	2,9	6,2	28,5	112,1	378,7	858,5
1981-1985	59,8	0,3	1,7	5,2	28,5	114,2	380,1	920,2
1987	62,1	0,1	0,3	8,5	23,9	122,0	381,9	924,3
1988	65,7	0,2	0,9	4,4	22,5	118,7	390,1	1 077,0
1989	65,5	0,4	0,6	5,0	26,2	131,4	383,1	1 009,8

¹ Se note 1, tabell 63. ² Årsgjennomsnitt for femårsperioden.

¹ See note 1, table 63. ² Annual average for the five-year period.

Tabell 66 (forts.). Dødeligheten av ondartede svulster blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Døde pr. 100 000 innbyggere *Sex and age-specific death rates from malignant neoplasms. Deaths per 100 000 population*

Dødsårsak ¹ . År ²	Alle aldre	Alder						
		-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-
Urin- og kjønnsorganene nr. 179-189 (forts.)								
Kvinner								
1971-1975	36,0	0,7	8,2	28,0	55,2	91,7	139,0	178,5
1976-1980	37,7	0,8	5,2	23,1	58,5	94,2	137,4	198,0
1981-1985	39,3	0,7	6,7	20,6	53,7	92,4	142,4	210,2
1987	40,6	0,7	7,3	19,4	53,1	87,6	155,3	208,1
1988	39,6	0,7	5,0	22,5	49,8	90,4	141,8	208,0
1989	40,2	0,5	8,3	17,6	55,1	92,2	134,4	221,5
Lymfatisk og bloddannende vev nr. 200-208								
Menn								
1971-1975	19,1	4,0	4,6	10,3	21,3	47,3	106,4	141,1
1976-1980	21,3	3,1	4,1	8,7	20,5	54,6	114,1	201,6
1981-1985	22,7	2,6	4,0	8,8	20,0	55,0	124,3	210,0
1987	23,4	2,6	5,0	10,0	25,0	52,1	105,7	250,6
1988	24,3	2,2	5,3	8,8	24,1	63,9	120,8	215,0
1989	22,6	1,8	3,8	10,3	21,5	50,0	117,1	225,9
Kvinner								
1971-1975	15,1	2,4	3,8	7,8	14,2	33,4	65,7	92,7
1976-1980	16,6	2,1	3,3	5,9	14,3	34,0	70,1	114,6
1981-1985	18,1	1,9	3,4	5,7	15,1	34,1	74,0	117,7
1987	17,5	2,3	1,3	1,6	13,9	30,1	71,5	121,0
1988	20,1	0,9	2,3	9,3	17,1	39,6	76,6	127,0
1989	20,0	0,9	3,3	9,4	16,1	31,5	81,6	131,7

¹ Se note 1, tabell 63. ² Årsgjennomsnitt for femårsperioden.

¹ See note 1, table 63. ² Annual average for the five-year period.

Tabell 67. Dødsfall ved ulykker og skader, etter alder og ulykkens ytre årsak. 1989 Deaths from accidents, by age and external cause. 1989

Internasjonal detaljert liste, ICD-9 International detailed list, ICD-9	Dødsårsak Cause of death	I alt Total	Alder Age							
			-14	15-	25-	35-	45-	55-	65-	75-
				24	34	44	54	64	74	
E800-949,	ULYKKER OG SKADER									
E980-999	I ALT TOTAL	2088	75	194	127	171	147	176	231	967
E800-807	Transport med jernbane ...	7	-	-	-	1	-	2	4	-
E810-825	Transport med motorkjøretøy	411	31	134	39	38	38	33	47	51
E826-829	Annen landtransport	13	2	1	1	1	-	1	3	4
E840-845	Luftfart	64	-	5	13	16	17	12	1	-
E831,833- 838.1-9	Sjøtransport, unntatt drukning	11	-	2	2	1	2	2	1	1
E830.1-9	Drukning under fiske									
E832.1-9	og sjøtransport	15	-	2	1	4	4	2	2	-
E830.0										
E832.0	Drukning fra liten båt ...	74	4	9	12	14	10	11	9	5
E910	Drukning, ellers	89	11	16	10	8	8	12	16	8
E846-848	Ulykker med andre transportmidler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E850-869	Forgiftning	108	-	5	19	35	16	20	9	4
E870-879	Uhell eller unormal reak- sjon ved kirurgisk eller medisinsk behandling	1	1	-	-	-	-	-	-	-
E880-888	Fall	1014	4	3	9	16	20	39	107	816
E890-899	Bram, forbremming	65	9	3	4	7	3	11	7	21
E902	Dykking	1	-	-	1	-	-	-	-	-
E901,904	Forfrysning, sult eller utmattelse	18	-	2	-	3	2	3	3	5
E905-906	Skader forårsaket av dyr .	2	-	-	-	1	1	-	-	-
E907	Lynnedslag	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E908-909	Skred og andre naturkatastrofer	9	2	2	1	1	1	1	-	1
E911-913	Kvelning	47	4	2	3	-	5	5	7	21
E916-917	Slag, støt av gjenstand eller person	11	1	2	1	2	-	4	-	1
E919	Maskiner	7	2	-	-	1	2	1	1	-
E920	Skjærende eller stikkende gjenstander	3	1	-	1	-	-	1	-	-
E921	Eksplisjon av trykkjele ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E922-923	Skytevåpen og eksplosive stoffer	2	-	-	-	-	-	2	-	-
E924	Forbrenning ved skålding, varme eller etsing	6	-	-	1	-	1	-	1	3
E925	Elektrisitet	3	-	-	1	1	1	-	-	-
E930-949	Bivirkninger av legemidler	2	1	-	-	-	-	-	1	-
Res.										
E800-949	Andre ulykker	71	2	4	4	11	8	9	7	26
E980-989	Skader der det er uklart om de skyldes ulykke eller påført med hensikt	34	-	2	4	10	8	5	5	-

Tabell 68. Dødsfall og dødelighet ved ulykker, selvmord og drap *Deaths and death rates from accidents, suicide and homicide*

År ¹ Year ¹	Voldsomme dødsfall i alt <i>Violent deaths, total</i>			Ulykker <i>Accidents</i>			Selvmord <i>Suicide</i>			Drap <i>Homicide</i>		
	I alt <i>Total</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	I alt	M	K	I alt	M	K	I alt	M	K
<i>Antall Number</i>												
1966-1970	2 226	1 480	746	1 909	1 244	665	295	221	74	22	15	7
1971-1975	2 414	1 616	798	2 022	1 328	695	365	271	94	27	17	10
1976-1980	2 461	1 591	871	1 952	1 223	730	473	345	128	36	23	13
1981-1985	2 570	1 625	945	1 947	1 171	776	577	424	153	46	30	16
1986	2 700	1 684	1 016	2 056	1 220	836	579	419	160	65	45	20
1987	2 692	1 726	966	1 983	1 209	774	649	486	163	60	31	29
1988	2 741	1 689	1 052	1 984	1 140	844	708	510	198	49	39	10
1989	2 803	1 760	1 043	2 088	1 247	841	660	481	179	55	32	23
<i>Pr. million innbyggere Per million population</i>												
1966-1970	574	767	383	492	645	341	76	116	39	5	8	4
1971-1975	610	822	401	511	675	349	92	138	47	7	9	5
1976-1980	607	790	426	481	607	357	117	172	63	9	11	6
1981-1985	623	796	453	472	573	372	140	208	73	11	15	8
1986	648	818	482	493	592	396	139	203	76	16	22	9
1987	643	834	456	474	584	366	155	235	77	14	15	14
1988	651	811	495	471	548	397	168	245	93	12	19	5
1989	663	842	488	494	596	394	156	230	84	13	15	11

¹ Årsgjennomsnitt for femårsperioden.¹ Annual average for the five-year period.Tabell 69. Dødsfall ved ulykker og skader, etter ulykkens ytre årsak *Deaths from accidents by external cause*

Dødsårsak <i>Cause of death</i>	Menn <i>Males</i>				Kvinner <i>Females</i>			
	Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>				Årlig gjennomsnitt			
	1971- 1975	1976- 1980	1981- 1985	1989	1971- 1975	1976- 1980	1981- 1985	1989
Ulykker og skader i alt <i>Accidents and injuries, total</i>	1 328	1 223	1 171	1 247	694	730	776	841
Transport med jernbane <i>Railway</i>	11	8	7	3	4	4	3	4
Transport med motorkjøretøy <i>Motor vehicle</i>	398	332	306	300	147	123	118	111
Annen landtransport <i>Other land transport</i>	7	5	7	8	3	5	5	5
Luftfart <i>Aviation</i>	21	16	14	47	11	1	1	17
Sjøtransport, unntatt drukning <i>Water transport, excl. drowning</i>	34	39	15	11	1	1	1	1
Drukning, fiske og sjøtransport <i>Drowning in fishing and water transport</i>	73	50	34	15	2	-	1	-
Drukning fra liten båt <i>Drowning from small boat</i>	85	67	67	67	3	3	2	7
Drukning, ellers <i>Drowning, other</i>	141	99	77	76	20	15	15	13
Forgiftning <i>Poisoning</i>	66	75	78	82	11	15	26	26
Fall <i>Falls</i>	284	311	366	449	438	489	527	565
Slag eller støt av fallende gjenstand <i>Blow from falling object</i>	36	31	24	11	3	1	1	-
Brann, forbrenning <i>Fire, burns</i>	38	50	42	40	16	22	21	25
Kvelning <i>Suffocation</i>	23	27	28	25	12	15	16	22
Skytevåpen og eksplosive stoffer <i>Firearms, explosives</i>	18	9	5	2	1	-	1	-
Maskiner <i>Machinery</i>	12	9	3	7	-	1	-	-
Elektrisitet <i>Electric current</i>	9	5	6	2	1	1	0	1
Skred <i>Avalanches</i>	5	4	4	5	-	3	1	4
Andre ulykker <i>Other accidents</i>	58	65	66	73	17	23	27	30
Skader hvor det er uklart om de skyldes ulykke eller er påført med hensikt <i>Injuries of undetermined circumstances</i>	9	20	16	24	4	8	10	10

Tabell 70. Selvmord og selvmordshyppighet blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper *Sex and age-specific suicide and suicide rates*

Alder. År Age. Years	Menn <i>Males</i>				Kvinner <i>Females</i>			
	1971- 1975	1976- 1980	1981- 1985	1989	1971- 1975	1976- 1980	1981- 1985	1989
	Antall ¹ <i>Number¹</i>							
I alt <i>Total</i>	271	345	424	481	94	128	153	179
-14	2	1	4	1	-	-	-	2
15-19	10	20	25	29	3	4	6	11
20-29	43	65	84	101	17	24	20	26
30-39	34	52	74	76	11	17	27	37
40-49	53	50	61	100	16	21	25	21
50-59	60	70	76	58	21	31	31	25
60-69	41	50	59	58	18	21	27	27
70-79	21	27	31	41	7	9	14	24
80-	7	10	10	17	1	1	3	6
	Pr. 100 000 innbyggere <i>Per 100 000 population</i>							
Alle <i>All</i>	13,8	17,2	20,7	23,0	4,7	6,3	7,3	8,4
-14	0,3	0,2	0,9	0,2	-	-	-	0,5
15-19	6,6	12,4	15,0	17,5	1,7	2,5	3,5	7,0
20-29	13,6	20,6	26,5	29,8	5,7	8,0	6,5	8,1
30-39	15,7	19,2	23,5	23,8	5,4	6,8	9,2	12,2
40-49	24,0	24,8	28,6	35,5	7,4	10,4	12,0	7,9
50-59	24,9	30,0	36,2	30,4	8,5	13,0	14,5	13,0
60-69	22,0	25,2	28,8	29,3	8,6	9,7	12,0	12,3
70-79	19,4	22,9	24,6	30,4	4,9	5,7	8,1	13,1
80-	19,4	25,1	20,7	32,8	1,7	1,1	3,7	5,9

¹ Årsgjennomsnitt for femårsperioden.¹ Annual average for the five-year period.Tabell 71. Selvmord etter døds måte *Suicide by method*

Døds måte <i>Method</i>	Personer 1989 <i>Persons</i>		Antall ¹ <i>Number¹</i>							
	Antall <i>Number</i>	Pst. <i>P.c.</i>	Menn <i>Males</i>				Kvinner <i>Females</i>			
			1971- 1975	1976- 1980	1981- 1985	1989	1971- 1975	1976- 1980	1981- 1985	1989
I alt <i>Total</i>	660	100	272	345	424	481	95	128	153	179
Gift <i>Poison</i>	178	27	62	81	90	97	41	56	64	81
Henging og kvelning <i>Hanging</i> . . .	169	26	85	98	123	130	18	28	36	39
Drukning <i>Drowning</i>	53	8	23	21	28	24	23	22	32	29
Skyting <i>Firearms</i>	194	29	77	116	147	185	2	4	5	9
Skjærende eller stikkende redskaper <i>Cutting or piercing instruments</i> . . .	13	2	9	9	11	9	3	3	3	4
Sprang fra høyt sted <i>Jumping from high place</i>	32	5	11	11	17	21	6	9	9	11
Annen eller uoppgitt <i>Other or unknown</i>	21	3	5	9	8	15	2	6	4	6

¹ Årsgjennomsnitt for femårsperioden.¹ Annual average for the five-year period.

Tabell 72. Folkemengde etter kjønn og alder. 1989 *Population by sex and age. 1989*

	Folkemengde pr. 31.12. <i>Population per 31 Dec.</i>	Middelfolkemengde <i>Mean population</i>		
		I alt <i>Total</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>
I alt <i>Total</i>	4 233 116	4 226 901	2 090 681	2 136 220
0 - 4	275 453	27 121	138 912	132 299
5 - 9	257 499	257 982	132 354	125 628
10 - 14	267 960	271 878	138 972	132 906
15 - 19	319 057	323 346	165 359	157 987
20 - 24	338 529	338 288	173 867	164 421
25 - 29	321 250	319 877	164 509	155 368
30 - 34	317 789	317 202	162 515	154 687
35 - 39	305 727	305 625	157 446	148 179
40 - 44	315 411	314 431	162 192	152 239
45 - 49	241 709	234 171	119 368	114 803
50 - 54	194 327	191 981	96 036	95 945
55 - 59	188 633	190 827	94 564	96 263
60 - 64	198 883	201 915	97 845	104 070
65 - 69	215 527	215 111	100 014	115 097
70 - 74	178 574	178 796	78 089	100 707
75 - 79	140 509	139 992	56 854	83 139
80 - 84	91 014	89 827	32 076	57 751
85 - 89	46 363	45 774	14 371	31 403
90 -	18 902	18 676	5 343	13 333
0 - 6	377 169	365 972	187 549	178 423
7 - 15	484 340	499 897	255 738	244 160
16 - 66	2 766 034	2 749 755	1 395 936	1 353 818
67 -	605 573	593 864	242 896	350 968

Tidligere utkommet på emneområdet
Previously issued on the subject

Sundhetstilstanden og medicinalforholdene i Norge, se C.4			Helsestatistikk Health Statistics		
		1854-1881	XII	135	1962
III		1882-1897	XII	180	1963
IV		1898-1903	XII	196	1964
V		1904-1911	XII	219	1965
VI		1912-1915	XII	234	1966
			XII	250	1967
			A	327	1968
Sundhetstilstanden og medicinalforholdene			A	411	1969
			A	493	1970
VI		1916	A	554	1971
VII	3	1917	A	633	1972
VII	58	1918	A	707	1973
VII	108	1919	A	799	1974
VII	138	1920	A	874	1975
VII	152	1921	A	953	1976
VII	188	1922	B	21	1977
VIII	13	1923	B	111	1978
VIII	29	1924	B	193	1979
VIII	59	1925	B	277	1980
VIII	81	1926	B	379	1981
VIII	116	1927	B	465	1982
VIII	142	1928	B	532	1983
VIII	174	1929	B	608	1984
IX	2	1930	B	681	1985
IX	20	1931	B	767	1986
IX	49	1932	B	832	1987
IX	78	1933	B	918	1988
IX	101	1934			
IX	125	1935	Dødsårsaker Causes of Death		
IX	153	1936	A	150	1964
Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1937			A	183	1965
			A	226	1966
			A	257	1967
IX	178	1937	A	309	1968
IX	194	1938	A	401	1969
X	21	1939	A	467	1970
X	55	1940	A	532	1971
X	97	1941	A	609	1972
X	160	1942-1944	A	682	1973
X	179	1945	A	758	1974
X	191	1946	A	841	1975
XI	20	1947	A	926	1976
XI	35	1948	B	4	1977
XI	88	1949	B	92	1978
XI	114	1950	B	168	1979
XI	156	1951	B	244	1980
XI	196	1952	B	340	1981
XI	229	1953	B	434	1982
XI	257	1954	B	509	1983
XI	306	1955	B	579	1984
XI	332	1956	B	660	1985
XII	15	1957	B	731	1986
XII	25	1958	B	813	1987
XII	58	1959	B	887	1988
XII	91	1960	B	955	1989
XII	122	1961			

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk sentralbyrå etter 1. januar 1990.
Emneinndelt oversikt
Publications issued by the Central Bureau of Statistics since 1 January 1990.
Survey arranged by subject matter

0. Generelle emner <i>General subject matters</i> Statistisk årbok 1990 <i>Statistical Yearbook of Norway</i>. 1990-491s. (NOS B; 921) 80 kr ISBN 82-537-2946-4 1. Naturressurser og naturmiljø <i>Natural resources and environment</i> 10. Ressurs- og miljøregnskap <i>Resource and environment accounts</i> Naturressurser og miljø 1989 Energi, fisk, skog, jordbruk, luft, ressursregnskap og analyser. 1990-136s. (RAPP; 90/1) 75 kr ISBN 82-537-2918-9 Natural Resources and the Environment 1989 Energy, Fish, Forests, Agriculture, Air Resource Accounts and Analyses. 1990-144s. (RAPP; 90/1A) 75 kr ISBN 82-537-2931-6 Naturressurser og miljø 1990 Energi, luft, fisk, skog, jordbruk, holdninger til miljøproblemer, OECDs miljøtilstandsrapport. Ressursregnskap og analyser. 1991-160s. (RAPP; 91/1) 90 kr ISBN 82-537-3024-1 12. Energi <i>Energy</i> Energisubstitusjon i treforedlingssektoren/ Torstein Bye og Tor Arnt Johansen. 1990-40s. (RAPP; 89/22) 60 kr ISBN 82-537-2873-5 19. Andre ressurs- og miljøemner <i>Other subject matters related to resources and environment</i> SIMJAR 2 Simuleringsmodell for nitrogenavrenning i jordbruket Dokumentasjon/ Henning Høie, Bård Lian og Jon Åge Vestøl. 1990-105s. (RAPP; 90/19) 75 kr ISBN 82-537-2992-8 Utbyggingsregnskap Dokumentasjon av metode og resultater fra prøveregnskap 1986 og 1987/Øystein Engebretsen. 1989-58s. (RAPP; 89/6) 70 kr ISBN 82-537-2724-0	2. Sosiodemografiske emner <i>Sociodemographic subject matters</i> 20. Generelle sosiodemografiske emner <i>General sociodemographic subject matters</i> Kvinner og menn i Norge. 1990-60s. (RAPP; 90/21) 70 kr ISBN 82-537-2999-5 21. Befolkning <i>Population</i> Befolkningsstatistikk 1989 Hefte III Oversikt <i>Population Statistics Volume III Survey</i>. 1990-138s. (NOS B; 875) 55 kr ISBN 82-537-2855-7 Befolkningsstatistikk 1990 Hefte I Endringstal for kommunar 1988-1990 <i>Population Statistics 1990 Volume I Population Changes in Municipalities</i>. 1990-57s. (NOS B; 904) 45 kr ISBN 82-537-2920-0 Befolkningsstatistikk 1990 Hefte II Folke- mengd 1. januar <i>Population Statistics Volume II Population 1 January</i>. 1990-148s. (NOS B; 930) 55 kr ISBN 82-537-2965-0 Befolkningsstatistikk 1990 Hefte III Oversikt <i>Population Statistics Volume III Survey</i>. 1990-136s. (NOS B; 950) 70 kr ISBN 82-537-3003-9 Befolkningsstatistikk 1991 Hefte I Endringstal for kommunar 1989-1991 <i>Population Statistics 1991 Volume I Population Changes in Municipalities</i>. 1991-55s. (NOS B; 963) 60 kr ISBN 82-537-3046-2 Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 <i>Family and Occupation Survey</i>. 1991-187s. (NOS B; 959) 80 kr ISBN 82-537-3040-3 Flytting og arbeidsmarked i fylkene 1972-1986/Lasse Sigbjørn Stambøl. 1990-111s. (RAPP; 90/10) 75 kr ISBN 82-537-2935-9

International Migration to Norway, 1988
Report for the Continuous Reporting System
of Migration of OECD (SOPEMI) *Internasjonal
flytting til Norge En rapport til OECDs
Continuous Reporting System of Migration
(SOPEMI)/Lars Østby. 1990-66s. (RAPP;
90/8) 70 kr ISBN 82-537-2928-6*

International Migration to Norway 1989
Report for Sopemi (OECD) *Internasjonal
flytting til Norge. 1990-82s. (RAPP; 90/24)
80 kr ISBN 82-537-3020-9*

Regionale arbeidsmarkeds- og
befolkningsframskrivninger/Tor Skoglund,
Lasse S. Stambøl og Knut Ø. Sørensen.
1990-72s. (RAPP; 90/15) 70 kr
ISBN 82-537-2981-2

Who has a Third Child in Contemporary
Norway? A Register-Based Examination of
Socio-demographic Determinants/Øystein
Kravdal. 1990-100s. (RAPP; 90/6) 75 kr
ISBN 82-537-2919-7

**22. Helseforhold og helsetjeneste *Health
conditions and health services***

Dødsårsaker 1988 Hovedtabeller *Causes of
Death Main Tables. 1990-172s.
(NOS B; 887) 65 kr ISBN 82-537-2878-6*

Dødsårsaker 1989 *Causes of Death.
1990-175s. (NOS B; 955) 80 kr
ISBN 82-537-3012-8*

Helseinstitusjoner 1988 *Health Institutions.
1990-97s. (NOS B; 877) 45 kr
ISBN 82-537-2858-1*

Helseinstitusjoner 1989 *Health Institutions.
1990-98s. (NOS B; 949) 60 kr
ISBN 82-537-3002-0*

Helsetilstanden i Norge Status og
utviklingstrekk. 1990-95s. (RAPP; 90/7)
70 kr ISBN 82-537-2924-3

Helsestatistikk 1988 *Health Statistics.
1990-109s. (NOS B; 918) 55 kr
ISBN 82-537-2940-5*

Klassifikasjon av sykdommer, skader og
dødsårsaker Norsk utgave av *International
Classification of Diseases, Ninth Revision
(ICD-9). Revidert 1990. 1990-310s.
(SNS; 6) 100 kr ISBN 82-537-2966-9*

Kommunehelsetjenesten Årsstatistikk for
1988. 1990-83s. (RAPP; 89/21) 70 kr
ISBN 82-537-2870-0

Kommunehelsetjenesten Årsstatistikk for
1989. 1990-81s. (RAPP; 90/18) 70 kr
ISBN 82-537-2990-1

Utsyn over helsetjenesten Endringer i
ressursbruk og aktivitet/Anders Barstad og
Arne S. Andersen. 1990-113s. (RAPP; 90/5)
75 kr ISBN 82-537-2914-6

**23. Utdanning og skolevesen *Education and
educational institutions***

Utdanningsstatistikk Grunnskolar 1. septem-
ber 1989 *Educational Statistics Primary
and Lower Secondary Schools. 1990-90s.
(NOS B; 909) 45 kr ISBN 82-537-2927-8*

Utdanningsstatistikk Universiteter og høg-
skoler 1. oktober 1988 *Educational Statistics
Universities and Colleges. 1990-150s.
(NOS B; 939) 55 kr ISBN 82-537-2980-4*

Utdanningsstatistikk Videregående skoler 1.
oktober 1988 *Educational Statistics Upper
Secondary Schools. 1990-125s.
(NOS B; 912) 55 kr ISBN 82-537-2933-2*

**25. Sosiale forhold og sosialvesen *Social
conditions and social services***

Barnehager og fritidshjem 1989
*Kindergartens and Leisure Time Centres.
1990-65s. (NOS B; 937) 45 kr
ISBN 82-537-2977-4*

Institusjoner for eldre 1989. Vedlegg om
institusjoner for barn og ungdom og
institusjoner for rusmiddelbrukere/
Espen Søybye. 1990-92 s. (RAPP; 90/22)
70 kr ISBN 82-537-3004-7

Sosialstatistikk 1988 *Social Statistics.
1990-126s. (NOS B; 900) 55 kr
ISBN 82-537-2917-0*

Sosialstatistikk 1989 *Social Statistics.
1991-127s. (NOS B; 956) 70 kr
ISBN 82-537-3022-5*

Trygdestatistikk Uføre 1987 *National
Insurance Disabled. 1990-169s.
(NOS B; 932) 60 kr ISBN 82-537-2968-5*

**26. Rettsforhold og rettsvesen *The law and
legal institutions***

Kriminalstatistikk 1987 *Criminal Statistics
1989-128s. (NOS B; 864) 55 kr
ISBN 82-537-2834-4*

Kriminalstatistikk 1989 *Criminal Statistics*
1990-151s. (NOS B; 943) 55 kr
ISBN 82-537-2994-4

Kriminalstatistikk Forbrytelser etterforsket
Reaksjoner Fengslinger 1988 *Criminal*
Statistics Crimes Investigated Sanctions
Imprisonments. 1990-129s. (NOS B; 886)
55 kr ISBN 82-537-2877-8

Sivilrettsstatistikk 1988 *Civil Judicial*
Statistics. 1990-46s. (NOS B; 881) 35 kr
ISBN 82-537-2866-2

3. Sosioøkonomiske emner *Socioeconomic subject matters*

31. Folketellinger

Folke- og bolig telling 1990 Foreløpige
hovedtall. 1991-28s. (NOS B; 961) 50 kr
ISBN 82-537-3044-6

32. Arbeidskraft *Labour*

Arbeidsmarkedstatistikk 1989 *Labour*
Market Statistics. 1990-188s. (NOS B; 926)
60 kr ISBN 82-537-2951-0

Arbeidstilbudet i MODAG En analyse av
utviklingen i yrkesdeltakingen for ulike
sosiodemografiske grupper/Kjersti-Gro
Lindquist, Liv Sannes og Nils Martin Stølen.
1990-178s. (RAPP; 90/4) 85 kr
ISBN 82-537-2911-1

33. Lønn *Wages and salaries*

Indirekte personalkostnader i enkelte
tjenesteytende næringer 1988 *Indirect*
Labour Cost in Some Service Industries.
1990-43s. (NOS B; 922) 35 kr
ISBN 82-537-2947-2

Lønnsstatistikk 1989 *Wage Statistics*.
1990-106s. (NOS B; 931) 55 kr
ISBN 82-537-2967-7

Lønnsstatistikk for ansatte i bankvirksomhet
1. september 1989 *Wage Statistics for Bank*
Employees. 1990-46s. (NOS B; 888) 35 kr
ISBN 82-537-2881-6

Lønnsstatistikk for ansatte i forretningsmessig
tjenesteyting og i interesseorganisasjoner 1.
september 1989 *Wage Statistics for*
Employees in Business Services and in
Business, Professional and Labour
Associations. 1990-79s. (NOS B; 889) 45 kr
ISBN 82-537-2882-4

Lønnsstatistikk for ansatte i
forsikringsvirksomhet 1. september 1989
Wage Statistics for Employees in Insurance
Activity. 1990-50s. (NOS B; 894) 35 kr
ISBN 82-537-2904-9

Lønnsstatistikk for ansatte i helsevesen og
sosial omsorg 1. oktober 1989 *Wage*
Statistics of Employees in Health Services and
Social Welfare. 1990-115s.
(NOS B; 938) 55 kr ISBN 82-537-2978-2

Lønnsstatistikk for ansatte i hotell- og
restaurantdrift oktober 1989 *Wage Statistics*
for Employees in Hotels and Restaurants.
1990-49s. (NOS B; 911) 45 kr
ISBN 82-537-2930-8

Lønnsstatistikk for ansatte i skoleverket 1.
oktober 1988 *Wage Statistics for Employees*
in Publicly Maintained Schools. 1989-50s.
(NOS B; 846) 35 kr ISBN 82-537-2801-8

Lønnsstatistikk for ansatte i skoleverket 1.
oktober 1989 *Wage Statistics for Employees*
in Publicly Maintained Schools. 1990-47s.
(NOS B; 923) 45 kr ISBN 82-537-2948-0

Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel 1.
september 1989 *Wage Statistics for*
Employees in Wholesale and Retail Trade.
1990-135s. (NOS B; 907) 55 kr
ISBN 82-537-2923-5

Lønnsstatistikk for arbeidere i bergverksdrift
og industri 3. kvartal 1989 *Wage Statistics*
for Workers in Mining and Manufacturing.
1990-44s. (NOS B; 903) 35 kr
ISBN 82-537-2916-2

Lønnsstatistikk for kommunale arbeidstakere
pr. 1. oktober 1989 *Wage Statistics for Local*
Government Employees. 1990-84s.
(NOS B; 935) 45 kr ISBN 82-537-2973-1

Lønnsstatistikk for statens embets- og
tjenestemenn 1. oktober 1989 *Wage Statistics*
for Central Government Employees. 1990-90s.
(NOS B; 913) 45 kr ISBN 82-537-2934-0

34. Personlig inntekt og formue *Personal* *income and property*

Individ, arbeid og inntekt En
fordelingsanalyse *Individuals, Jobs and*
Earnings A Study of Distribution.
1989-198s. (SØS; 72) 85 kr
ISBN 82-537-2850-6

- Inntekts- og formuesstatistikk 1986 *Income and Property Statistics*. 1990-204s. (NOS B; 867) 65 kr ISBN 82-537-2837-9
- Inntekts- og formuesstatistikk 1987 *Income and Property Statistics*. 1990-203s. (NOS B; 885) 65 kr ISBN 82-537-2871-9
- Inntekts- og formuestatistikk 1988 *Income and Property Statistics* 1990-202s. (NOS B; 948) 65 kr ISBN 82-537-3001-2
- Skattestatistikk 1988 Oversikt over skattelikningen *Tax Statistics Survey of Tax Assessment*. 1990-105s. (NOS B; 940) 60 kr ISBN 82-537-2986-3
- 35. Personlig forbruk *Personal consumption***
- Forbruksundersøkelse 1986-1988 *Survey of Consumer Expenditure*. 1990-172s. (NOS B; 919) 60 kr ISBN 82-537-2941-3
- 36. Boliger og boforhold *Housing and housing conditions***
- Boforholdsundersøkelsen 1988 *Survey of Housing Conditions*. 1990-207s. (NOS B; 892) 80 kr ISBN 82-537-3019-5
- 4. Næringsøkonomiske emner *Industrial subject matters***
- 40. Generelle næringsøkonomiske emner *General industrial subject matters***
- Produktivitetsutviklingen i meieri-sektoren/Ann-Lisbet Brathaug og Anders Harildstad. 1990-75s. (RAPP; 90/12) 70 kr ISBN 82-537-2969-3.
- Regnskapsstatistikk 1987 Industri og varehandel *Statistics of Accounts Manufacturing, Wholesale and Retail Trade*. 1990-148s. (NOS B; 873) 60 kr ISBN 82-537-2851-4
- Regnskapsstatistikk 1988 Industri og varehandel *Statistics of Accounts Manufacturing, Wholesale and Retail Trade*. 1990-146s. (NOS B; 924) 60 kr ISBN 82-537-2949-9
- 41. Jordbruk, skogbruk, jakt, fiske og fangst *Agriculture, forestry, hunting, fishing, sealing and whaling***
- Fiske og oppdrett av laks mv. 1988 *Fishing and Rearing of Salmon etc.* 1990-110s. (NOS B; 906) 55 kr ISBN 82-537-2922-7
- Fiskeristatistikk 1988-1989 *Fishery Statistics*. 1991-140s. (NOS B; 957) 70 kr ISBN 82-537-3023-3
- Jaktstatistikk 1989 *Hunting Statistics*. 1990-58s. (NOS B; 936) 45 kr ISBN 82-537-2976-6
- Jordbruksstatistikk 1988 *Agricultural Statistics*. 1990-153s. (NOS B; 884) 55 kr ISBN 82-537-2869-7
- Jordbruksstatistikk 1989 *Agricultural Statistics*. 1990-143s. (NOS B; 954) 70 kr ISBN 82-537-3009-8
- Skogavvirkning til salg og industriell produksjon 1988/89 *Roundwood Cut for Sale and Industrial Production*. 1990-56s. (NOS B; 915) 45 kr ISBN 82-537-2937-5
- Skogstatistikk 1988 *Forestry Statistics*. 1990-119s. (NOS B; 898) 55 kr ISBN 82-537-2907-3
- Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1984-1987. 1990-38s. (RAPP; 90/11) 60 kr ISBN 82-537-2944-8
- Veterinærstatistikk 1988 *Veterinary Statistics*. 1990-84s. (NOS B; 880) 45 kr ISBN 82-537-2865-4
- 42. Oljeutvinning, bergverk, industri og kraftforsyning *Oil extraction, mining and quarrying, manufacturing, electricity and gas supply***
- Elektrisitetsstatistikk 1988 *Electricity Statistics*. 1990-93s. (NOS B; 908) 45 kr ISBN 82-537-2925-1
- Elektrisitetsstatistikk 1989 *Electricity Statistics*. 1991-93s. (NOS B; 969) 60 kr ISBN 82-537-3051-9
- Energistatistikk 1989 *Energy Statistics*. 1990-93s. (NOS B; 944) 55 kr ISBN 82-537-2995-2
- Industristatistikk 1987 Hefte II Vareteall *Manufacturing Statistics Volume II Commodity Figures*. 1990-186s. (NOS B; 876) 60 kr ISBN 82-537-2856-5
- Industristatistikk 1988 Hefte I Næringstall *Manufacturing Statistics Volume I Industrial Figures*. 1990-160s. (NOS B; 914) 60 kr ISBN 82-537-2936-7

- Industristatistikk 1988 Hefte II Varefall
*Manufacturing Statistics Volume II
Commodity Figures.* 1990-172s.
(NOS B; 941) 60 kr ISBN 82-537-2987-1
- Olje- og gassvirksomhet 4. kvartal 1989
Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity
Statistics and Analysis.* 1990-76s.
(NOS B; 891) 50 kr ISBN 82-537-2889-1
- Olje- og gassvirksomhet 1. og 2. kvartal 1990
Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity
Statistics and Analysis.* 1990-145s.
(NOS B; 928) 60kr ISBN 82-537-2962-6
- Olje- og gassvirksomhet 3. kvartal 1990
Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity
Statistics and Analysis.* 1990-68s.
(NOS B; 942) 50 kr ISBN 82-537-2989-8
- Olje- og gassvirksomhet 4. kvartal 1990
Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity
Statistics and Analysis.* 1991-84s.
(NOS B; 958) 60 kr ISBN 82-537-3028-4
- 43. Bygge- og anleggsvirksomhet *Building and
construction***
- Byggearealstatistikk 1989 *Building Statistics.*
1990-74s. (NOS B; 902) 45 kr
ISBN 82-537-2915-4
- Byggearealstatistikk 1990 *Building Statistics.*
1991-58s. (NOS B; 962) 60 kr
ISBN 82-537-3045-4
- Byggearealstatistikk 4. kvartal 1989.
1990-55s. (NOS B; 893) 50 kr
ISBN 82-537-2891-3
- Byggearealstatistikk 1. kvartal 1990.
1990-55s. (NOS B; 917) 50 kr
ISBN 82-537-2939-1
- Byggearealstatistikk 2. kvartal 1990.
1990-55s. (NOS B; 933) 50 kr
ISBN 82-537-2971-5
- Byggearealstatistikk 3. kvartal 1990.
1990-55s. (NOS B; 946) 50 kr
ISBN 82-537-2998-7
- Byggearealstatistikk 4. kvartal 1990.
1991-55s. (NOS B; 960) 50 kr
ISBN 82-537-3043-8
- Byggekostnadsindeks for boliger Vekter og
representantvarer 1990/Peder Næs. 1991-70s.
RAPP; 91/3) 80 kr ISBN 82-537-3026-8
- 44. Utenrikshandel *External trade***
- Commodity List Edition in English of
Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen
1990 *Supplement to Monthly Bulletin of
External Trade 1990 and External Trade
1990 Volume I.* 1990-135s. (NOS B; 883)
ISBN 82-537-2868-9
- Commodity List Edition in English of
Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen
1991 *Supplement to Monthly Bulletin of
External Trade 1991 and External Trade
1991.* 1991-138s. (NOS B; 952)
ISBN 82-537-3006-3
- Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen
1990 Tillegg til Månedstatistikk over
utenrikshandelen 1990 og Utenrikshandel
1990 Hefte I. 1990-177s. (NOS B; 882)
ISBN 82-537-2867-0
- Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen
1991 Tillegg til Månedstatistikk over
utenrikshandelen 1991 og Utenrikshandel
1991. 1991-169s. (NOS B; 951)
ISBN 82-537-3005-5
- Utenrikshandel 1988 Hefte II *External
Trade Volume II.* 1990-377s. (NOS B; 872)
95 kr ISBN 82-537-2849-2
- Utenrikshandel 1989 *External Trade.* 1990-
357s. (NOS B; 916) 95 kr
ISBN 82-537-2938-3
- 45. Varehandel *Internal trade***
- Varehandelsstatistikk 1988 *Wholesale and
Retail Trade Statistics.* 1990-79s.
(NOS B; 925) 45 kr ISBN 82-537-2950-2
- 46. Samferdsel og reiseliv *Transport,
communication and tourism***
- Reiselivsstatistikk 1988 *Statistics on Travel.*
1990-127s. (NOS B; 866) 55 kr
ISBN 82-537-2836-0
- Reiselivsstatistikk 1989 *Statistics on Travel.*
1991-122s. (NOS B; 953) 70 kr
ISBN 82-537-3007-1
- Samferdselsstatistikk 1988 *Transport and
Communication Statistics.* 1990-190s.
(NOS B; 879) 60 kr ISBN 82-537-2861-1
- Samferdselsstatistikk 1989 *Transport and
Communication Statistics.* 1990-192s.
(NOS B; 945) 60 kr ISBN 82-537-2996-0

- Sjøfart 1989 *Maritime Statistics*. 1990-121s. (NOS B; 927) 55 kr ISBN 82-537-2952-9
- Veitrafikkulykker 1989 *Road Traffic Accidents*. 1990-109s. (NOS B; 929) 55 kr ISBN 82-537-2964-2
47. Tjenesteyting *Services*
- Arkitektvirksomhet og byggeteknisk konsulentvirksomhet 1988 *Architectural and other Technical Services Connected with Construction*. 1990-46s. (NOS B; 895) 35 kr ISBN 82-537-2905-7
- Bilverkstader mv. 1988 Reparasjon av kjøretøy, husholdningsapparat og varer for personleg bruk *Car Repair Shops etc. Repair of Vehicles, Household Apparates and Commodities for Personal Use*. 1990-43s. (NOS B; 899) 35 kr ISBN 82-537-2908-1
- Tjenesteyting 1988 Eiendomsdrift ellers, forretningsmessig tjenesteyting, utleie av maskiner og utstyr, renovasjon og reingjøring, vaskeri- og renserivirksomhet *Services 1988 Other Real Services, Business Services, Machinery and Equipment Rental and Leasing, Sanitary and Similar Services, Laundries, Laundry Services and Cleaning and Dyeing Plants*. 1990-77s. (NOS B; 896) 45 kr ISBN 82-537-2903-0
5. Samfunnsøkonomiske emner
General economic subject matters
50. Nasjonalregnskap og andre generelle samfunnsøkonomiske emner *National accounts and other general economic subject matters*
- Fylkesfordelt nasjonalregnskapsstatistikk 1986 *National Accounts Statistics by County*. 1990-255s. (NOS B; 920) 70 kr ISBN 82-537-2945-6
- Informasjon om nasjonalregnskapet Dokumentasjonsnotater, publikasjoner og andre viktige referanser/Erling Joar Fløttum. 1990-41s. (RAPP; 90/9) 60 kr ISBN 82-537-2932-4
- Nasjonalregnskapsstatistikk 1987 *National Accounts Statistics*. 1990-412s. (NOS B; 878) 150 kr ISBN 82-537-2860-3
- Nasjonalregnskapsstatistikk 1988 *National Accounts Statistics*. 1990-394s. (NOS B; 934) 150 kr ISBN 82-537-2972-3
- Virkninger av inntektsreguleringslovene 1988-90/Torbjørn Eika og Per Richard Johansen. 1991-50s. (RAPP; 91/6) 80 kr ISBN 82-537-3053-5
- Økonomisk forskning og debatt. Utvalgte artikler 1942-1989 av Odd Aukrust. 1990-383s. (SØS; 75) 125 kr ISBN 82-537-2984-7
51. Offentlig forvaltning *Public administration*
- Aktuelle skattetall 1990 *Current Tax Data*. 1990-46s. (RAPP; 90/17) 60 kr ISBN 82-537-2985-5
- Skatter og overføringer til private Historisk oversikt over satser mv. Årene 1975-1990. 1990-67s. (RAPP; 90/13) 50 kr ISBN 82-537-2970-7
- Struktur tall for kommunenes økonomi 1988 *Structural Data from the Municipal Accounts*. 1990-162s. (NOS B; 890) 60 kr ISBN 82-537-2883-2
- Struktur tall for kommunenes økonomi 1989 *Structural Data from the Municipal Accounts*. 1990-163s. (NOS B; 947) 60 kr ISBN 82-537-3000-4
52. Finansinstitusjoner, penger og kreditt
Financial institutions, money and credit
- Kredittmarkedstatistikk Fordringer og gjeld overfor utlandet 1987 og 1988 *Credit Market Statistics Foreign Assets and Liabilities*. 1990-94s. (NOS B; 905) 45 kr ISBN 82-537-2921-9
- Kredittmarkedstatistikk Lån, obligasjoner, aksjer mv. 1988 *Credit Market Statistics Loans, Bonds, Shares etc.* 1990-100s. (NOS B; 897) 45 kr ISBN 82-537-2906-5
59. Andre samfunnsøkonomiske emner *Other general economic subject matters*
- Etterspørselen etter varige konsumgoder/Knut A. Magnussen. 1990-78s. (RAPP; 90/16) 70 kr ISBN 82-537-2983-9
- Husholdningens konsum av ikke-varige konsumgoder. 1990-102s. (RAPP; 90/14) 75 kr ISBN 82-537-2979-0
- Importmodellen i MODAG og KVARTS/Ingvild Svendsen. 1990-54s. (RAPP; 90/20) 70 kr ISBN 82-537-2997-9

MODIS V En modell for makroøkonomiske analyser/Yngvar Dyvi, Herbert Kristoffersen og Nils Øyvind Mæhle 1990-218s. (RAPP; 91/2) 125 kr ISBN 82-537-3021-7

Nasjonale og regionale virkninger av ulike utviklingslinjer i norsk jordbruk/ Ådne Cappelen, Stein Inge Hove og Tor Skoglund. 1990-88s. (RAPP 90/3) 45 kr ISBN 82-537-2890-5

Region-2 En modell for regionaløkonomisk analyse/Knut Ø. Sørensen og Jøran Toresen. 1990-76s. (RAPP; 90/2) 70 kr ISBN 82-537-2880-8

Struktur og egenskaper ved en MSG-modell med Armingtonrelasjoner/Erling Holmøy og Tor Jakob Klette. 1990-99s. (RAPP; 89/23) 70 kr ISBN 82-537-2872-7

Vitskapsfilosofi og økonomisk teori *Philosophy of Science and Economic Theory*/Kjell Arne Brekke og Asbjørn Torvanger. 1990-315s. (SØS; 73) 115 kr ISBN 82-537-2857-3

6. Samfunnsorganisatoriske emner
Subject matters related to social organisation

62. Politiske emner *Politics*

Endring og kontinuitet Stortingsvalget 1989. 1990-172s. (SØS; 74) 100 kr ISBN 82-537-2963-4

Holdninger til norsk utviklingshjelp og kunnskaper om de forente nasjoner 1990 *Attitudes to Norwegian development assistance and knowledge of the United Nations* 1990-131s. (RAPP; 90/23) 90 kr ISBN 82-537-3010-1

Stortingsvalget 1989 *Storting Election.* 1990-154s. (NOS B; 910) 55 kr ISBN 82-537-2929-4

69. Andre samfunnsorganisatoriske emner
Other subject matters related to social organisation

Statistisk sentralbyrå Hovedtrekk i arbeidsprogrammet for 1989. 1989-53s. (RAPP; 89/5) 60 kr ISBN 82-537-2720-8

Utkommet i serien Standarder for norsk statistikk (SNS)
Issued in the series Standards for Norwegian Statistics (SNS)

Nr. 1 Kontoplanen i nasjonalregnskapet. Ajourført mai 1989 <i>Accounting System of the National Accounts. Updated May 1989.</i> 1989-95s. 45 kr ISBN 82-537-2792-5 " 2 Standard for næringsgruppering <i>Standard Industrial Classification.</i> 1983-49s. 35 kr ISBN 82-537-1891-8 " 3 Standard for handelsområder Etter kommuneinndelingen pr. 1. januar 1989. 1989-39s. 35 kr ISBN 82-537-2806-9 " 4 Standard for kommuneklassifisering <i>Standard Classification of Municipalities.</i> 1985-46s. 20 kr ISBN 82-537-2212-5 " 5 Standard for inndeling etter sosioøkonomisk status <i>Standard Classification of Socioeconomic Status.</i> 1984-32s. 12 kr ISBN 82-537-2073-4	<p>Nr. 6 Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker Norsk utgave av <i>International Classification of Diseases, Ninth Revision (ICD-9).</i> Systematisk del. Revidert 1990. 1990-310s. 100 kr ISBN 82-537-2966-9
 Stikkordregister 1986-153s. 35 kr ISBN 82-537-2350-4</p> <p>" 7 Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk Revidert 1989 <i>Norwegian Standard Classification of Education Revised 1989.</i> 1989-161s. 60 kr ISBN 82-537-2793-3</p> <p>" 9 Internasjonal standard for varegruppering i statistikken over utenrikshandelen (SITC-Rev.3). 1989-96s. 55 kr ISBN 82-537-2741-0</p> |
|--|---|

Pris kr 70,00

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
Universitetsforlaget, Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.

ISBN 82-537-3058-6
ISSN 0332-7906

9 788253 730585

